

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
TUTANAK DERGİSİ

93'üncü Birleşim
27 Mayıs 2014 Salı

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

II.- GELEN KÂĞITLAR

III.- YOKLAMALAR

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

- 1.- Diyarbakır Milletvekili Cuma İçten'in, Diyarbakır'ın fethinin 1375'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması
- 2.- Aydın Milletvekili Ali Uzunırmak'ın, bazı yerlerde iptal edilen yerel seçimlerin 1 Haziranda yenilenmesine ilişkin gündem dışı konuşması
- 3.- Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin, Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesinde faaliyet gösteren Bükköy maden ocağına ilişkin gündem dışı konuşması

V.- AÇIKLAMALAR

- 1.- İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın, 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 2.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü, 57 Alevi vatandaşın Çorum'da öldürülmesinin 34'üncü yıl dönümlerine ve Türkiye-Rojava sınırında askerlerin rastgele ateş açmaları sonucu insanları öldürmelerini Halkların Demokratik Partisi olarak kınadıklarına ilişkin açıklaması
- 3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 4.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in, Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen maden kazasından sonra işçilerin durumuna ilişkin açıklaması
- 5.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Atatürk Havaalanı'nda dış hatlarda yaşanan sorunlara, pasaportunun süresi biten vatandaşların durumuna ve Mavi Kart sahibi Türk vatandaşlarının sorunlarına ilişkin açıklaması
- 7.- Çanakkale Milletvekili Mustafa Serdar Soydan'ın, 24 Mayıs 2014 Cumartesi günü Çanakkale ve ilçelerinde meydana gelen depreme ilişkin açıklaması
- 8.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin-Ardanuç-Ardahan dere yolunun bitirilmesi için Hükümetin duyarlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması
- 9.- Çanakkale Milletvekili Ali Sarıbaş'ın, 24 Mayıs 2014 Cumartesi günü Çanakkale ve ilçelerinde meydana gelen depreme ilişkin açıklaması
- 10.- İstanbul Milletvekili Kadir Gökmen Ögüt'ün, Cumartesi Annelerinin örgütlü bekleyişinin 19'uncu ve 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü yıl dönümlerine ilişkin açıklaması
- 11.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın, TÜBİTAK'ta yapılan personel değişikliklerinin siyasi olduğuna ilişkin açıklaması
- 12.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Van depreminden sonra okullarda çalışan vatandaşlar ile TOKİ inşaatlarında çalışan taşeron işçilerin durumuna ve 57 Alevi vatandaşın Çorum'da öldürülmesinin 34'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 13.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Derince Limanı'nın özelleştirme ihalesine ilişkin açıklaması
- 14.- Sivas Milletvekili Hilmi Bilgin'in, Necip Fazıl Kısakürek'in 31'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması
- 15.- İstanbul Milletvekili Osman Oktay Ekşi'nin, İstanbul'un Gazi ve Armutlu Mahalleleri ile Arnavutköy ilçesinde çocuklara uyuşturucu satışı yapıldığına ve ilgililerin duruma el koyması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 16.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, Bosna-Hersek'teki sel felaketi nedeniyle Türkiye'nin daha fazla yardım yapmasını dilediğine ilişkin açıklaması
- 17.- Muğla Milletvekili Tolga Çandar'ın, Yatağan Termik Santrali ile kömür ocaklarının özelleştirilmesine ve Bafa Gölü'nün yok olmasının sorumlularından hesap sorulması gerektiğine ilişkin açıklaması
- 18.- Mersin Milletvekili Ali Öz'ün, Gün Sazak'ın 34'üncü ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

19.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, 27 Mayıs 1960 askeri darbesinin 54'üncü, 57 Alevi vatandaşın Çorum'da öldürülmesinin 34'üncü yıl dönümlerine ve Somali'de Türk Hava Yolları aracına yapılan saldırı konusunda Hükümeti dikkatli olmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

20.- Iğdır Milletvekili Sinan Oğan'ın, Iğdır ve Ardahan'ın il olmaları ile Gün Sazak'ın ölüm yıl dönümlerine ve Azerbaycan'ın Cumhuriyet Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

21.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, (2/1210) esas numaralı Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasını Adalet ve Kalkınma Partisinin de kabul ettiğine ve teklifin hiçbir görüşme yapmadan yasalaştırılmasını önerdiklerine ilişkin açıklaması

22.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, (2/1210) esas numaralı Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasını Adalet ve Kalkınma Partisinin de kabul ettiğine ve teklifin hiçbir görüşme yapmadan yasalaştırılmasını önerdiklerine ilişkin açıklaması

23.- İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın, Genel Kurulun bu haftaki çalışma programında (2/1210) esas numaralı Kanun Teklifi bulunmadığından bu konuda mutabakatlarının olmadığına ilişkin açıklaması

24.- Mersin Milletvekili Ayтуğ Atıcı'nın, Mersin'in Yenişehir ilçesinde bulunan Bahçelievler İlköğretim Okulunun kapatılmaması konusunda Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı'nın gerekli hassasiyeti göstermesini istirham ettiğine ilişkin açıklaması

25.- Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı'nın, Mersin'in Yenişehir ilçesinde bulunan Bahçelievler İlköğretim Okulunun kapatılması konusunu araştıracağına ilişkin açıklaması

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Tunceli Milletvekili Hüseyin Aygün ve 22 milletvekilinin, HES barajlarının çevreye zararlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/951)

2.- İstanbul Milletvekili Umut Oran ve 21 milletvekilinin, havacılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/952)

3.- Erzincan Milletvekili Muharrem Işık ve 22 milletvekilinin, Erzincan'da sağlıkta dönüşüm sonucu yaşanacak sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/953)

B) Duyurular

1.- Başkanlıkça, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği, Kamu İktisadi Teşebbüsleri, Plan ve Bütçe ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonlarında siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine düşen birer üyelik için aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin yazılı olarak müracaat etmelerine ilişkin duyuru

C) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Meral Akşener'in Polonya Parlamentosu Alt Meclisi Başkanı Eva Kopacz ile Senato Başkanı Bogdan Borusewicz'in vaki davetine icabetle Polonya'nın demokrasiye geçişinin 25'inci yıl dönümü münasebetiyle 4/6/2014 tarihinde düzenlenecek "Özgürlük Bayramı Kutlamaları"na katılmak üzere Varşova'ya resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1502)

D) Önergeler

1.- Niğde Milletvekili Doğan Şafak'ın, (2/1138) esas numaralı 5620 Sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanları Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/161)

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasî Parti Grubu Önergeleri

1.- CHP Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerine; gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan (2/1210) esas numaralı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 3'üncü sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi

VIII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- CHP grup önerisinin oylanmasında yanlışlık yapıp yapılmadığı hakkında

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın usul tartışması üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler

1.- İstanbul Milletvekili Halide İncekara ve 27 Milletvekilinin; Konya Milletvekili Kerim Özkul ve 25 Milletvekilinin; Ankara Milletvekili Tülay Selamoğlu ve 21 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Halaman ve 20 Milletvekilinin; Yalova Milletvekili Temel Coşkun ve 23 Milletvekilinin; BDP Grubu adına Grup Başkanvekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın ve Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve 22 Milletvekilinin; Üstün Yetenekli Çocukların Keşfi, Eğitimleriyle İlgili Sorunların Tespiti ve Ülkemizin Gelişimine

XI.- YAZILI SORULAR VE CEVAPLARI

1.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, TRT yayınlarında siyasi partilere ayrılan sürelerle ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın cevabı (7/42191)

2.- Antalya Milletvekili Gürkut Acar'ın, Dünya Enerji Konseyi Türk Millî Komitesine ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın cevabı (7/42214)

3.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in, asbest yataklarının denetimi ve asbestin insan sağlığı üzerindeki olumsuz etkileri ile ilgili çalışmalara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın cevabı (7/42343)

4.- Iğdır Milletvekili Pervin Buldan'ın, Bakanlığın merkez ve taşra birimlerinde kadın yönetici sayısının artırılması yönündeki çalışmalara ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın cevabı (7/42344)

5.- Diyarbakır Milletvekili Nursel Aydoğan'ın, Diyarbakır'ın Sur ilçesine bağlı bir köyün petrol arama ve çıkarma çalışmalarından kaynaklanan sorunlarına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın cevabı (7/42345)

6.- Hakkâri Milletvekili Adil Zozani'nin, yerel yönetimlere yeraltı ve yerüstü enerji kaynaklarından pay aktarılmasına ilişkin sorusu ve Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Taner Yıldız'ın cevabı (7/42346)

7.- Manisa Milletvekili Hasan Ören'in, Bakanlar Kurulunda elektrik borcu bulunan çiftçilere destekleme ödemesi yapılmayacağı yönünde karar alınmasına,

- Adana Milletvekili Ali Demirçalı'nın, tarımsal veriminin artırılmasına yönelik çalışmalara,

- İstanbul Milletvekili Umut Oran'ın, 29-31 Mart 2014 tarihleri arasında yaşanan don vakaları nedeniyle fındık, zeytin ve kayısı üreticilerinin yaşadığı mağduriyete,

İlişkin soruları ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in cevabı (7/42349), (7/42350), (7/42351)

8.- Diyarbakır Milletvekili Altan Tan'ın, 2002-2014 yılları arasında Samsun ilinde alınan teşvik belgesi sayısına ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/42373)

9.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıhaka'nın, görevden alınan ve görev yeri değiştirilen bürokratlara ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/42578)

10.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, bilgi teknolojileri hizmetleri ve yazılım alanında kalite standardizasyonu ve sertifikasyonunun desteklenmesi adına yürütülmekte olan çalışma ve projelere ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/42580)

11.- Ankara Milletvekili Özcan Yeniçeri'nin, bilgi teknolojileri alanında faaliyet gösteren şirketlerin uluslararası piyasada etkili olmaları adına yürütülmekte olan çalışma ve projelere ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/42581)

12.- İstanbul Milletvekili Aydın Ağan Ayaydın'ın, ithalat hacmi ile ithalatın içindeki ara mal ithalatına ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/42582)

13.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, bağlı kurum ve kuruluşlarda çalışan taşeron işçilere ve taşeron işçilerin kadroya alınmasına ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/42586)

14.- İzmir Milletvekili Rahmi Aşkın Türeli'nin, kamuda 4/C'li olarak çalışanlara kadro verilmesine ilişkin sorusu ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek'in cevabı (7/42703)

15.- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, Millî Saraylar bünyesindeki binaların depreme dayanıklılığına ve bu binalarda yapılan restorasyon ile konservasyon çalışmalarına ilişkin sorusu ve Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Sadık Yakut'un cevabı (7/42795)

16.- İstanbul Milletvekili Umut Oran'ın, kuraklık, don ve aşırı sıcakların tarıma ve çiftçiye etkilerine,

- İstanbul Milletvekili Mustafa Sezgin Tanrıku'nun, 17 Aralık operasyonu sonrasında haklarında soruşturma açılan personele,

İlişkin soruları ve Gıda, Tarım ve Hayvancılık Bakanı Mehmet Mehdi Eker'in cevabı (7/42912), (7/42913)

17.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, görev yeri değiştirilen veya haklarında soruşturma açılan kamu personeline ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın cevabı (7/42967)

18.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, Bakanlığa bağlı kurum ve kuruluşların harcamalarının seçim dönemleri öncesinde artış gösterdiği iddialarına ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/43060)

19.- Ankara Milletvekili Aylin Nazlıhaka'nın, 2011-2014 yılları arasında şube müdürü ve üzerindeki yönetici personel hakkında açılan davalara ilişkin sorusu ve Ekonomi Bakanı Nihat Zeybekci'nin cevabı (7/43062)

20.- Kütahya Milletvekili Alim Işık'ın, 2011-2014 döneminde temsil ve ağırlama ödeneğinden yapılan harcamalara ilişkin sorusu ve Başbakan Yardımcısı Bülent Arınç'ın cevabı (7/43197)

27 Mayıs 2014 Salı

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.00

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşimini açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN – Elektronik cihazla yoklama yapacağız.

Yoklama için üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı yoktur.

On dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.04

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 15.16

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

III.- YOKLAMA

BAŞKAN - Açılışta yapılan yoklamada toplantı yeter sayısı bulunamamıştı.

Şimdi yoklamayı yineleyeceğim.

Üç dakika süre veriyorum.

(Elektronik cihazla yoklama yapıldı)

BAŞKAN – Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

Gündeme geçmeden önce üç sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz, Diyarbakır'ın fethinin 1375'inci yıl dönümü nedeniyle söz isteyen Diyarbakır Milletvekili Cuma İçten'e aittir.

Buyurunuz Sayın İçten. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) Milletvekillerinin Gündem Dışı Konuşmaları

1.- Diyarbakır Milletvekili Cuma İçten'in, Diyarbakır'ın fethinin 1375'inci yıl dönümüne ilişkin gündem dışı konuşması

CUMA İÇTEN (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; miladi 627 senesi, Hazreti Peygamber (SAV) ve ashabı saldırı hazırlığındaki Mekkelilere karşı Medine'yi müdafaa etmişler ve Hendek Savaşı çileli, meşakkatli, zor bir süreçten sonra kazanılmıştır. En zor anlarında, en ümitsiz zamanında, Cebrael (AS), Efendimiz'in yanına gelmiş ve eline bir balta alarak vurduğu kayaların parçalanması sonucu Efendimiz'e -şu müjdeyi vermiştir- İran, Şam ve Bizans sarayları

gösterilmiş ve buraların Müslümanlar tarafından fethedileceği müjdelenmiştir. Allah'ın Resulü, bu sevindirici haberi ashabıyla paylaştı, onlar da mutlu oldular.

Bu olayın üzerinden çok zaman geçmemiştir ki Efendimiz'in ashaba verdiği müjdelere, bir bir gerçekleşmeye başladı. Hazreti Ömer'in hilafeti devrinde önce İran fethedildi. Şam da alındıktan sonra sıra Bizans'a gelmişti. İlk hedef, Bizans'ın kalbi, sınır boylarında en önemli kenti, şehir-i Diyarbakir'di. Hazreti Peygamber (SAV)'in Hendek günü verdiği müjdenin üçüncü ayağı, 639'da gerçek oluyordu. Zira aylar süren zorlu bir savaş sonrasında iman gücü galip geliyor, tarihler 27 Mayıs 639'u gösterdiğinde Diyarbakir, kapılarını İslam'a açıyor.

Şehir alındığında fethimübüne tanıklık eden sahabeler, on iki sene öncesini yani Hendek gününü birbirlerine hatırlatıyor, "Sadaka Resulullah." yani "Allah'ın Resulü doğru söyledi." diyerek Allah'a hamdediyorlardı.

İlkler önemlidir. Diyarbakir'in fethi, ilk olduğu kadar bazı yönleriyle de tek olma özelliği taşıyor. Bir defa daha, bu fetihle, Diyarbakir, Anadolu'nun İslam'a açılan ilk büyük kapısı oluyordu. Bir fetih ki asrısaadetten sadece yedi sene sonra ve sahabe eliyle gerçek oluyordu. Bir fetih ki ordusunda Halid Bin Velid, Muaz Bin Cebel gibi büyük sahabeler birer nefer olarak duruyor, Medine'de sevinç dalgaları estiriyordu. Hazreti Ömer'e, Hazreti Osman'a, Hazreti Ali'ye, Hazreti Bilal'e, cennetle müjdelenen büyük sahabelere kıvanç vesilesi oluyor. Öyle bir tarih ki 639, kurtuluşun, özgürlüğün, barışın, sevginin ve İslam kapılarının açıldığı gün oluyor.

27 Mayıs 639, Diyarbakir'in Bizans zalimlerinden kurtulduğu gündür. 639, Amid şehrinde, fethi katılan sahabelerin Diyarbakir bölgesinde yeşeren güllerle karşılandığı özgürlük gündür.

541 sahabenin fethi bizzat katıldığı ve fetihden aylar öncesi Hazreti Süleyman ve 27 şehit sahabenin aynı mekânda defnedildiği topraktır Diyarbakir. İşte bu yüzden "Diyarbakir'e abdestsiz girilmez." sözü vardır. Bunun anlamı, her adımda, Sur ilçesinde sahabelerin ve evliyaların olmasıdır, onlara olan saygı ve hürmettir.

Bu fetihle birlikte, dış surlar içerisinde yaşayan milletler, etnik grup olmaktan çıkmış, ümmet bilinciyle binlerce yıl birlikte ve kardeşçe yaşamışlardır.

Hendek zaferi, Diyarbakir'in zaferidir. Mekke'nin fethi, Diyarbakir'in fethidir. 639, Diyarbakir'in fethi, aslında İstanbul'un fethidir.

Bizler, Viyana'ya kadar dayanan ecdadın torunlarıyız. Bizler, her bir fetihle barışı, kardeşliği, sevgiyi gittiğimiz coğrafyalara hâkim kıldık. Herkesin, inandığı dine saygı gösterdik, dinlerini, dillerini, kültürlerini yaşamasına müsaade ettik. Efendimiz'in Veda Hutbesi'ndeki insan hakları evrensel beyannamesini, fetihlerdeki sevgi ve kucaklayıcı imanla üç kıtaya o tarihlerde yaydık.

Diyarbakir nasıl ki 1375 yıl önce bugün fethedildiyse, şimdi yeniden fethediyoruz. Şimdi kırık kalpleri fethetme zamanı. İşte çözüm süreci bunun için var. Kalpleri ve gönülleri yeniden hep birlikte fethediyoruz. Biz sevgi ikliminin hâkim olduğu, barış ve kardeşlik türkülerinin her kalpte yankı bulduğu bir Türkiye istiyoruz. Biz, Diyarbakir ve Türkiye sevdalısıyız ve bu gönül fethinin 1375'inci yılında herkesi sevginin, kardeşliğin ve hoşgörünün şehri Diyarbakir'imize bekliyor, bugünün anlamına binaen 27 Mayıs askerî darbesini ve buna "ihtilal" diyenleri kınıyor, hepimizi saygıyla, sevgiyle selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın İçten.

Gündem dışı ikinci söz, iptal edilen seçimlerin 1 Haziranda yenilenmesi hakkında söz isteyen Aydın Milletvekili Ali Uzunırmak'a aittir.

Buyurunuz Sayın Uzunırmak. (MHP sıralarından alkışlar)

2.- Aydın Milletvekili Ali Uzunırmak'ın, bazı yerlerde iptal edilen yerel seçimlerin 1 Haziranda yenilenmesine ilişkin gündem dışı konuşması

ALİ UZUNIRMAK (Aydın) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bazı bölgelerde iptal edilen seçimlerin 1 Haziranda yenilenmesiyle ilgili uygulamalar hakkında Meclisimizi bilgilendirmek ve dikkat çekmek için söz aldım. Hepinize en derin saygılarımı sunuyorum.

Aydın ilinde Buharkent ilçesinde de seçimler iptal edildi, orada seçimler yenileniyor ve değerli milletvekilleri, hepimiz demokrasinin nimetleri vasıtasıyla buradayız. Demokrasi, bütün kurum ve kurallarıyla uygulandığı zaman siyaset kurumunun mensupları ayakta kalır ve kurallarla ancak eşitlik sağlanır. Bugün -benim seçim bölgemde gördüğüm- gaddarca ve acımasızca, insafsızca ve bütün bunların toplamı, ahlaksızca bir siyaset sürdürülmeye çalışılmaktadır.

Değerli arkadaşlar, Hükümet elbette ki bazı imkânlarını vadederek ilçelerde seçim kazanmayı amaçlayabilir ama bunun hiçbir zaman, ama hiçbir zaman bu istisnalara, şovlara ve hatta hatta birtakım emeği geçmiş insanların bile ümitlerini kırarak seçim kazanmanın, sisteme ve kazananlara bir fayda getirmeyeceğini akıldan çıkarmamak gerekir.

Değerli milletvekilleri, hafta sonu Aydın'daydım ve Buharkent'teydim. Orada yaşadığımız bir hadiseyi sizlerle paylaşmak istiyorum. Bir iktidar bu kadar gaddar olamaz ve bu kadar ahlaksızca yollara başvuramaz. Orada, 2000'li yıllarda Adnan Menderes Üniversitesine bir fakülte, bir yüksekokul yaptırmak için hayırseverler bir dernek kurdular ve bu dernek öncülüğünde, bir yüksekokul yaptırma, yaşatma derneğiyle orada bir yüksekokul vücuda getirildi ve bizim de, şahsımın da bizzat katkılarıyla, rahmetli olan Belediye Başkanımız Kadri Ölçenoğlu ve hâlihazırda seçilmiş ve eski Belediye Başkanı olarak, iptal edilmiş seçimin galibi Yusuf Vural'ın katkılarıyla oradaki o yüksekokul, hayırseverler vasıtasıyla vücuda getirildi. Ama gelin görün ki bu akademik yılda öğrenci alması mümkün değilken, gelin görün ki Cumhurbaşkanımız, Sayın Başbakan dâhil, o okulun açılmasını istemiş olsa bile bu eylül ayında orası öğrenci alamaz, alması mümkün değilken, sayın bakanlar, sayın milletvekilleri, Hükûmet mensupları oraya gelip bunun üzerinden orada ümit vad ederek halkın kanaatlerini değiştirmeye çalışmakta; hatta ve hatta oraya emeği geçen dernek yöneticileri, belediye başkanları, vefat edenlerin aileleri bile olmadan orada iki hafta boyunca şovlar yapılmakta ve ümit aşılarmaya çalışılmaktadır.

Değerli milletvekilleri, bu, ayıptır; bu, yanlışır; bu, bütün toplamı içerisinde ahlaksızlıktır. Artık, bir iktidar, parayı çalarak, şöhreti çalarak, emeği çalarak, her şeyi çalarak, "kleptomanlık" sıfatına yakışacak şekildeki davranışlarla seçmen iradesini de çalmaya kadar Türkiye'yi zorlamamalıdır.

Değerli milletvekilleri, bu, toplumun her kesimine yayılmıştır. Şu anda yaşadığım bir olayı sizlerle paylaşmak istiyorum. Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisine girerken -ben Divan Üyesi-yim- Türkiye Büyük Millet Meclisi plakasını taşıyan arabamız var, durduruluyor, "Başbakanın konvoyu gelecek, şuraya giremezsiniz..." Türkiye Büyük Millet Meclisinin sınırları içerisinde eğer Sayın Başbakan bu kadar korumaya ihtiyaç duyuyorsa... Namaza gidiyoruz, cenaze namazına; cenaze namazında koruma terörü, musalla taşına yaklaşıyoruz. Anıtkabir'e gidiyoruz, Anıtkabir'de Aslanlı Yol'da yürüyemiyoruz, koruma terörüne yakalanıyoruz. Türkiye Büyük Millet Meclisinin içerisinde geliyoruz, Meclis üyesi olarak burada koruma terörüne... Cinnah Caddesi'ne çıkıyoruz, yollarda giderken Başbakanın geçeceği güzergâh üzerinde bütün araçlar kaldırılıyor; bütün vatandaşlar şikâyetçi.

Değerli milletvekilleri, bir ülkede millet iradesine inandığını söyleyen bir Başbakan halktan bu kadar korkamaz. Bu korku, belli ki bazı şeylerin endişesinden kaynaklanmaktadır. Öyleyse bu kadar korku niyedir? Halka bu kadar zulmediliyor ki halktan bu kadar korkuluyor, başka mecralardan bu kadar korkuluyor. Türkiye bu kadar gerilmemelidir. Seçim bölgelerine Hükûmet iktidar imkânlarıyla, yanlış vaatlerle bu kadar yüklenmemelidir, toplum bu kadar gerilimi yaşamamalıdır. Buharkent Meslek Yüksekokulu mutlaka açılacaktır ama bunu dürüstçe yapmalıdır ve şükranlarını, minnetlerini sunarak yapmalıdır.

Hepinize çok teşekkür ediyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Uzunırmak.

Gündem dışı üçüncü söz, Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesinde faaliyet gösteren Bükköy maden ocağı hakkında söz isteyen Bursa Milletvekili Sena Kaleli'ye aittir.

Buyurunuz Sayın Kaleli. (CHP sıralarından alkışlar)

3.- Bursa Milletvekili Sena Kaleli'nin, Bursa'nın Mustafakemalpaşa ilçesinde faaliyet gösteren Bükköy maden ocağına ilişkin gündem dışı konuşması

SENA KALELİ (Bursa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

ENGİN ALTAY (Sinop) – Tutanaklara geçir Hükûmetten kimsenin olmadığını Genel Kurulda.

SENA KALELİ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Soma'da kaybettiğimiz maden emekçilerimiz ve merhum Ferit Mevlüt Aslanoğlu'na Allah'tan rahmet diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Ülkemizde, insana ve doğaya rağmen vicdansız ve acımasız sözde büyüme, adaletsiz, hesap sorulamayan, "izan" dedikçe uzanan insafsız kalkınma her alanda şiddet yaratmaktadır. Yüz karası, yürek yarası, kara vicdanlı sorumsuzluk, seri ve nitelikli cinayete dönüşmektedir.

2009 yılında Bursa Mustafakemalpaşa Bükköy kömür ocağında patlama sonucu 19 maden işçisinin yanarak ölmesi Soma'nın öncü işaretidir. Soma faciasının akabinde Mustafakemalpaşa İlçe Başkanımızla birlikte Bükköy'e giderek yaptığımız ziyarette, kapatılan bacada işçilerin 55 tabanın altına indirilerek çalıştırıldığını, yeni bir giriş açılmaya başlandığını, patlayan bacaya geçici perdeleme yapılarak müfettişlerce sadece ana taban yolun kontrol edildiğini, el sensörüyle mühendisin kontrolünden sonra işçilerin giriş yaptığını, gaz sensörlerinin söküldüğünü, "vak vak" denilen gösterge panosunun işlevsiz olduğunu, gaz maskesi ölçümlerinin, el cihazlarının bakımlarının zamanında yapılmadığını, mesleki eğitimlerin yetersiz olduğunu, işçilerin sendikaya güvenmediğini, kamera sistemi ve yaşam alanının yeterince yer olmadığı ve pahalı olduğu gerekçesiyle yapılmadığını, altı ay önce "Gaz var." uyarısı yapan işçinin işinden edildiğini, bordroların eksik gösterildiğini, patlamada kusur ve ihmali görülen yöneticilerin yeniden işlerine başlatıldığını, kazadan sonra aynı işverene ödül olarak hidroelektrik santral verildiğini, kömür tozlarının toplandığı ve ilaçla yıkandığı havuzlardaki suyun yeterince arıtılmadan dereye deşarj edildiğini öğrendik.

Ayrıca, Kütahya'da Soma mağduru ailelere İl Başkanımızla yaptığımız ziyarette ailelerin bazı üyelerinin Gediz'de aynı işverene ait maden ocağını su basması sonucu haklarını alamadıklarını, Kütahya'dan Soma'ya çalışmaya gitmek

zorunda kaldıklarını, sorumsuzluk sonucu can verdiklerini öğrendik. Riskli iş kollarının fitratında olması gereken işçi güvenliğinin yetkili sorumsuzlarca ihmali, yaklaşan felakete ve sayısız belirsiz cana mal olmuştur.

Nazım Hikmet der ki:

“Neyi bildirir sayılar,

Neyi bildirmeli?

Yaklaşan nedir size,

Uzaklaşan nedir bizden?”

Bursa'nın 11.900 kilometrekarelik alanının 6.900 kilometrekaresi yer altı ve yer üstü ocaklarla, saha ve işletme ruhsatlı ocaklarla talan edilmektedir. Pasaların yarattığı basınçla, oluşturduğu fay hatlarıyla, toprak işlenemez, kirlenen su insana ve tarıma zarar verir hâle getirilmiştir. Birçok ocağın ruhsatı işçilerin üstüne olduğundan sorumlu bulunamamaktadır.

Değerli milletvekilleri, belletilmiş çaresizlik bir Türkiye gerçeğidir. Eğer biz hâlâ tarlasını işleyemeyen, borçlu insanlarımızın madene erken emekli olabilmek için girdiği gerçeğini anlayamıyorsak, duygularımızı kaybetmiş, gerçeklikten ve insanlıktan uzaklaşmışızdır. Hisseden, sorgulayan insanların niyetlerini okuyarak kendi gücümüzü tahkim edecek şiddeti besliyorsak vicdan devrimi yapma zamanı gelmiştir.

Soma bir milattır. Bükköy ve diğer maden işletmelerinde derhâl önlem alınmalıdır.

Sözlerimi bitirirken Cannes Film Festivali'nde “Kış Uykusu” filmiyle Altın Palmiye Ödülü'nü kazanan Nuri Bilge Ceylan'ı kutluyor, yalnız ve güzel ülkemizin acilen kış uykusundan uyanmasını diliyorum.

Saygılarımla. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaleli.

Gündeme geçmeden önce sisteme girmiş sayın milletvekillerine bir dakika kısa söz vereceğim.

Önce, sisteme girmiş olan grup başkan vekillerine söz vereceğim.

Buyurunuz Sayın Satır.

V.- AÇIKLAMALAR

1.- İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın, 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tarihimizin utanç sayfalarından birisini oluşturan 27 Mayıs 1960 darbesinin yıl dönümünde, demokrasiyi, millî iradeyi askıya alan ve seçilmiş bir başbakan ile 2 bakanını darağacına gönderen darbeyi tekrar tekrar kınıyoruz.

Gücünü millet iradesinden almadan, meşru iktidarın cebir, desise ve silah zoruyla yerle bir edildiği tarihtir 27 Mayıs 1960. Kurgu mahkemelerde seçilmişlerin idam fermanının imzalandığı, insanların bir partinin üyesi, delege, seçilmişleri oldukları gerekçesiyle sürüldüğü, zindanlara atıldığı, işkencelerden geçirildiği ve asıldığı karanlık bir dönemdir. Bu darbeye, utanç verici şekilde, sivil siyasetin bir kısmının da destek verdiği görülmüştür.

“27 Mayıs Hürriyet ve Anayasa Bayramı” diye sunulmaya çalışılan bu askerî darbe, aynı zamanda darbelerin anası olarak nitelendirilebilir. Cumhuriyetin ilk darbesidir. Anayasası ve kurumları yapılandırmasıyla, ardından gelen darbelerle de bir nevi zemin hazırlamıştır.

AK PARTİ, kuruluş felsefesinde ortaya koyduğu gibi, meşruiyetini sandıktan alan, evrensel insan haklarına saygılı, hukukun tarafsızlığına ve bağımsızlığına vurgu yapan bir partidir. Dün yaşanan gayrimeşru müdahaleleri kınadığımız gibi, bugün ve yarın ülkemizin aynı acılara düşmemesi için demokrasi mücadelesini kararlılıkla sürdürmekteyiz.

Bu acı tarihin yıl dönümünde, darbecilerin emriyle asılan merhum Başbakan Adnan Menderes, bakanlar Fatin Rüştü Zorlu, Hasan Polatkan ve tüm hakları gasbedilerek işkencelere maruz kalmış demokratları saygı ve rahmetle anıyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Satır.

Sayın Baluken...

2.- Bingöl Milletvekili İdris Baluken'in, 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü, 57 Alevi vatandaşın Çorum'da öldürülmesinin 34'üncü yıl dönümlerine ve Türkiye-Rojava sınırında askerlerin rastgele ateş açmaları sonucu insanları öldürmelerini Halkların Demokratik Partisi olarak kınadıklarına ilişkin açıklaması

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın Başkan, bugün 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü yıl dönümü. Türkiye demokrasi tarihinin kader çizgisi maalesef hep askerî darbelerle şekillendi. 27 Mayıs askerî darbesini de demokrasiyi kesintiye uğratan, hak ve adalet taleplerini baskı ve zulümle sindirmeye çalışan bir darbe olarak görüyoruz. Biz, 27 Mayıs askerî darbesinin 54'üncü yıl dönümü vesilesiyle, halk iradesine ve demokrasiye yönelik darbe girişiminde bulunanları ve bunların bugüne kadar yargı önüne çıkarılması için engel oluşturanları buradan kınadığımızı ifade etmek istiyoruz.

Yine, resmî rakamlara göre 57 Alevi vatandaşımızın öldürülmesine sebep olan, karanlık eller ve derin devlet tarafından planlandığı açık bir şekilde ortada olan Çorum katliamının 34'üncü yılında bulunuyoruz. Bugün, maalesef Çorum katliamıyla ilgili bir yüzleşmenin yapılmamış olması ve hâlâ Alevi halkımıza karşı, solcu muhalif Kürt halkımıza karşı aynı ayrımcı yaklaşımın, aynı provokasyonu tetikleyen politikaların iktidar partisi tarafından devreye konduyuyla ilgili kaygılarımızı belirtmek istiyoruz. Biz, Çorum katliamıyla bir yüzleşme yapılması gerektiğini ve ülkedeki tüm bu derin katliamlar tarihiyle ilgili bir hakikatleri araştırma ve yüzleşme komisyonunun kurulması gerektiğini ifade etmek istiyoruz.

Yine, bundan birkaç gün önce, 18 Mayıs'ta, Türkiye-Rojava sınırında askerlerin rastgele ateş açması sonucu 2 küçük çocuğunun yanında katledilen 28 yaşındaki anne Saada Darwich'in durumunu burada bütün Meclis Genel Kuruluna iletmiştik.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baluken.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Sayın Başkan, süre sınırlamamız genelde olmuyordu grup başkan vekili konuşunca.

BAŞKAN – Daha önce de söylemiştim, tekrarlayayım: Grup başkan vekilleri için iki dakika, milletvekillerimiz için birer dakikaydı.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – O zaman, ben hemen, sözlerimi tutanaklara geçsin diye hızla toparlayayım.

BAŞKAN – Buyurunuz.

İDRİS BALUKEN (Bingöl) – Maalesef, aktardığımız o bilgilerden sonra dün de Rojava sınırından Türkiye'ye geçmek isteyen 4 kişinin askerlerce kötü muamele ve alıkonulmasına tepki gösteren Şuâ Hüseyin El Ubeyt adlı bir kadın vatandaş, yine askerlerin rastgele ateş açması sonucunda katledilmiştir. Rojava sınırındaki bu tehlikeli yaklaşımları hem Hükümetin hem Genel Kurulun tekrar bilgisine sunuyoruz. Silahsız insanları katleden bir zihniyeti buradan Halkların Demokratik Partisi olarak kınadığımızı ifade etmek istiyoruz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Baluken.

Sayın Hamzaçebi...

3.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, bugün, demokrasimize karşı ilk askerî müdahale, ilk askerî darbe olan 27 Mayıs 1960 darbesinin 54'üncü yıl dönümü. Demokrasiler daima “toplumsal uzlaşma” olarak nitelendirdiğimiz bir anayasa metni üzerinde yükselirler ve Türkiye'nin gerek anayasa konusunda gerekse demokrasinin en temel kurumu olan parlamento konusunda oldukça büyük bir tecrübesi vardır. Anayasa konusunda ta Osmanlıdan başlayan hazırlıklar, tatbikatlar, cumhuriyetle birlikte, 1921, 1924, 1961 ve 1982 Anayasalarıyla devam etmiştir. Ancak, böyle ciddi bir anayasa geleneği olan bir kurumda ve yine 1920 yılında kurulan Türkiye Büyük Millet Meclisiyle birlikte, demokrasinin temel kurumu olan Parlatentonun ilk oluşumuyla birlikte, bu tarihten sonra Türkiye, demokrasiye ciddi, güvenli bir şekilde devam edebilecekken zaman zaman askerî müdahalelerle bu süreç kesintiye uğramıştır. 27 Mayıs bunlardan ilkidir ve askerî müdahaleler, askerî darbeler bizim cumhuriyet tarihimizin, demokrasi tarihimizin çok üzüntü veren sayfalarıdır.

Bu darbeleri, demokrasiye yönelik her türlü müdahaleyi, her türlü askerî darbeyi Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak şiddetle kınıyoruz, reddediyoruz. Millet iradesinin temsil edildiği kurum olan Parlamento hiçbir zaman, hiçbir şekilde kesintiye uğramamalıdır.

Askerî darbeler, yine, yargının, siyasetin, gücün emrine girdiği dönemlerdir. Bunun sivil yönetimlerde de örneğini yaşıyoruz. Yargının siyasi gücün emrine girdiği dönemler demokrasinin en kötü dönemleridir ve bu dönemlerde alınan kararlar gerçekten milletin vicdanına oturmayan kararlar olmuştur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – 27 Mayıs döneminin kararları da bu şekilde milletin vicdanında yer bulmamıştır.

Darbenin yıl dönümünde bütün askerî darbeleri, demokrasiye yönelik bütün müdahaleleri Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak reddettiğimizi bildiriyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Hamzaçebi.

Sayın Tüzel...

4.- İstanbul Milletvekili Abdullah Levent Tüzel'in, Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen maden kazasından sonra işçilerin durumuna ilişkin açıklaması

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Soma maden katliamı sonrası işçilerin acısı da öfkesi de dinmiyor; hem Soma Meydanı'ndan hem de hafta sonu İstanbul Kadıköy Meydanı'ndan işçilerin sesleri yükseldi. Hafta sonu emek örgütlerinin yaptığı mitingde konuşan Soma işçisi Hidayet Merdan'ın sözlerini tutanaklara geçmesi için hatırlatmak istiyorum.

İşçi Merdan, "Öncelikle Türkiye Cumhuriyeti'ne başsağlığı dilemiyorum, işçi ve emekçilere başsağlığı diliyorum." dedi, "Çünkü cumhuriyeti yönetenler bu acıyı yaşamıyorlar, bu acıya neden oldular." dedi. "Köle gibi çalışıyoruz." diye birkaç sefer üst üste vurguladı, ölmüş işçilerin yüzlerine maske takıldığını söyledi ve "Şili'dekiler kurtarılrken biz niye kurtulmadık." diye yakındı.

Aynı şekilde, yer altında yaşayan işçilerin gökdelenlerde yaşayanlar tarafından seslerinin duyulmayacağını söyleyen Hidayet Merdan, sermayedar patronların acımasızlığından ve kölelik düzeninden yakındı ve işçiler, görüyoruz ki bugün...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ABDULLAH LEVENT TÜZEL (İstanbul) – ...birleşerek, mücadele ederek haklarını kazanacaklar.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tüzel.

Sayın Vural...

5.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Milliyetçi Hareket Partisi olarak, 27 Mayısın bu yıl dönümünde, demokrasiye, millet egemenliğine yönelik her türlü müdahaleyi reddettiğimizi ve kararlılıkla hukukun üstünlüğüne, millet egemenliğine ve özgürlüklere sahip çıkacağımızı ifade etmek istiyorum. Türk milleti yaşadığı müddetçe millet egemenliği hâkim olacaktır, hem de kayıtsız şartsız milletin olacaktır.

27 Mayısın bir başka önemi de Milliyetçi Hareket Partisi olarak, gerçekten, millî kimlik, millî devlet ve cumhuriyet üzerine oynanan oyunlar karşısında, ona karşı engel görenlerin 27 Mayıs günü o zamanın Gümrük ve Tekel Bakanı Gün Sazak Beyefendi'yi şehit ettikleri gündür. Dolayısıyla, Milliyetçi Hareket Partisi olarak biz, aynı zamanda Türk milletinin birliği ve bütünlüğü üzerinde mücadele etmiş bir parti olarak bu günü "Gün Sazak ve ülkücü şehitleri anma günü" olarak belirledik. Bu gün münasebetiyle, başta Başbuğumuz Alparslan Türkeş olmak üzere ebediyete intikal etmiş Gün Sazak ve bütün ülkücü şehitleri rahmetle, minnetle Milliyetçi Hareket Partisi Grubu olarak andığımızı ifade etmek istiyorum ve demokrasi içerisinde Türk milletinin birliğine, bütünlüğüne, millî devletimize, üniter devletimize, özgürlüklerimize, millet egemenliğine kararlılıkla sahip çıkacağımızı teyiden ifade etmek istiyorum efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Vural.

Sayın Tanal...

6.- İstanbul Milletvekili Mahmut Tanal'ın, Atatürk Havaalanı'nda dış hatlarda yaşanan sorunlara, pasaportunun süresi biten vatandaşların durumuna ve Mavi Kart sahibi Türk vatandaşlarının sorunlarına ilişkin açıklaması

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Tabii, keşke Hükümet sıralarında bakanlar olsaydı. Bazı önemli sorunlar var. Bir dakikalık soru sormanın amacı, önemli hususları bakanlığa, Hükümete duyurmaktır.

Şu anda Atatürk Havaalanı'nda dış hatlarda 20 tane kabin var, ancak yaz sezonu olması nedeniyle 4 tane kabin çalışmakta, gelen vatandaşlarımız saatlerce kuyrukta beklemekte. Bu sorunu acilen Bakanlığın halletmesini talep ediyorum.

İki: Yurt dışında pasaportunun süresi biten vatandaşlarımız için pasaport bedeli olarak 200 veya 300 avro alınırken diğer ülkeler kendi vatandaşlarından 15 avro alıyor. Türk vatandaşları âdeta pasaport ücretiyle soyulmakta.

Üçüncü konu: Mavi Kart sahipleri Türkiye'de seçme ve seçilme hakkını kullanamıyor. Bu büyük bir tezatlıktır. Mavi Kart sahibi olan Türk vatandaşlarımız, kadın ve erkek evlendiği zaman, kadın ve erkekten doğan çocuk da Türk vatandaşlığını kaybediyor, Türk vatandaşlığını kazanamıyor.

Bir başka sorun: Yine, Türkiye'de bir fakültede, bir hukuk fakültesinde okuyan Mavi Kart sahibi Türkiye'de avukatlık yapamıyor, savcılık yapamıyor, hâkimlik yapamıyor.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MAHMUT TANAL (İstanbul) - Vatandaşlarımız mağdur, bu mağduriyetin giderilmesini talep ediyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Tanal.

Sayın Soydan...

7.- Çanakkale Milletvekili Mustafa Serdar Soydan'ın, 24 Mayıs 2014 Cumartesi günü Çanakkale ve ilçelerinde meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

MUSTAFA SERDAR SOYDAN (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

24 Mayıs Cumartesi günü, saat 12.25'te, Çanakkale'nin 90 kilometre açığında, Gökçeada'nın 40 kilometre batısında 6,5 büyüklüğünde gerçekleşen deprem nedeniyle Çanakkale ve çevresinde yaşayan vatandaşlarımıza geçmiş olsun dileklerimi iletiyorum.

Depremde Çanakkale ve ilçelerimizde toplam 321 vatandaşımız yaralanmış, 13'ü cami, 2'si kilise ve 8'i okul olmak üzere toplam 299 binamızda hasar meydana gelmiştir.

Yirmi iki gün önce Gökçeada'da yaşadığımız sel felaketi ardından depreme maruz kalmamız özellikle ada halkımızı ciddi tedirginliğe sürüklemiştir. Son bir ayda iki afet yaşayan Gökçeada'da yaşayan vatandaşlarımızın sorunlarının çözülmesi ve ada halkının normal yaşantısına dönmesi için tedbirlerin bir an önce alınması gerekir. Yirmi iki gün arayla yaşanan iki afetten sonra ciddi ekonomik kayıplara uğrayan esnaf ve üreticimizin sorunları bir an önce giderilmelidir.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Soydan.

Sayın Bayraktutan...

8.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin-Ardanuç-Ardahan dere yolunun bitirilmesi için Hükümetin duyarlı olmasını dilediğine ilişkin açıklaması

UĞUR BAYRAKTUTAN (Artvin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

1994 yılında, dönemin SHP-Doğru Yol Hükümeti döneminde başlatılan Artvin-Ardanuç-Ardahan dere yolu 62 kilometreden oluşuyor. Ne yazık ki, yirmi yılı aşkın süren bir çalışmaya rağmen henüz bitirici bir noktaya gelmemiştir. Özellikle, son beş altı yılda Artvin milletvekillerinin ilgili Ulaştırma Bakanına soru sormalarına rağmen, her Ulaştırma Bakanı, sorulan soruya "Bir dahaki yıl bu yol bitirilecektir, bir dahaki yıl bitirilecektir." diye yazılı cevaplar vermişlerdir. 2013 yılında da dönemin Ulaştırma Bakanına soru sorduğumda, 2014 yılında Artvin-Ardahan-Ardanuç dere yolunun bitirileceğine ilişkin yazılı cevap vermiştir ama ne yazık ki bugün, kamulaştırma işlemlerindeki problemler devam etmekte, gerekli ödenek ayrılmadığı için Ardanuç-Ardahan dere yolu bitirilmemektedir. 2014 yılında da bu yolun bitirilmeyeceğine ilişkin emareler çoğalmıştır. O yöre halkı, bu yolun bir an önce bitirilmesini, gerekli ödeneğin aktarılmasını beklemektedir. Ardanuç-Ardahan dere yolu büyük bir elzem ve büyük bir aciliyet teşkil etmektedir. Hükümetin bu konuda duyarlı olmasını diliyorum, teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bayraktutan.

Sayın Sarıbaş...

9.- Çanakkale Milletvekili Ali Sarıbaş'ın, 24 Mayıs 2014 Cumartesi günü Çanakkale ve ilçelerinde meydana gelen depreme ilişkin açıklaması

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

24 Mayıs 2014 Cumartesi günü, saat 12.25 sularında, merkezi Gökçeada'da bulunan, Gökçeada'nın 40 kilometre batısında bulunan Ege Denizi'nde meydana gelen depremde... Kendim de orada Belediye Başkanlığı binasındaydım. Bu vesileyle orada gördüğüm manzara, gene, Türkiye'de depremle ilgili hâlâ tedbirlerin alınmadığı ve deprem gerçeğinin Türkiye'de, on iki yıllık AKP iktidarında da hâlâ daha ciddiye alınmadığını bizzat kendim yaşayarak gördüm.

Anında elektriklerin kesilmesi gerekirken hiçbir ilde, özellikle Gökçeada da dâhil olmak üzere, kesilmediği; hava gazı ve doğal gazların kesilmediği; iletişim hatlarının olabildiğince kesilerek insanların ilk... Depremde ilk alınması gereken tedbirlerin alınmadığını gördüm. Bu vesileyle Gökçeada'da çok sayıda eski Rum evlerinde çatlaklar oluşurken oturulamayacak hâle gelmiştir. Bu vesileyle, başta Gökçeada olmak üzere, Çanakkale ve diğer, İstanbul, İzmir ve Tekirdağ'da da, Balıkesir'de de meydana gelen, 276 kişinin yaralandığı deprem...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ SARIBAŞ (Çanakkale) – ...dolayısıyla geçmiş olsun diyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Sarıbaş.

Sayın Ögüt...

10.- İstanbul Milletvekili Kadir Gökmen Ögüt'ün, Cumartesi Annelerinin örgütlü bekleyişinin 19'uncu ve 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü yıl dönümlerine ilişkin açıklaması

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bugün, 1995'ten bu yana her cumartesi günü Galatasaray Meydanı'nda toplanarak gözaltında kaybolan yakınlarını ve faili meçhul siyasi cinayetlere kurban giden eşlerini, çocuklarını, babalarını ve onların faillerini arayan annelerin örgütlü bekleyişinin 19'uncu yıl dönümüdür. İçleri yanan bu insanların bazıları on dokuz yıldır her hafta aynı yerde buluşup, ellerinde evlatlarının fotoğrafıyla, yılmadan, kendilerini yaşatan o umuda sarılarak beklerler. Tüm Cumartesi Annelerine saygılarımı sunuyorum, kayıplarının bir an önce bulunup gözlerindeki yaşların dindirildiği günlerin gelmesini bekliyorum.

27 Mayıs ve diğer darbeleri hep birlikte lanetleyelim ama bir yıl önce başlayan ve tüm yurttaki halkın sahip çıktığı Gezi gibi direnişileri de "darbe" diye yaftalamayalım; darbeleri hafifletmeyelim, direnişinin yerini ayrı koyalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ögüt.

Sayın Kaplan...

11.- Kocaeli Milletvekili Mehmet Hilal Kaplan'ın, TÜBİTAK'ta yapılan personel değişikliklerinin siyasi olduğuna ilişkin açıklaması

MEHMET HİLAL KAPLAN (Kocaeli) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

TÜBİTAK'ta her bakan ve başkan değişikliği sonrası personel kıyımı yaşanıyor ve yaşanmaya devam ediyor. Son bakan değişikliğinden bu yana geçen iyi aylık süre içerisinde Gebze yerleşkesi başta olmak üzere 110 ve toplamda 250 kişi işten atıldı.

Stratejik bir kurum olan TÜBİTAK'ın, işe alımlarda siyasi yandaşlık ve akraba ilişkilerinin oluşturulduğu bir şirket hâline getirilen, çalıştırmak istemediklerinde ise paralel yapı ya da güvenlik iddialarıyla cadı avına başlandığı bu kurumun, bilimsel ve teknolojik araştırmalar yapan bu kurumun siyasi rüzgârlara bu derece kapılarak yüzlerce personelin görevlerinin değiştirilmesinin, işten atılmalarının ne kadar doğru olduğunu ülkemize hatırlatmak istiyorum.

Bilim ve teknoloji araştırmalarının günlük siyasete kurban edilmemesi adına Sayın Bakanı ve yetkilileri uyarıyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Sayın Genç...

12.- Tunceli Milletvekili Kamer Genç'in, Van depreminden sonra okullarda çalışan vatandaşlar ile TOKİ inşaatlarında çalışan taşeron işçilerin durumuna ve 57 Alevi vatandaşın Çorum'da öldürülmesinin 34'üncü yıl dönümüne ilişkin açıklaması

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Başkan, Van'dan telefon eden bir vatandaş "Van depreminden sonra bizi, 7 bin kişiyi okulların açılmasıyla beraber işe alıyorlar -okullar kapandıktan sonra görevlerine son veriliyor ve kendilerine asgari ücretle ödeme yapılıyor- ancak, biz geçen sene beş ay açıkta kaldık, bu sene de kaç ay kalacağımız belli değil. Zaten asgari ücretle, çok zor şartlarla hayatımızı devam ettiriyoruz." diyor. Hükümetten onları en az on bir, on iki ay çalıştırmasını rica ediyorlar.

Yine, TOKİ'nin inşaatlarını alan -özellikle bugün yine bir vatandaş telefon ediyor- Şehircilik Bakanlığının işlerini yapan TOKİ taşeronları işçileri çalıştırıyorlar, paralarını ödemiyorlar. Onları da ilgilileri varsa dikkatlerine sunuyorum.

Ayrıca, Çorum katliamı nedeniyle, o katliamı yapanları şiddetle kınıyorum. Bu katliamın kimler tarafından, hangi zihniyete mensup insanlar tarafından yapıldığı belli. Buna rağmen Tayyip Erdoğan'ın çıkıp da, işte "Bu katliamı yapanlar...", "CHP'nin iktidarı zamanında oldu." demesini de şiddetle ve nefretle kınıyorum, çünkü bu katliamlar Tayyip Erdoğan'ın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Genç.

Sayın Akar...

13.- Kocaeli Milletvekili Haydar Akar'ın, Derince Limanı'nın özelleştirme ihalesine ilişkin açıklaması

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Yarın, Derince ilçemizde bulunan, 1904 yılında kurulan Derince Limanı'nın özelleştirmesi var, özelleştirme ihalesi yapılıyor. Bu da yetmiyormuş gibi, Gölcük'ün güney yönüne 450 metre, kıyıya da 1 kilometrelik bir dolgu alanı, yani yaklaşık 450 bin metrekarelik bir dolgu alanı da bu özelleştirme şartnamesinin içerisine konuyor. Yaklaşık 5 milyon metreküpük bir dolgu olacak ve konteyner limanı hâline dönüştürülecek.

Türkiye'de madenlerden sonra en çok iş kazalarının yaşandığı alan olan limanlarda, özellikle özelleştirildikten sonra, iş kazaları ve ölümlü iş kazaları hızla artmaktadır ve bu son, Derince Limanı'nda yapılan ihale... Aynı zamanda, Derince, orada bir denge unsuru olarak duruyor, piyasanın belirlenmesine de katkı sunuyordu. Bu özelleştirmenin gerçekleşmemesi, limanların tekrar devletin malı hâline dönüştürülmesi çok acil olarak gerekmektedir hem işi kazalarının önlenmesi hem de...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Akar.

Sayın Bilgin...

14.- Sivas Milletvekili Hilmi Bilgin'in, Necip Fazıl Kısakürek'in 31'inci ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Teşekkür ediyorum Başkanım.

25 Mayıs 1983 tarihinde vefat eden Türk edebiyatının Sultan-üş Şuara Ödülü'yle ödüllendirilmiş fikir, sanat ve dava adamı Necip Fazıl Kısakürek'i vefatının seneidevriyesinde rahmetle ve şükranla anıyoruz.

Üstat Necip Fazıl Kısakürek, cumhuriyet devrinin en büyük düşünür ve şairlerinden birisi olmasının yanında, aynı zamanda büyük bir dava ve çile adamıdır. Üstat, ruh kökümüzü en iyi anlayan ve ifade eden kalemlerin başında gelmektedir. Fikirleriyle her zaman ülkesinin siyasi ve kültürel gelişimine hizmet eden, Türk edebiyatının yapı taşlarından olan, inançlı, azimli yapısıyla demokratik gelişimimize öncülük eden Necip Fazıl Kısakürek'i, vefatının 31'inci yılında onu anlamaya, anlatmaya ve başlattığı güzellikleri devam ettirmeye vesile olmasını temenni ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Bilgin.

Sayın Ekşi...

15.- İstanbul Milletvekili Osman Oktay Ekşi'nin, İstanbul'un Gazi ve Armutlu Mahalleleri ile Arnavutköy ilçesinde çocuklara uyuşturucu satışı yapıldığına ve ilgililerin duruma el koyması gerektiğine ilişkin açıklaması

OSMAN OKTAY EKŞİ (İstanbul) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim.

Maalesef, sayın bakanlardan hiçbirini burada göremiyorum ama izninizle seçmenlerimin bir feryadını sizlerle paylaşmak gereğini duydum.

İstanbul Gazi Mahallesi, Armutlu Mahallesi ve Arnavutköy ilçesinde 9 yaşındaki çocuklara dahi uyuşturucu satışı yapıldığından şikâyet ediyor seçmenlerim. "Polis buna göz yumuyor. Uyuşturucu çetelerine birileri sahip çıkıyor, genç kız ve erkekler çetenin elinden kurtulamıyor. Genç kızlar fuhşa zorlanarak eğlence sektöründe birilerine kölelik yaptırılıyor. Aileler çocuklarına sahip çıkmak istediklerinde çeteler tarafından tehdit ediliyor. Ailelerin İstanbul dışına çıkmaları dahi yeterli olmuyor. Lütfen, bu konuya ilgililer el koysun." diyorlar. Ben de sizlerle paylaşıyorum.

Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ekşi.

Sayın Bulut...

16.- Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut'un, Bosna-Hersek'teki sel felaketi nedeniyle Türkiye'nin daha fazla yardım yapmasını dilediğine ilişkin açıklaması

AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Avrupa'nın ortasında aşırı yağışlar nedeniyle taşan nehirler sebebiyle 1 milyon insan Bosna-Hersek'te mağdur olmuştur. 50'nin üzerinde can kaybı vardır. Bizim kültürel, tarihî bağlarla aynı inanca sahip olduğumuz bu insanların mağduriyetleri karşısında Avrupa Birliği, Sırbistan'a aday ülke olduğu için yardım etmekte, Saraybosna'ya, Bosna-Hersek'e yardım etmemektedir.

Avrupa Birliğinin bu çifte standartlı tavrını kınıyorum. Türkiye'nin Bosna-Hersek'e bir an önce daha fazla yardım yapmasını diliyor, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bulut.

Sayın Çandar...

17.- Muğla Milletvekili Tolga Çandar'ın, Yatağan Termik Santrali ile kömür ocaklarının özelleştirilmesine ve Bafa Gölü'nün yok olmasının sorumlularından hesap sorulması gerektiğine ilişkin açıklaması

TOLGA ÇANDAR (Muğla) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Defalarca Meclis gündemine taşımamıza rağmen bir türlü sonuç alamadığımız Yatağan Termik Santrali ve kömür ocaklarının özelleştirilmemesi konusunu Meclis gündemine, yüce Meclisimize bir kere daha hatırlatmak isterim. Yatağan işçileri direnmeye devam ediyor ancak Hükümetten kulaklarını tıkamış izlenimi dışında bir izlenim alamıyoruz.

İkincisi: Dünyanın antik aşklarından en önemlilerinden birinin yaşandığı Bafa, Selene ile çoban Endymion'un aşkını yaşadığı Bafa Gölü çürümüş durumdadır. Devlet Su İşlerinin ve Söke Sulama Birliğinin yanlış politikaları yüzünden o güzelim balıkların, yılan balıklarının, o muhteşem kuşların barındığı Bafa Gölü artık yok, bunun sorumlularından hesap sorulmasını bekliyoruz.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Çandar.

Sayın Öz...

18.- Mersin Milletvekili Ali Öz'ün, Gün Sazak'ın 34'üncü ölüm yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ALİ ÖZ (Mersin) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Şimdi elek olan sınırlarımızdan kuş uçurtmayan gün yüzlü devlet adamı, değerli bakanımız merhum Gün Sazak Bey'i, şehadete yürüyüşünün 34'üncü yıl dönümünde rahmetle ve minnetle anıyorum.

Gün Sazak Bey'in, gerek devlet gerekse siyaset hayatındaki ayrıcalıklı yeri gerekse de özel hayatındaki sadeliği bugün herkes tarafından takdir edilmektedir. Bu yönüyle, millet âşığının nasıl olması ve nasıl yaşaması gerektiği konusunda örnek olduğu gibi, bir faninin yıllarca sevenlerinin yüreğinde yaşamaya devam etmesinin manevi sırrını da hepimize işaret etmiştir. Bu tip devlet adamlarından herkesin ders çıkarması gerektiğine inanıyor, yüce heyetinizi saygılarımla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Öz.

Sayın Kaplan...

19.- Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın, 27 Mayıs 1960 askerî darbesinin 54'üncü, 57 Alevi vatandaşın Çorum'da öldürülmesinin 34'üncü yıl dönümlerine ve Somali'de Türk Hava Yolları aracına yapılan saldırı konusunda Hükümeti dikkatli olmaya davet ettiğine ilişkin açıklaması

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Darbe yıl dönümü; darbeleri kınıyor, burada, her on yılda bir yapılan bu darbeleri ve bu darbelerin mevzuatına sığınarak saltanatını sürdürenlerin, nemalananların duruşlarını ahlaki bulmadığımızı, değiştirmeyerek bunlara sığınanların da demokrasiden nasibini almadığını ifade etmek istiyoruz.

Yine, Çorum katliamının yıl dönümü. Bu konuda devletin kendisiyle yüzleşmesi, gerçeklerle yüzleşmesi gerektiğine dikkat çekiyoruz. Bu yapılmadığı takdirde, inanç ayrımı ve çatışmaların son bulmayacağını ifade etmek istiyoruz.

Ayrıca, Somali'de bugün bir saldırı olmuş Türk Hava Yolları aracına, daha önce de elçiliğe yapılan saldırılar olduğunu biliyoruz. Hükümeti bu konuda dikkatli olmaya davet ediyoruz ve geçmiş olsun diyoruz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

Son olarak Sayın Oğan...

20.- Iğdır Milletvekili Sinan Oğan'ın, Iğdır ve Ardahan'ın il olmaları ile Gün Sazak'ın ölüm yıl dönümlerine ve Azerbaycan'ın Cumhuriyet Günü'nü kutladığına ilişkin açıklaması

SİNAN OĞAN (Iğdır) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

27 Mayıs 1992'de Iğdır ve Ardahan, Kars'tan ayrılarak il olmuştur. Dolayısıyla, Kars, Ardahan ve Iğdır doğunun üç hilali olarak, üç şehrimiz, orada, sınırda âdeta bekçilik yapmaktadır. Iğdır ve Ardahan AKP'den önce il oldu ama maalesef, AKP döneminde bu sınır şehirlerimiz el olmuştur. İl olmasında emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

27 Mayıs aynı zamanda, şehit Gümrük Bakanımız Gün Sazak ve ülkücü şehitleri anma günüdür. Bu vesileyle, bütün şehitlerimizi rahmet ve minnetle anıyorum.

Bu arada, 28 Mayıs -yarın- dost ve kardeş ülke Azerbaycan'ın Cumhuriyet Günü'dür. Dost ve kardeş ülke Azerbaycan'ın da Cumhuriyet Günü'nü tebrik ediyorum.

Sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Oğan.

Gündeme geçiyoruz.

Başkanlığın Genel Kurula sunuşları vardır.

Meclis araştırması açılmasına ilişkin üç önerge vardır, okutuyorum:

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI

A) Meclis Araştırması Önergeleri

1.- Tunceli Milletvekili Hüseyin Aygün ve 22 milletvekilinin, HES barajlarının çevreye zararlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/951)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Son on yıldır Türkiye'nin tartışılan gündem maddelerinden biri HES'lerdir. Kamuoyuna çokça yansdığı üzere, HES'ler bir yanıyla çevre halkının ve hukukun konusu olmaya devam ederken, diğer yandan artan tepkiler ve iradenin orantısız kuvvet kullanımı sonucunda ortaya çıkan hak ihlallerinin de konusu olmuştur. İnsanların yaşam alanlarından zorla edinmesinin yanı sıra doğal çevrenin flora faunası acımasızca tahrip edilmektedir. Bugün Anadolu'nun her yerinde, örneğin Hopa'da, Fındıklı'da, Loç'da, Solaklı Uzungöl'de, Amasya Taşova'da, Senoz'da, Yeşilirmak Vadisi'nde, Munzur'da, Peri Suyu'nda, Manavgat'ta, Fethiye'de, Erzurum Tortum'da, Fırtına Deresi'nde inşa edilen HES'ler insanların temel yaşam ve çevre hakkını açık bir şekilde ihlal etmektedir.

2942 sayılı Kamulaştırma Kanunu'nun "Acele kamulaştırma" başlıklı 27'nci maddesinde "3634 Sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanununun uygulanmasında yurt savunması ihtiyacına veya aceleliğine Bakanlar Kurulunca karar alınacak hallerde veya özel kanunlarla öngörülen olağanüstü durumlarda gerekli olan taşınmaz malların kamulaştırılmasında kıymet takdiri dışındaki işlemler sonradan tamamlanmak üzere ilgili idarenin istemi ile mahkemece yedi gün içinde o taşınmaz malın 10'uncu madde esasları dairesinde ve 15'inci madde uyarınca seçilecek bilirkişilerce tespit edilecek değeri, idare tarafından mal sahibi adına 10'uncu maddeye göre yapılacak davetiye ve ilanda belirtilen bankaya yatırılarak o taşınmaz mala el konulabilir." kuralına yer verilmektedir.

3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu'nun 1'inci maddesinde ise "Seferberlik ve savaş hali ile bu hallerin henüz ilan edilmemiş olduğu ancak savaşı gerektirebilecek bir durumun meydana geldiği gerginlik ve kriz dönemlerinde yapılacak seferberlik hazırlıkları ile kıtaların toplanması esnasında, alelade vasıtalarla temin edilemeyen bütün askeri ihtiyaçları veya hizmetleri bu Kanun hükümleri dairesinde vermeye veya yapmaya her şahıs borçludur." denilmek suretiyle kanunun hangi koşullarda uygulanacağı belirtilmektedir.

"Savaş hukuku" içinde istisnai bir kamulaştırma yolu olarak getirilen "acele kamulaştırma" uygulaması, 2004 yılında TBMM'nin iradesi yok sayılarak Bakanlar Kurulu kararı ile EPDK'ya acele kamulaştırma yetkisi devredilmiştir. EPDK enerji, madencilik, doğal gaz ve petrol sektörlerinde bu yetkiyi hiçbir yasal sınırlama ve denetim olmadan kullanmaya devam etmektedir.

HES barajlarının inşa edildiği bölge/yörede yaşayan halkın yerlerinden yurtlarından edilmesi sonucunda tamamen insandan arındırılmış ve doğal çevredeki flora ve faunanın tahrip edilmesi sonucu talan edilmiş bir coğrafya parçasını inşa etme projesi T.C. Anayasası'nın ilgili maddeleri ve 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 28'inci maddesine tamamen aykırı olmasının yanı sıra HES projeleri kapsamında inşa edilen barajlar ile ilgili yürütülmekte olan çalışmalar suç niteliği taşımaktadır.

T.C. Anayasası'nın 166'ncı maddesi "Yapılacak yatırımlarda toplumun yararı ve gereklerinin gözetileceği"; 17'nci maddesi "Herkes, yaşama, maddî ve manevî varlığını koruma ve geliştirme hakkına sahiptir."; 56'ncı maddesi "Herkes, sağlıklı ve dengeli bir çevrede yaşama hakkına sahiptir."

Yine, 2872 sayılı Çevre Kanunu'nun 28'inci maddesi "Çevreyi kirlütenler ve çevreye zarar verenler sebep oldukları kirlenme ve bozulmadan doğan zararlardan dolayı kusur şartı aranmaksızın sorumludurlar. Kirlütenin, meydana gelen zararlardan ötürü genel hükümlere göre de tazminat sorumluluğu saklıdır."

Türkiye'de HES kapsamında inşa edilen barajların sonuçları dikkate alındığında, barajların inşa edildiği bölge/yörenin tamamen kamulaştırılması sonucu insanlar yerlerinden yurtlarından zorla edinilmesinin yanı sıra doğal çevredeki her türlü flora, fauna, biyolojik çeşitlilik ve endemik türler yok olma tehlikesi ile karşı karşıya kalacaktır. Bu nedenle, Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İktüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereği Meclis araştırması açılmasını arz ederim.

1) Hüseyin Aygün	(Tunceli)
2) Celal Dinçer	(İstanbul)
3) Gürkut Acar	(Antalya)
4) Mehmet Şeker	(Gaziantep)
5) Ali Serindağ	(Gaziantep)
6) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
7) Ahmet İhsan Kalkavan	(Samsun)

8) Mahmut Tanal	(İstanbul)
9) Sena Kaleli	(Bursa)
10) Mehmet Ali Ediboğlu	(Hatay)
11) Ali Rıza Öztürk	(Mersin)
12) Sakine Öz	(Manisa)
13) Veli Ağbaba	(Malatya)
14) Haydar Akar	(Kocaeli)
15) Bülent Tezcan	(Aydın)
16) Ali Sarıbaş	(Çanakkale)
17) Ramazan Kerim Özkan	(Burdur)
18) Ali Özgündüz	(İstanbul)
19) Mehmet Şevki Kulkuloğlu	(Kayseri)
20) Mehmet S. Kesimoğlu	(Kırklareli)
21) Kadir Gökmen Öğüt	(İstanbul)
22) Namık Havutça	(Balıkesir)
23) İhsan Özkes	(İstanbul)

2.- İstanbul Milletvekili Umut Oran ve 21 milletvekilinin, havacılık sektörünün sorunlarının araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/952)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Ulaştırma sektörü ve onun bir parçası olan havacılık, bir çok faaliyet alanıyla bağlantılı, Türkiye açısından kritik turizm sektörünün önemli bir parçası ve toplumsal yaşam açısından hayati öneme sahip seyahat özgürlüğünün de görünüm şekillerinden bir tanesidir.

Nitelikli, kaliteli ve herkesin erişebileceği fiyatlarla hizmet sunan bir havacılık sektörü, getirdiği taşıma kolaylıklarının yanı sıra ülke tanıtımı açısından da büyük bir önem arz etmekte, bu bakımdan uluslararası bir prestij kaynağı olarak da gözükmetedir.

Buna karşın, özellikle THY'nin 2006'da özelleştirilmesi ve hemen ardından AKP iktidarından kaynaklanan kural dışı müdahaleler nedeniyle havacılık sektöründe özellikle son on yılda ciddi sorunlar yaşanmış, Türkiye'nin en büyük havalimanı olan İstanbul Atatürk Havalimanı'nda yaşanan aksaklıklar, özellikle iç hatlar trafiğini ve yolcularını olumsuz etkilemiş, binlerce vatandaşımız mağdur olmuştur.

Bütün bu sorunların yanı sıra havacılık sektöründe çalışan her türlü emekçi mağdur edilmiş, haklarını aramak için Anayasa'mızda, ILO ve Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi ile diğer uluslararası mevzuatta bulunan haklarını kullanmak isteyenler bir kısa SMS mesajla işlerinden edilmiş, düzensiz, plansız ve ön görülsüz yönetimler sebebiyle rötalar kronik hâle gelmiş, Türk havacılık sektörü işleyemez bir pozisyona düşmüştür.

12 Eylül 1980 darbesi sonrasında dönemin sıkıyönetim ortamında dahi havacılık sektörüne grev yasağı getirilmemişken AKP Hükümeti bu adımı da atarak çalışma hayatına bir darbe daha vurmuştur. 12 Eylül 2010 referandumunda çalışanlara 2 sendika üyeliği hakkı getirilmiş ancak pratikte, diğer sektörlerde olduğu gibi, özellikle havacılık çalışanlarının tek sendika üyeliğinde dahi büyük engellemeler yaşanmaktadır.

Bütün bu gerekçelerle, 2012 yılı itibarıyla sektörün içerisinde bulunduğu sorunların tespiti, kronikleşmiş sorunların giderilmesi, havacılık sektöründe faaliyet gösteren şirketler ile emekçilerinin haklarının korunarak geliştirilmesiyle alınması gereken tedbirlerin tespiti amacıyla, Anayasa'nın 98 ve Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırılması açılmasını saygılarımla arz ederim.

1) Umut Oran	(İstanbul)
2) Mehmet Ali Ediboğlu	(Hatay)
3) Kadir Gökmen Öğüt	(İstanbul)
4) Celal Dinçer	(İstanbul)
5) Ali Serindağ	(Gaziantep)
6) Ali Rıza Öztürk	(Mersin)
7) Mahmut Tanal	(İstanbul)
8) İhsan Özkes	(İstanbul)
9) Gürkut Acar	(Antalya)
10) Mehmet Şeker	(Gaziantep)
11) Ahmet İhsan Kalkavan	(Samsun)
12) Candan Yüceer	(Tekirdağ)
13) Sakine Öz	(Manisa)
14) Veli Ağbaba	(Malatya)
15) Mustafa Serdar Soydan	(Çanakkale)
16) Haydar Akar	(Kocaeli)
17) Bülent Tezcan	(Aydın)
18) Ali Sarıbaş	(Çanakkale)
19) Ramazan Kerim Özkan	(Burdur)
20) Mehmet Şevki Kulkuloğlu	(Kayseri)
21) Mehmet S. Kesimoğlu	(Kırklareli)
22) Namık Havutça	(Balıkesir)

3.- Erzincan Milletvekili Muharrem Işık ve 22 milletvekilinin, Erzincan'da sağlıkta dönüşüm sonucu yaşanacak sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Meclis araştırması açılmasına ilişkin önergesi (10/953)

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Erzincan'daki mevcut hastaneler için "sağlıkta dönüşüm" adı altında yapılması düşünölenler ve kapatılmaya çalışılan hastanelerin Erzincan'da yarattığı kaos ve bu süreçte topluma verilen sağlık hizmetlerinin topluma yansımaları ile Hükümetin sağlıkta dönüşüm ve Kamu Hastaneleri Birliğinin ne gibi sakıncalar yaratacağının açılacak Meclis araştırması ile Erzincan'daki araştırmaların sonucunun tüm Türkiye'yi yansıtacağı düşünöncesiyle Anayasa'nın 98'inci, İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis araştırması açılmasını arz ederiz.

1) Muharrem Işık	(Erzincan)
2) Celal Dinçer	(İstanbul)
3) Mehmet Ali Ediboğlu	(Hatay)
4) Candan Yüceer	(Tekirdağ)

5) Ali Rıza Öztürk	(Mersin)
6) Mehmet S. Kesimoğlu	(Kırkłareli)
7) Sakine Öz	(Manisa)
8) Ahmet İhsan Kalkavan	(Samsun)
9) İhsan Özkes	(İstanbul)
10) Veli Ağbaba	(Malatya)
11) Mustafa Serdar Soydan	(Çanakkale)
12) Haydar Akar	(Kocaeli)
13) Ali Serindağ	(Gaziantep)
14) Bülent Tezcan	(Aydın)
15) Ali Sarıbaş	(Çanakkale)
16) Ramazan Kerim Özkan	(Burdur)
17) Mehmet Şevki Kulkuloğlu	(Kayseri)
18) Kadir Gökmen Öğüt	(İstanbul)
19) Namık Havutça	(Balıkesir)
20) Emre Köprölü	(Tekirdağ)
21) Ali Demirçalı	(Adana)
22) Uğur Bayraktutan	(Artvin)
23) Mahmut Tanal	(İstanbul)

Gerekçe:

Erzincan'da topluma hizmet veren sağlık kuruluşları 2002 yılından sonra mekân olarak daraldı. Kızılay Tıp Merkezini hastane yapmak için tüm işlemler yapılmışken çeşitli nedenlerle yaptırılmadı. Eski SSK hastanesi ki B Blok devlet hastanesi kapatıldı. Devlet hastanesi yani A Blok iyice küçültüldü. Araştırma Hastanesi olarak açılan Mengücek Devlet Hastanesi ise hem şehir merkezine olan uzaklığı hem de yetersiz kapasitesi ile Erzincan halkının ihtiyaçlarını karşılayacak seviyede değildir. Yeni 160 ya da 200 yataklı hastane yapılması yeterli olmayacaktır. Oysaki istenirse eski SSK yani B Blok devlet hastanesi atıl durumda bırakılacağına kadın doğum, FTR ve çocuk hastanesi yapılarak Erzincan'daki çok önemli bir açık kapatılmış olur. Devlet hastanesine yani A Blok yer müsait olduğu için yapılacak bir ek bina ile diğer branşların sorunlarına çözüm bulunabilir.

Eğer araştırma hastanesi, gerçekten bu amaçla ve 3'üncü basamak olarak çalışacak ise bölgeye yani tüm komşu illere gerçek bir araştırma hastanesi olarak hizmet verebilir. Araştırma hastanesine ayda bir gelen veya hiç gelmeyen profesörler sorunu çözümlerse işte o zaman Erzincan'da sağlık sorunu çözülmüş olur. Bu amaçlarla Erzincan'daki sağlık sorununu gerçekten çözmek isteyen her siyasi irade bu konuda gerçekten kalıcı çözümler önermelidir. Öncelikle yapılacak araştırma ile Erzincan'daki sağlık sorunlarının ne olduğu ortaya çıkarılırsa daha rahat sonuca gidilir.

Erzincan'ın mevsim şartları ve ulaşım kolaylığı ile çevre illere vereceği sağlık hizmetleri göz önüne alınarak ve bu sayede Erzincan'a ekonomik olarak sağlayacağı artı değerleri de göz önüne alarak ne yapılması gerektiği düşünülmelidir.

Erzincan'da profesörlerim var diye her gün gazetelere manşetler attıranlar gerçeğin ne olduğunu açıklamalıdır. Buradaki asıl amacın Erzincan'daki sağlık sorununu çözmek mi yoksa birilerine özel profesörlük unvanı vermek mi olduğu da açığa çıkmış olur. Çünkü yapılan bu atamaların hangi amaçla yapıldığı açıklanırsa toplumda bunun hoş karşılanmayacağından endişe edilmektedir. Araştırma hastanesindeki uygulamalar da bu amaçla araştırılmalıdır. Doktor arkadaşların yanına bir sekreter vermeden çalıştırılması ne gibi zorluklara yol açacağı da araştırılmış olur. Hangi mantığa

göre bu uygulamanın yapıldığı da açıklığa kavuşturulur. Ayrıca, Erzincan'ın kaç hastaneye ihtiyacı olduğu ve devlet hastanelerine ihtiyaç var mı, yok mu bu ortaya çıkmış olur.

Yukarıda belirttiğim sebeplerden dolayı mevcut tüm hastaneler açık kalmalıdır. Bu hastanelere ihtiyaç olup olmadığı halka da sorulmalıdır. Sağlıkta kâr mantığı mı yoksa insanların sağlığının mı daha önde olduğu da ortaya çıkmış olur. Devlet hastanesinin yeni A Blokun ileride başka bir amaç için kullanılıp kullanılmayacağı da belirlenir.

Bu konuda Meclis araştırması açılmasıyla aynı zamanda tüm ülkede kaosa neden olan ve olmaya devam edecek olan sağlıkta dönüşüm ve Kamu Hastaneleri Birliğinin ne gibi sakıncaları olduğu da araştırılmalıdır. "Sağlıkta dönüşüm" derken tüm sağlık hizmetleri paralı hâle gelmiş olacak. Kamu Hastaneleri Birliğinin kurulmasıyla birlikte kâr amaçlı hastaneler olacağı için birçok hastane kapanacak. Dolayısıyla, Erzincan'daki sağlık sorunları araştırılırken tüm Türkiye'nin sorunları da araştırılmış olacaktır. Özellikle bölge hastanelerinin kurulmasıyla daha çok otelcilik hizmeti verilmesi amaçlanmakta ve bunun getireceği sonucun da özelleştirme olacağı görülmektedir. Sağlık turizmini canlandırmak için yabancı sermaye ile iş birliği yapıldığı ve sonuçta sağlık kurumlarımızın da yabancı sermayeyle özelleştirileceğini ve bunun alt zemininin hazırlandığını görmekteyim. Ayrıca, bölge hastaneleri neden devlet eliyle değil de özel sektörce yaptırıldığı ve kâr zarar araştırmasının tartışılması gerekir.

BAŞKAN – Bilgilerinize sunulmuştur.

Önergeler gündemdeki yerlerini alacak ve Meclis araştırması açılıp açılmaması konusundaki görüşmeler sırası geldiğinde yapılacaktır.

B) Duyurular

1.- Başkanlıkça, Kadın Erkek Fırsat Eşitliği, Kamu İktisadi Teşebbüsleri, Plan ve Bütçe ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonlarında siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine düşen birer üyelik için aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin yazılı olarak müracaat etmelerine ilişkin duyuru

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri Kadın Erkek Fırsat Eşitliği, Kamu İktisadi Teşebbüsleri, Plan ve Bütçe ile Avrupa Birliği Uyum Komisyonlarında siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerine de bir üyelik düşmektedir. Bu komisyonlara aday olmak isteyen siyasi parti grubu mensubu olmayan milletvekillerinin, 2 Haziran 2014 Pazartesi günü saat 18.00'e kadar Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına yazılı olarak müracaat etmelerini rica ediyorum.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının bir tezkeresi vardır, okutup oylarınıza sunacağım:

C) Tezkereler

1.- Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Meral Akşener'in Polonya Parlamentosu Alt Meclisi Başkanı Eva Kopacz ile Senato Başkanı Bogdan Borusewicz'in vaki davetine icabetle Polonya'nın demokrasiye geçişinin 25'inci yıl dönümü münasebetiyle 4/6/2014 tarihinde düzenlenecek "Özgürlük Bayramı Kutlamaları"na katılmak üzere Varşova'ya resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi (3/1502)

27/5/2014

Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkan Vekili Meral Akşener'in, Polonya Parlamentosu Alt Meclisi Başkanı Eva Kopacz ile Senato Başkanı Bogdan Borusewicz'in vaki davetine icabetle; Polonya'nın demokrasiye geçişinin 25'inci yıl dönümü münasebetiyle 4 Haziran 2014 tarihinde düzenlenecek "Özgürlük Bayramı Kutlamaları"na katılmak üzere Varşova'ya resmî bir ziyarette bulunması hususu, 28/3/1990 tarihli ve 3620 sayılı Türkiye Büyük Millet Meclisininin Dış İlişkilerinin Düzenlenmesi Hakkında Kanun'un 6'ncı maddesi uyarınca Genel Kurulun tasviplerine sunulur.

Cemil Çiçek

Türkiye Büyük Millet Meclisi

Başkanı

BAŞKAN – Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubunun İç Tüzük'ün 19'uncu maddesine göre verilmiş bir önerisi vardır, okutup işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım:

VII.- ÖNERİLER

A) Siyasî Parti Grubu Önerileri

1.- CHP Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerine; gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan (2/1210) esas numaralı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 3'üncü sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi

27/5/2014

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Danışma Kurulu 27/05/2014 Salı günü (bugün) toplanamadığından, grubumuzun aşağıdaki önerisinin, İç Tüzük'ün 19'uncu maddesi gereğince Genel Kurulun onayına sunulmasını saygılarımla arz ederim.

Mehmet Akif Hamzaçebi

İstanbul

Grup Başkan Vekili

Öneri:

Gündemin "Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmında bulunan (2/1210) esas numaralı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 3'üncü sırasına alınması ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesi,

Genel Kurulun; 27/5/2014 Salı günü (bugün) birleşiminde 89 sıra sayılı Kanun Tasarısı'na kadar olan işlerin görüşmelerinin tamamlanmasına kadar,

Yukarıda belirtilen birleşimde gece 24.00'te günlük programın tamamlanamaması hâlinde günlük programın tamamlanmasına kadar çalışmalarını sürdürmesi önerilmiştir.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Vural.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

21.- İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın, (2/1210) esas numaralı Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasını Adalet ve Kalkınma Partisinin de kabul ettiğine ve teklifin hiçbir görüşme yapmadan yasalaştırılmasını önerdiklerine ilişkin açıklaması

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, bu, daha önce 37'nci maddeye göre doğrudan gündeme alınmıştı, Adalet ve Kalkınma Partisi de kabul etmişti ve o gün de Sayın Bakan “Olumludur, destekliyoruz, Adalet ve Kalkınma Partisi olarak bunun kanunlaşmasını istiyoruz.” demişlerdi. Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisinin bunun kanunlaşması için gündemin ilk sırasına alınması önerisi var. Eğer bu konuda bir mutabakat varsa benim çağırım odur ki gelin, konuşmadan hemen bu öneriyi kabul edelim ve bu kanunla ilgili görüşmeleri yapmaksızın hemen kanunu geçirelim. Böylelikle, maden iş kolunda taşeron işçiyile ilgili uygulamaya son verelim. Çağırım budur. Eğer bu konuda bir mutabakat varsa dün olan mutabakatı bugün gerçekleştirip bu konuşmaları yapmadan hemen kanunlaşma vetiresine girmemizde fayda var diye mülahaza ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Vural.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi...

22.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, (2/1210) esas numaralı Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasını Adalet ve Kalkınma Partisinin de kabul ettiğine ve teklifin hiçbir görüşme yapmadan yasalaştırılmasını önerdiklerine ilişkin açıklaması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Hatırlanacaktır, Soma maden kazasında, daha doğrusu maden cinayeti olarak isimlendirdiğimiz o olayda 301 vatandaşımızın hayatını kaybetmesinden sonra maden iş kolunda taşeron sistemine son verilmesine ilişkin Sayın Haydar Akar ve Sayın Mehmet Hilal Kaplan'ın kanun teklifini Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kuruluna getirdik ve bu teklifin görüşülmesi, gündeme alınması 4 siyasi parti grubunun ve bağımsız milletvekillerinin desteğiyle kabul edildi. Bugünkü önerimizin konusu o gün kabul edilen bu işlem uyarınca, o günkü mutabakat uyarınca bu teklifin gündemin 3'üncü sırasına getirilerek, yarım kalan işlerden sonraki ilk sıraya alınarak bir an önce görüşülmesinin ve yasalaşmasının sağlanmasıdır. Bu amaçla bugün Danışma Kuruluna önerimizi getirdik, ancak Danışma Kurulu toplanmadı. Burada gerçekten Adalet ve Kalkınma Partisi uygun görürse, bunu destekliyorsa hiç görüşme yapmaksızın bu teklifi hemen yasalaştırabiliriz. Hiç zaman

kaybetmeyelim, bu kadar önemli bir konuyu o günkü mutabakatın bir devamı olarak bugün hemen yasalaştıralım, hiçbir görüşmeyi yapmayalım. Ben bu öneriyi yapıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Hamzaçebi.

Sayın Satır, mutabakatınız var mıdır bu iki öneriye de?

23.- İstanbul Milletvekili Mihrimah Belma Satır'ın, Genel Kurulun bu haftaki çalışma programında (2/1210) esas numaralı Kanun Teklifi bulunmadığından bu konuda mutabakatlarının olmadığına ilişkin açıklaması

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Efendim, sayın grup başkan vekillerinin hassasiyeti için teşekkür ediyorum.

Evet, Soma'da bir facia yaşandı. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığımız bu konudaki çalışmaları tamamlıyorlar. Bu haftaki çalışma programımızda bu kanun yoktu. Dolayısıyla, maalesef mutabakatımız yok, biz normal gündemimize devam edeceğiz.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Mutabakatınız yok.

Peki, o zaman, konuşmalara başlıyoruz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, bu nasıl bir çalışma. Dün “Tamam.” dediler, Bakan burada, kürsüde dedi ki: “Çok hayırlı bir iş yaptık. Bizim de katkımız oldu.” Şimdi Adalet ve Kalkınma Partisi diyor ki: “Biz yan çiziyoruz.” Efendim, siyaseti...

BAŞKAN – Sayın Vural, siz dile getirdiniz, onlar da mutabakatın olmadığını söylediler.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkanım, ama buranın ismi Türkiye Büyük Millet Meclisi, millet adına konuşuyoruz burada. Dün böyle bugün böyle olmaz yani. Değerli milletvekillerinin katkısı oldu. Ne diyecekler bu milletvekilleri? Yani böyle, Mecliste mutabakatla olmuş bir konuyu bile kanunlaştıramıyorsa Parlamento, milletvekillerinin iradesinin üzerinde bir irade var demek ki. Hangi bürokratik oligarşi müdahale ediyor?

BAŞKAN – Sayın Vural, böyle bir şey söz konusu olamaz tabii.

OKTAY VURAL (İzmir) – Oldu ama.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, müsaade ederseniz bir cümle edebilir miyim.

Millet adına, buradaki partimizin fikrini beyan ettim. “Yan çizmek” tabirini Meclisin saygınlığına yakıştırmadığımı söylemek istiyorum. Görüşmelere başlayalım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

VII.- ÖNERİLER (Devam)

A) Siyasî Parti Grubu Önerileri (Devam)

1.- CHP Grubunun, Genel Kurulun çalışma saatlerine; gündemin “Kanun Tasarı ve Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmında bulunan (2/1210) esas numaralı Kanun Teklifi'nin bu kısmın 3'üncü sırasına alınmasına ve diğer işlerin sırasının buna göre teselsül ettirilmesine ilişkin önerisi (Devam)

BAŞKAN – Önerinin lehinde Kocaeli Milletvekili Haydar Akar.

Buyurunuz Sayın Akar.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; biraz önce yaşanmış olan tabloya gerçekten üzüldüm. Evet, geçen hafta, Soma'daki cinayetten sonra -iş kazası demiyorum çünkü bir cinayet yaşandı- Cumhuriyet Halk Partisi milletvekili olarak Parlamenta vermiş olduğum kanun teklifini burada bütün parti grupları ve bağımsız milletvekili arkadaşlarımızla birlikte oy birliğiyle, hep beraber kabul etmiştik ve bunun kanunlaşması gerektiğini hep birlikte söylemiştik. Bunu söyleyenler içerisinde Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı da vardı. Bunu ilk defa söylemiyordu, daha önce de söylemişti, daha önce de çalışmalar yapacağını ifade etmişti.

Şimdi, biraz sonra açacağım konuyu ama bugünkü tavrınıza gerçekten üzüldüm. Bizi, şu anda, Soma'daki madenci kardeşlerimiz, sağ kalan madenci kardeşlerimiz, Kozlu'daki madenci kardeşlerimiz, Üzülmüş'deki madenci kardeşlerimiz, Afşin-Elbistan'daki madenci kardeşlerimiz, Şırnak'taki madenci kardeşlerimiz ve Türkiye'nin her tarafında madende çalışan madenci kardeşlerimiz ve aileleri izlemektedir. Evet, geçen hafta bir mutabakat sağlamıştık. Bu kanunun yasalaşması gerektiğine hep beraber karar vermiştik. Peki, ne zaman yasalaştıracağız? İşte, bugün Meclis toplandı. Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak görevimizi yerine getiriyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi bize destek veriyor, Halkların Demokratik Partisi bize destek veriyor, yine bağımsız milletvekili arkadaşlarımız bize destek veriyor ama geçen hafta AKP Grubu destek vermiş olmasına rağmen bugün diyor ki: "Normal prosedürümüze devam edeceğiz." Bu lafı ilk defa duymuyorum, "Normal çalışmamıza devam edeceğiz." lafını ilk defa duymuyorum. Ne zaman duydum biliyor musunuz arkadaşlar? Bu lafı yine 10 Ocak 2013 yılında duydum. Niye duydum bu lafı? Kozlu cinayetinden sonra. Kozlu iş kazasından sonra vermiş olduğumuz araştırma önergesine sizin bir milletvekili arkadaşınız bu kürsüye gelip "Daha önemli işlerimiz var." demişti. Daha önemli işlerimiz uluslararası sözleşmelerdi. O gün o araştırma önergemizi reddetmişsiniz yani bu olaydan bir buçuk yıl evvel. Ne demiştik o araştırma önergemizde? Türkiye'deki maden kazaları her yıl artıyor. Yanlış anlaşılmasın, Türkiye kömür üreten bir ülke değil. Yani, dünya sıralaması yaptığınızda, Türkiye, kömür üretiminde, kömür rezervlerinde ilk 10'a giren bir ülke değil. Bırakın rezervlerinde ilk 10'a giren bir ülke olmayı, kömür üretiminde de ilk 10'a giren bir ülke değil. Ama bir şeyde ilk 10'larda, bir şeyde ilklerde. Neyde ilklerde? İş kazalarında ilklerde, ölümlü iş kazalarında ilklerde. Şimdi, hele, son Soma faciasından sonra bu ölümlü iş kazalarında da 1'inci sıraya yükselmiş bulunuyor.

Bu kanun teklifimizin bugün -evet, Meclis gündemine alınmıştı- görüşülebilmesi için ön sıralara alınması gerekiyor. Bugünkü grup önerimiz de bunun 3'üncü sıraya alınarak Meclis kapanana kadar, bu kanunlaşana kadar Meclisin açık tutulması konusundaydı.

OKTAY VURAL (İzmir) – İki dakikada bitiririz, "kapanana kadar"a gerek yok.

HAYDAR AKAR (Devamla) – Evet.

Eğer mutabakat sağlanmış olsa idi yani AKP, vatandaşın gözlerinin içine bakarak söylemiş olduğu, madenlerdeki taşeron işçiliğinin kaldırılması gerektiği ve bunun arkasında durmuş olsaydı, geçen hafta verdiği sözün arkasında dursaydı, bir buçuk yıl önce Bakan –ameliyat olmuş, Allah'tan şifalar diliyorum- vermiş olduğu sözün arkasında durmuş olsaydı bugün bu konuşmayı ben de yapma gereği duymayacaktım, diğer gruplar da yapma gereği duymayacaklardı ve yasalaştırmış olacaktık.

Arkadaşlar, taşeron nedir? Hiç düşündünüz mü Türkiye'de taşeron işçiliği ne zaman yasallaştı? AKP iktidarı döneminde yasallaştı. 22/5/2003'te Türkiye'de taşeronluğu yasalaştıran bir iktidarsınız. Yani Türkiye'de köleliği, emek hırsızlığını yasalaştıran bir iktidarsınız siz. Şimdi, bunları söylemek zorundayım. Yine Bakanınızın verdiği rakamlara göre özel sektörde 34 bin firma, kamu sektöründe de 275 firma taşeron işçisi çalıştırıyor. Kamuda 661 bin kişi, özelde de 572 bin kişi taşeron işçisi olarak çalışıyor. Peki, "Taşeron işçisi ne yapar?" diye sorduğumuzda, taşeron işçisinin yapması gereken şey, yasalar gereği uzmanlık gerektiren yardımcı işlerde geçici olarak çalışmaktır. Ama bizde böyle mi çalıştırılıyor? Hayır, bizde asıl işçi olarak çalıştırılıyor Soma örneğinde olduğu gibi. Soma bir taşeron işçiliğidir, Soma bir hizmet alımıdır. Enerji Bakanı verdiği beyanatlarda "Soma'da nasıl bir yöntemin uyguladığını bilmeyen bir muhalefet." demiş ama geçen gün kendisine gidip sorduğumda, "Hangi yöntemle Soma'da kömür çıkartıyorsunuz?" dediğimde, telefon açıp TKİ'nin Genel Müdürüne sormak zorunda kalmıştı. Böyle bir Enerji Bakanımız var.

Bizde taşeronlar asıl işi yaparlar. Örgütsüzdürler. Örgütlü olanlar da Soma'daki gibidirler.

Soma'daki maden işçisi kardeşlerimi kutluyorum, göstermiş oldukları yüreklilikten dolayı kutluyorum, o sarı sendikaların Soma'daki temsilcilerini istifa ettirdikleri için kutluyorum ama asıl istifa etmesi gereken, o sarı sendikaların başı olan, TÜRK-İŞ'in başı olan, HAK-İŞ'in Başkanı olan vatandaşların istifa etmesi gerekiyor çünkü bekliyorlar, diyorlar ki: "Hükümet taşeron işçiliği konusunda bir düzenleme yapıyor." Hükümet taşeron işçiliği konusunda düzenleme yapamaz arkadaşlar. Hükümetin yapması gereken, Türkiye'deki bu insan köleliğini kaldırmaktır, taşeron işçiliğini kaldırmaktır.

Taşeron işçisi düşük ücretle çalıştırılır. Soma'daki işçi kardeşlerim biraz daha şanslı. Şanssız olanlar asgari ücretle çalışıyorlar, şanslı olanlar da 1200 liraya çalışıyorlar. Hani sizin çocuklarınız gibi gemicikler alamıyorlar o 1200 lirayla, 700 bin TL'lik kol saatleri takamıyorlar, maden işçisinin çocuklarının evlerinde kasalarla para bulunmuyor ve bu maden işçilerinin, taşeron işçilerin hafta sonları yoktur, bayram izinleri yoktur -ne zaman işletme tatil olsa- bu taşeron işçileri orada çalışmak zorundadır.

Peki, taşeron işçileri çalışıyor da iş kazalarında ne durumdadırlar? Bakın son yıllarda oluşan iş kazalarına, taşeron işçilerinin daha çok hayatlarını kaybettiğini, daha çok iş kazası geçirdiklerini görüyoruz. Bunlar iş sağlığı, işçi sağlığı ve iş güvenliği yasalarının bu emekçi kardeşlerimiz üzerinde uygulanmaması, tedbirler alınmamasından kaynaklanmaktadır.

Evet, şimdi sıra geldi taşeron işçiliğinden kurtulmaya. Kozlu kazasından sonra Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı çıktı -hemen sizle bunu paylaşmak istiyorum- bu kürsüden "Madenlerde taşeron işçiliği ölüme davetiye." dedi ve kalkması gerektiğini söyledi, birkaç defa da yeniledi. Peki, biz ne yaptık bu konuda? Her seferinde bir teklif verdik, 29 Ocak 2013'te de bu kanun teklifini verdik. Tam bir buçuk sene sonra, geçen hafta indirdik sizlerin de kabul oylarıyla ama bugün bunun görüşülmesini engelliyorsunuz, bugün o vermiş olduğunuz desteğin arkasında durmuyorsunuz, işi soğutmaya, daha önce olduğu gibi, Kozlu'da olduğu gibi, Karadon'da olduğu gibi, Afşin-Elbistan'da olduğu gibi soğutmaya götürüyorsunuz. Her çıkışınızda "Sorumlulardan hesap soracağız." diyorsunuz. Şimdi ben de size hesap soruyorum: Kozlu da hesap sordunuz mu, Afşin-Elbistan'da hesap sordunuz mu, Karadon'da hesap sordunuz mu? Bunların hiçbirinin hesabını sormadınız ve

sormamaya da devam ediyorsunuz çünkü siz burada sermayenin temsilcisisiniz, insan emeğini hiçe sayan bir anlayışın bu Meclisteki temsilcilerisiniz. (CHP sıralarından alkışlar)

Evet, yine, iş kazalarındaki en büyük nedenlerden bir tanesi, biliyorsunuz, özelleştirmedir. Yarın da Derince Limanı özelleştiriliyor; devletin elinde az kalan limanlarından bir tanesi. Yine, özelleştirmeler sonucunda madenlerden sonra limanlar da en fazla iş kazası yaşadığımız alanlardır.

Zamanım az kaldı, tekrarlıyorum size: Eğer gerçekten sözlerinizin arkasında duruyorsanız, hiç görüşmeden, biraz evvel grup başkan vekillerimin yapmış olduğu öneriye katılır, maden işçilerimizi kurtarıyoruz, onların emeklerinin sömürülmesinin önüne geçeriz, onları yoksul birer vatandaş gibi yaşamaktan, ikinci sınıf gibi yaşamaktan kurtarıyoruz, siz de buna destek olmuş olursunuz. Yine, sizin 2003'te getirmiş olduğunuz taşeron yasasına yine sizin oylarınızla son veririz. Diğer iş sektörlerinde, ağır iş sektörlerinde çalışan arkadaşlarımıza örnek olur ve onların da örgütlenme ve insan gibi yaşama haklarını vermiş oluruz. Biz bunun için buradayız arkadaşlar. Biz sermayeyi temsil etmek... Tabii ki sermaye de olacak ama öncelikli olarak insanın yaşam kalitesini artırmak için buradayız, onların sosyal haklarını verebilmek için buradayız, onların sendikal haklarını sonuna kadar kullanabilmeleri için buradayız.

Sizi bir kez daha davet ediyorum, bu teklifi kabul ederseniz maden işçilerimizi kurtarmış oluruz diyorum.

Teşekkür ediyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akar.

Manisa Milletvekili Erkan Akçay, aleyhinde. (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Akçay.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Cumhuriyet Halk Partisinin İş Kanunu'nda değişiklik öngören ve maden iş kolunda taşeronlaşmaya son verilmesini öngören kanun teklifi üzerine ve lehinde olmak üzere söz aldım. Çünkü böyle bir kanun teklifi hakkında aleyhinde söz almak kesinlikle mümkün değildir. Ve maalesef şu görüşme süreçlerinde de üzülerek görüyoruz ki “Karakolda doğru söyler, mahkemede şaşar.” misali Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu daha bir hafta geçmeden verdiği sözden caymıştır ve bugün şimdi de bu Danışma Kurulu önerisini kabul etmeyeceğini peşin peşin ifade ederek başka hesaplar ve başka düşünceler peşinde olduğunu ortaya koymuştur.

Ayrıca, kamuoyuna yansıyan bilgilerden de öğreniyoruz ki meğerse Adalet ve Kalkınma Partisi iktidarı, Hükümet, bırakın taşeron işçiliğini kaldırmayı, sınırlandırmayı, bilakis kamuda ve özelde taşeronlaşmayı daha da yaygınlaştıran ve taşeronlaşmanın önünü tamamen açan, kanunlardaki bazı sınırlamaları da ortadan kaldıran düzenlemeler peşindedir. Adalet ve Kalkınma Partisinin bu tutumunu kınıyorum. İnsanları, vatandaşlarımızı kandırmayınız ve verdiğiniz sözlerde durunuz ve dönmeyiniz. Geçen hafta bu mutabakatı sağladınız, ancak zamana bırakarak, beklentisi olan yüz binlerce vatandaşımızı oyalayarak bu konuyu unutturmak istiyorsunuz, ancak biz bunun unutulmasına fırsat vermeyeceğiz.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bilhassa maden işçileri, işçi sağlığının ve iş güvenliğinin hiçe sayıldığı maden ocaklarında düşük ücret, uzun mesai saatleriyle çalışmakta ve pek çok hukuk güvenliğinden ve teminattan da yoksun bulunmaktadır. Özelleştirme, taşeronlaşma ve redevans gibi hepsi de aynı kapiya çıkan bu yanlış uygulamalar, yeterli iş güvenliği tedbirlerinin alınmaması ve bilhassa denetimin yeterince yapılmaması iş kazalarının artmasına neden olmaktadır. Madenlerdeki ve diğer iş kazalarındaki kaza artışlarının en önemli nedenlerinden biri bu taşeronlaşma ve redevans dediğimiz sistemdir. Soma'da 13 Mayıs'ta meydana gelen maden faciası da, bu taşeronlaşmanın, redevans sisteminin ve özelleştirme gayretlerinin ne gibi facialara yol açabileceğini bize en acı şekilde gösteren birer turnusol kâğıdı görevi görmüştür. Türkiye, iş kazalarında Avrupa'da 1'inci, dünyada 3'üncü. Bu utanç verici bir durumdur ve artarak da devam etmektedir.

Türkiye'de maden ocaklarında meydana gelen patlamalar, yangınlar ve kazaların nedenleri araştırıldığında üretimin yönteminin gereklerinin tam olarak yerine getirilmemesi, iş düzeninin, çalışma düzeninin bozuk olması, üretim plan ve projesinin bulunmaması, havalandırmalardaki aksaklıklar ve kurtarma altyapılarının noksanlığı yer almaktadır.

Türkiye'de özelleştirmeler sonrası maden alanlarının satılması, kiralanması ve özellikle de iktidara yakın iş adamları tarafından işletilmesi, bu denetimlerin eksikliği ve taşeron sisteminin de acımasızlığı göstermiştir.

6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu çıkarılmıştır. Başta Soma olmak üzere yaşanan kazalar sonunda meydana gelen ölümlerin işçi sağlığı ve iş güvenliği konusundaki noksanlıklar ve uygulamalardan kaynaklandığı da çok acı bir şekilde ortaya çıkmıştır. Bu iş kazalarında -tekrar ediyoruz- taşeronlaşmanın rolü büyüktür. Maden kazalarının meydana gelmesinin en önemli nedenlerinden biri de bu iş güvenliği, işçi sağlığı denetimlerinin etkin bir şekilde yapılmamasıdır. Bir madendeki işçi sağlığı ve iş güvenliğine ilişkin bir uzman o madenin patronundan, işletmesinden maaş alırsa, işe giriş ve çıkışı o maden işletmesinin iki dudağı arasındaysa gerekli denetimlerin yapılamayacağı aşikârdır ve bu konuda da bu denetimin ısrarcı olması beklenemez. Nitekim Soma Kömür İşletmelerindeki işçi sağlığı ve iş güvenliği uzmanlarının “taşeron şirket” ve “taşeron” denilen ekip başılar karşısında hiçbir hükmü kalmamıştır.

Çalışma hayatıyla ilgili çözüm bekleyen birçok sorun bulunmaktadır ancak her geçen gün daha da yaygınlaşan taşeron işçilik çalışma hayatının en temel sorunu hâline gelmiştir. İnsan onuruna yaraşır, düzgün işlerin sunulması esas olması gerekirken evrensel normlardan uzak kalınarak kâr mantığıyla fazla çalıştırılan ancak karşılığı ödenmeyen, bir nevi kölelik sistemini andıran taşeronlaşma kabul edilemez. Türkiye’de 1 milyondan fazla işçi alt işveren bünyesinde yani taşeron işçi statüsünde çalışmaktadır. Bunun yaklaşık 600 bini kamu kurumlarında çalıştırılmaktadır. Ve Soma’daki maden kazasında da gösterdik ki kömür işletmeleri şirketi bir taşeron şirket olmasına rağmen, âdeta bir alt taşeronluk verilerek -ekip başı gibi- ayrı bir taşeronluk sistemi de oluşturulmuştur. Taşeron işçilerin yıllık ücretli izni yok, fazla mesai ücreti yok, döner sermaye yok, ek ödeme yok, kıdem tazminatı yok, iş güvencesi yok, iş garantisi yok, örgütlenme hakkı yoktur. Üstüne üstlük taşeron işçiler aşağılanmakta, küçümsenmekte ve ezilmektedirler. Milliyetçi Hareket Partisinin devletin asli ve sürekli hizmetlerinde çalıştırılan taşeron işçilere kadro verilmesini öngören kanun teklifi de maalesef Türkiye Büyük Millet Meclisi gündeminde beklemektedir.

Değerli milletvekilleri, Soma özelinde örnekleyecek olursak, Türkiye Kömür İşletmeleri ile Soma Kömür İşletmeleri Anonim Şirketi arasında bir hizmet alım sözleşmesi yapılmıştır. Bu hizmet alım sözleşmesi İş Kanunu’na aykırıdır ve hileli bir sözleşmedir. İş Kanunu’nun 2’nci maddesi “Asıl iş taşerona verilemez ancak yardımcı işler veya asıl işin bir bölümü, teknolojik zorunluluk nedeniyle uzmanlık gerektiren işler taşerona verilebilir.” diyor.

Ayrıca Kamu İhale Kanunu’nun 4’üncü maddesinde, bu maddede sayılan hizmet alımı işlerinde kömür işleri, maden işleri bulunmamaktadır ve bu kanun da açıkça hileli bir şekilde çöğnenmiştir.

Kömürün ton maliyetini 134 dolardan 24 dolara indirmekle övünen kömür işletmelerinin sahipleri bu tasarrufu işçiden taşeron sistemiyle sağlamakta, işçi ücretleriyle, iş ve işçi sağlığından ve güvenliğinden kısarak sağlamaktadır ve kazanın yaşandığı maden ocağında da bu taşeron şirketin 40 civarında alt taşeronu vardır yani “ekip başı” dedikleri bir çalışma düzeni vardır.

Değerli milletvekilleri, bu Soma maden kazasıyla ilgili olarak bir örnek de vermek istiyorum. Hükûmet yetkilileri üç ay boyunca maden çalışanlarının maaşlarının devlet tarafından ödeneceğini söylemektedir ancak madencilerimiz üç ay sonra ne olacağını merak etmektedir. Üç ay sonra bu işçilerimize İşsizlik Fonu’ndan maaş verileceği yönünde iddialar vardır. Eğer üç ay sonra maaşlar işsizlik sigortasından verilecek olursa bankalara düzenli ödemeleri olan bu insanların maaşları düşecek ve madenciler ödemelerini yapamayacaklardır. Bu nedenle, maden kazasının sorumlusu olan şirket, madende güvenlik önlemleri alana kadar maden çalışanlarının maaşlarını otuz tam gün üzerinden prim dâhil olmak üzere mutlaka ödemelidir.

Şimdi, 6331 sayılı Kanun’un 25’inci maddesinin son fıkrasını Hükûmete hatırlatıyorum. Diyor ki bu son fıkra: “İşveren, işin durdurulması sebebiyle işsiz kalan çalışanlara ücretlerini ödemekle veya ücretlerinde bir düşüklük olmamak üzere meslek veya durumlarına göre başka bir iş vermekle yükümlüdür.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ERKAN AKÇAY (Devamla) - Şimdi, bu olayda dahi Hükûmet hâlâ işvereni korumaktadır. Bu 6331 sayılı Kanun’un 25’inci maddesinin son fıkrasını uygulamaya davet ediyorum Hükûmeti ve hepinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Akçay.

Lehinde Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan.

Buyurunuz Sayın Kaplan. (HDP sıralarından alkışlar)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Konuşmama başlamadan önce darbeleri yapanları, ülkeyi bugünkü karanlığa götürenleri lanetliyoruz ve aynı zamanda Çorum katliamını yapanları da lanetliyoruz. Bu ülkenin yurttaşlarına ayrımcılık yapıp “öteki”, “sözde vatandaş”, “beriki” muamelesi çeken bütün zihniyetleri de lanetliyoruz.

Arkadaşlar, Halkların Demokratik Partisi olarak geçen hafta burada, Soma’nın acısı daha tazeyken, burada Sayın Akar ile Sayın Kaplan’ın madencilik sektöründe taşeron işçilerle ilgili kanun teklifi İç Tüzük 37’ye göre görüşülürken bu salon doluydu ve herkes ellerini kaldırmıştı ve ertesi gün medya “Tarihî bir gün” yazmıştı, “4 parti grubu tarih yazdı.” demişti. Şimdi, bu kanun teklifi geldi, bugün bu mantıkla bakıyorum sol tarafıma, şöyle karşıdan iktidar tarafına, 40 civarında milletvekili var. Muhalefet şu an oylama yapılırsa size fark atar. Yani, dün heyecanla el kaldırdığınız bir konuda bugün karşısınız. Nasıl bir şey bu? Nasıl bir ruh hâli bu? Nasıl bir iş sağlığı, güvenliği, sendikal haklar, kanun... Bu Mecliste bunları görüşeceğimize göre... Madencilik sektörüyle ilgili bir konuda, bakın, aslında taşeronlukla ilgili bizim parti grubumuzun verdiği, partili arkadaşlarımızın verdiği birden fazla kanun teklifi var. Çünkü taşeronluk artık sadece maden sektörüne değil hayatın her alanına, kılcal damarlar gibi Türkiye’nin her alanına, sağlığa, eğitime, yerel yönetimlere, savunmaya her alana yayıldı ve ulaşımında var, iskânda var, denizcilikte var, her alanda. Şimdi taşeron sistemi, bu sayıyı 2 milyona çıkartma imkânı kimin sayesinde oldu? AK PARTİ iktidara geldiği zaman çıraklık döneminde taşeronlar 300 bindi, ustalık döneminde sayıyı 2 milyona çıkardılar. Şimdi burada elimizi vicdanımıza koyarak doğru dürüst konuşacağız. Nasıl oluyor? AK PARTİ iktidar olmadan önce... Sendikalı işçi sayısı, örgütlü işçi sayısı on iki yıl iktidarından sonra artmasına rağmen işçi sayısı nasıl dörtte

1 oranında düşebiliyor? Sendikal hak ve örgütlenmeler... Şimdi, bu çok vahim bir durumdur. Eğer madencilik sektöründe... Maden iş kolunda getirilen bir kanun teklifi bu. Soma'nın acıları taze. Eğer siz çare aramazsanız, çözüm aramazsanız... Dün Soma'da maden işçileri sendikanın üstüne yürüdü, sonra TKİ'nin, işletmeyi verenlerin üstüne yürüdü, sonra Kaymakamlığın üstüne yürüdü. Öyle sizin tekmenize, tokadinize bakmaz gün gelir üstünüze yürür. Açık söylüyorum, uyarmak benden burada. Yani sınıf mücadelesinde sendikacılığın sarısını bilirdik ama iktidarların kendilerine bağlı yavşak sendikacılık tarzını da geliştirip tamamen işverenlerin emrine alacağını hiçbir güç ve kuvvet düşünemezdi arkadaşlar. Böyle bir sendikacılık anlayışını getirip patronun emrine tamamen veren bir anlayış kabul edilir bir anlayış değildir.

Bakın, çok açık konuşayım, ben iş kolu sektörü üzerinden size birkaç kelime anlatacağım. Elinizi vicdanınıza koyun, asgari ücret ne demek? Tehlikeli iş kollarında çalışan birisiyle millî park ve bahçelerde çalışan, çiçek böcekler arasında sekiz saat mesai yapanın, Soma maden sektöründe 2 kilometre gidip, 2 kilometrenin 1 kilometresinden sonra da yürüyerek değil sürünerek kazmasıyla giden işçinin on saat, üstelik on saat boyunca çalıştığı üç yüz altmış beş günde 4 mevsimde, 4 mevsimin hangisi olduğunu bilmeden çalıştığı koşullarla masa başında çalışan birinin durumu aynı olabilir mi? İkisinin tehlike iş kolu bir olabilir mi? İkisinin aldığı risk primi bir olabilir mi, işverenin ödediği risk primi bir olabilir mi? İkisi 65 yaşında emekli olabilir mi? "İkisi 65 yaşında emekli olur." dersiniz çinko iş kolunda -işte Kayseri'de çinkur fabrikası var, gidin bakın- on beş yıl çalışabilecek babayiğit yoktur çünkü tarih boyunca on beş yıl çalışmış, oradan emekli olan bir işçi yoktur. Çünkü on beş yıl çalışan mutlaka zehirlenir, vücut buna dayanamaz ve ölür. Siz buna 65 yaş şartı koyabilir misiniz? Adalet bu mudur?

Burada gerçekleri konuşmak zorundayız. ILO'nun 176 sayılı Sözleşmesi'ni getirmeyenlere şunları hatırlatmak istiyorum: Bakın, sizlerin muhalefetinizle iktidarınız birbirine benzemiyor. Bülent Arıç'ın Manisa Milletvekili olarak 2002'de Soma'yla ilgili önergesini okuyayım mı size, neyi soruyor? Özelleştirmeyi soruyor, Soma'daki çalışmalarını soruyor, ithal kömürün miktarını soruyor. Ondan sonra -sormadığı yok- "Rezervi ne kadardır, ne kadar işçi çalışıyor?" diyor ve "Santrallerin üretiminin düşme sebebi nedir?" gibi sorular soruyor. Şimdi Sayın Arıç Başbakan Yardımcısı, ustalık döneminde. Her ne kadar Bursa'ya kaydırılmışsa da Manisa'dan üç dönem Milletvekilliği yaptı. O dönemin Bakanı Zeki Çakan 7sayfa cevap veriyor arkadaşlar. Size sorduğumuz, sizin bakanlarınıza sorduğumuz hiçbir sorunun cevabının karşılığı yarım sayfayı geçmemiştir arkadaşlar. Bu ne ciddiyetsizlik Allah aşkına, bu ne sorumsuzluk! Bakın, sormuşuz Çalışma Bakanına, Çalışma Bakanı da cevap vermiş. Size Çalışma Bakanının verdiği cevabı aynen okumak istiyorum. "176 sayılı Sözleşme'yi on dokuz yıldır niye imzalamıyorsunuz?" Çalışma Bakanının cevabı...

OKTAY VURAL (İzmir) – İmzalamadık.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Hayır, aynısını okumak istediğim için arkadaşlar.

Faruk Çelik "176 sayılı Sözleşme'yi imzalamadık çünkü güvenliklerimiz ve yönetmeliklerimiz onun paralelinde." diyor. Allah Allah! Bakanlığın yönetmeliği ILO Sözleşmesi'nin paralelinde olacak! Paralel işleri daha o zaman başlamış arkadaşlar, bu paralel işleri yeni değil. Yeni değil, derine inin, paralelin, kıyametin Haşhaşi'den kopuş noktası ak kuruşlara doğru inin, iyice paraya inin, ihaleye inin, yap-işlet-devrete inin, kentsel dönüşüme inin, kiralamaya inin, hazine arazilerinin tesciline inin, inin inin inin, vallahi geliş sebebinin yakalarsınız arkadaşlar. Ee, şimdi, burada CHP'nin kanun teklifi var, geçen hafta kabul ettik. Şimdi dediniz ki: "Maden sektöründe taşeronlaşma olmasın." Şimdi hangi yüzle, hangi yüzle ret oyu vereceksiniz bana söyley misiniz? Vallahi adınızda "AK" da olsa Soma kömürünün kapkarası alınızda var. Bunu çıkarabilmeniz için size çok çok sorumluluk düşüyor, çok çok görev düşüyor, çok fazla düşüyor. İnsanı, çalışanı insan unsuru olarak alacaksınız, o insan unsuru üzerinden, onuru üzerinden kalkacaksınız, hukuku üzerinden kalkacaksınız ve burada hepsinin acısını yekten azaltacak bir düzenlemeyi hep beraber yapacağız. Sizi yalnız bırakmayacağız. "Gelin beraber yapalım." diyoruz. Onun için bu acıları hafifletmenin başka bir yolu da yoktur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Devamla) – Destekliyoruz arkadaşlar. Biz dün "evet" dediğimize asla bugün "hayır" demeyiz. Bizim alınızda, sözümüzde böyle şey yok. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Aleyhinde Şanlıurfa Milletvekili Mahmut Kaçar.

Buyurunuz Sayın Kaçar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MAHMUT KAÇAR (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, saygıdeğer milletvekilleri; sözlerime başlamadan önce yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Kanun teklifiyle ilgili söz almadan önce, bugün, demokrasi tarihimize kara bir gün olarak geçen 27 Mayıs askerî darbesinin 54'üncü yıl dönümü, demokrasiyi kesintiye uğratan, halkın iradesine yönelik darbenin 54'üncü yıl dönümünde merhum Adnan Menderes ve beraberinde idam edilen demokrasi şehitlerini rahmetle yâd ediyor, darbeyi, darbecileri, darbeciye alkış tutanları da lanetliyorum.

Değerli arkadaşlar, bizden önce konuşan muhalefet partisi milletvekilleri gerçekten Meclisin ve milletvekili hukukunun da dışına çıkarak milletvekillerimize yönelik olarak çok ağır ifadeler kullanarak kendilerince politika yapmaya çalıştılar. Önce şunu açık ve net ifade edeyim: Geçen hafta Kocaeli milletvekillerinin vermiş olduğu "Maden hizmet kolunda

faaliyet gösteren işletmelerde alt işveren marifetiyle işçi çalıştırılmaz.” noktasındaki kanun teklifinin, komisyonlarda görüşülmeden gündeme alınmasıyla ilgili bir teklif. Biz AK PARTİ Grubu olarak geçen hafta, bu teklifin komisyonlarda görüşülmeden direkt olarak gündeme alınması noktasında olumlu bir kanaat bildirerek destekledik.

Bugün getirilen konu, bugün itibarıyla bu kanun teklifinin yasalaşmasıyla ilgili tekliftir. AK PARTİ olarak geçen hafta durduğumuz yerde duruyoruz. Maden hizmet koluyla ilgili, iş koluyla ilgili alt işveren uygulaması yapılmaması noktasında geçen hafta söylediğimiz sözün arkasındayız. Ama bütün muhalefet partisi milletvekilleri kurmuş oldukları cümlelerde meselenin yalnız maden iş koluyla çözülmediğini, maden iş kolundaki alt işverenliğe son verilmekle bu ülkede iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili meselenin çözülmediğini de aynı zamanda ifade ettiler. Bizim burada bugün itibarıyla bu tek maddelik konunun yasalaştırılmasının aslında meseleyi tamamen ötelemekten başka bir işe yaramayacağını, işin esastan görüşülmesi gerektiğini... Maden hizmet kolunun yanında mutlaka ağır çalışma koşulları içeren hizmet kollarıyla ilgili -ki az önce bir milletvekili arkadaşımız çinko iş kolundaki bir fabrikadan bahsetti, buna benzer- bizim mutlaka müdahale etmemiz gereken, bu alandaki, başta alt işverenlik olmak üzere iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili yasal düzenlemeler gibi yeniden masaya yatırmamız gereken birçok husus var. Biz geçen yıl hep birlikte iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili bir yasal düzenleme yaptık.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Soma'daki müteahhidin ödeyeceği para 2 bin lira.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) - Risk değerlendirilmesini mecburi hâle getirdik ama uygulamayla ilgili Soma başta olmak üzere birçok alanlarda ciddi anlamda problem olduğunu hep beraber gördük. O zaman mesele, yalnız bir tek maddelik kanunla bu sorun çözülemez.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Çözülür.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Bizim maden iş kolundaki yalnız alt işverenlikle ilgili konuyu değil maden iş kolundaki diğer problemleri de ayrıntılı bir şekilde masaya yatırıp bununla ilgili yasal düzenlemeleri Meclisten hep birlikte geçirmemiz gerekiyor.

Konu yalnız alt işverenlikle ilgili de değil. Bakın, şu anda mevcut olan bizim 4857 sayılı Kanun'un 2'nci maddesi aslında alt işverenliği yasaklıyor, alt işverenliğin hangi konularla ilgili uygulanacağıyla ilgili belli alanlar belirliyor ama maalesef uygulamaya baktığınız zaman alt işverenliğin artık bazı alanlarda genel bir uygulamaya döndüğünü görüyoruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Kim yönetiyor?

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – O zaman bizim bu yasal düzenlemelerle ilgili tek bir maddelik bir yasal düzenleme yapma yerine gerek iş sağlığı ve güvenliğiyle ilgili tedbirlerin yeniden masaya yatırılması gerek hepimizin ortak iradesi, oylarıyla kurulan Soma'daki facianın nedenlerinin araştırılması ve maden iş kolundaki kazaların engellenmesiyle ilgili meclis araştırması komisyonunun çalışmalarının ortaya koyacağı değerlendirme...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sevgili Kardeşim, dün Maliye Bakanı “Olmaz.” diye açıklama yaptı.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Diğer yandan da Çalışma Bakanlığının, bundan önce verilmiş olan önergelerde de bizim üzerini önemle vurguladığımız, şu anda hazırlamış olduğu ve Başbakanlıktaki kanun tasarılarını hep birlikte değerlendirmemiz gerekiyor.

Bir yandan bu taşeron çalışmalarla ilgili yapılan hazırlıklar, diğer yandan maden hizmet kolundaki iş kazalarının nedenlerini ortaya koyan ve bunlarla ilgili yasal düzenlemeleri ortaya koyan düzenleme ve diğer yandan da değerli Kocaeli milletvekili arkadaşlarımızın vermiş olduğu yasal düzenleme, bütün bunları harmanlayıp bunun içerisinden gerçekten uzun soluklu ve artık Soma ve benzeri acıları yaşamamıza sebebiyet verecek olan bütün alanların bertaraf edildiği, eğer bu konuda ILO sözleşmesinin hükümlerini yerine getirmemiz gerekiyorsa ILO sözleşmesiyle ilgili gereken hukukun iç hukukumuzda dercedilmesiyle ilgili bizim genel bir düzenleme yapmamız gerekiyor. Onun için dün, geçen hafta nerede duruyorsak, geçen hafta hangi hassasiyetlerle biz milletvekili arkadaşlarımızın...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sevgili Kardeşim, sendikacısın; on üç yıl geçti.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – ...madenlerle ilgili alt işverenliğin kaldırılmasıyla ilgili tekliflerinin gündeme alınması konusuna “Evet.” dediysek, bugün de hem sizin bahsetmiş olduğunuz yasa teklifi hem diğer taşeronlarla ilgili bütün düzenlemelerin harmanlanarak bir yasal düzenleme şeklinde yasalaştırılması ve bunun da Meclis tatile girmeden kesinlikle yasalaştırılması noktasında ortak irademiz olduğunu özellikle buradan ifade etmek istiyorum.

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Maliye Bakanı “Olmaz.” diyor ama.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, buradaki konuşmalarda alt işverenlikle ilgili bazı cümleler kuruldu. Bunlarla ilgili de bir iki cümle kurayım. Önce şunu ifade edeyim: Alt işverenlik konusu AK PARTİ iktidarıyla başlayan bir uygulama değil. Şu açık...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Değil ama kanunlaştı sizinle beraber.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Hayır, hayır. Bakın, ilk olarak yasal düzenleme 1936 yılında yapıldı. Alt işverenlikle ilgili ilk uygulama 1936 yılında.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hatta 1860'a kadar gidebilirsin.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Ardından 1967 yılı, ardından 1970'deki Anayasa Mahkemesinin iptaliyle birlikte 1971...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yapma gözünü seveyim ya!

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Mevcut olan iktidarımız dönemindeki uygulamalarla ilgili yanlışlıkları saygıyla karşılar, bunu doğru bir yol haritası belirlememizde önemli bir şey olarak görürüz ama "Taşeronlaşma sizin iktidarınız döneminde başlatıldı." diye bir cümle kurarsanız bunu kabul etmeyiz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Yasallaştı diyoruz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kamuda var mı?

MAHMUT TANAL (İstanbul) – Bakın, grup başkan vekiliniz avukat, hukukçu. Böyle bir cümle çok yanlış dostum ya!

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Değerli arkadaşlar, bakın, taşeronlarla ilgili, biz, maden iş kolundaki taşeronlaşmayı kaldırmamız yanında diğer iş kollarını ne yapacağız?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hadi yap, onları da kaldıralım, gel.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Maden iş kolu dışında ağır çalışma koşulları, ağır risk taşıyan hizmetler var. Bunları da masaya yatırmamız gerekiyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Gel, kaldıralım. Bir önerge verip değiştirebilirsiniz.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Bunlarla ilgili de yasal düzenleme yapmamız gerekiyor.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bir önerge verip değiştirebilirsiniz. Bütün ağır iş kollarında taşeron işçiliğinin hepsini kaldıralım.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Bunların dışında ağır risk taşıyan iş kolunun dışında kalan taşeronları ne yapacağız?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tamam, hepsini kaldıralım.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Bunların da problemleri var, kıdem tazminatı problemleri var, örgütlenmeyle ilgili problemleri var.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Önce taşeronluğu kaldıralım, hepsini hallederiz.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Bu arkadaşlarımızın çalışma koşullarıyla ilgili, ücretlerini zamanında alamamayla ilgili problemleri var. Bu arkadaşlarımızın sendikal örgütlenmeyle alakalı problemleri var. Alt işverenin tanımlamasının yeniden yapılmasıyla ilgili sorunları var.

Değerli arkadaşlar, bakın, bizim...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Tanım doğru da uygulanmıyor Sevgili Kardeşim. Siz iktidar değil misiniz, siz Hükümet değil misiniz?

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Bizim şu anda çalışması yapılan, Başbakanlıktan şu anda Meclise sevk edilme aşamasında olan yasal düzenleme hem Soma faciası gibi...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Taşeronluk garanti altına alınıyor değil mi?

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – ...ağır hizmet kollarındaki çalışma koşullarıyla ilgili bir düzenleme hem de bunun dışında kalan kıdem tazminatı, sendikal örgütlülük...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Taşeronluğu garanti altına alıyor değil mi?

OKTAY VURAL (İzmir) – Mahkeme kararı var.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) –...maaşların zamanında alınamaması, grup başkan vekilinin bahsetmiş olduğu bazı yargı kararlarının uygulamasıyla ilgili birçok alanı kapsamaktadır. Bu yasal düzenlemeyle birlikte sizin bahsetmiş olduğunuz tek maddelik kanun teklifi birlikte değerlendirildiğinde çalışma koşullarıyla ilgili çok daha doğru ve sağlıklı bir yasal düzenleme yapmış oluruz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Samimi söylüyorum bunları inanarak söylemiyorsunuz.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Bu manada bugüne kadar çalışma koşullarıyla ilgili birçok yasal düzenlemeyi hayata geçiren AK PARTİ Grubu olarak Meclis tatile girmeden önce yapacağımız alt işverenlikle ilgili düzenlemeyle de birlikte çok önemli problemi çözmüş olacağımızı ifade ediyor...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Bunda taşeronluğu kaldırma var mı? Yok.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Taşeronlar var tabii ki bu yasal düzenlemede.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Taşeronluğu kaldırma yok ama. Taşeronluğu garanti altına alıyorsunuz.

MAHMUT KAÇAR (Devamla) – Taşeronlarla ilgili yasal düzenleme geldiğinde de bunun ayrıntılarını görüşür ve inşallah, bununla ilgili önemli bir yol almış oluruz.

Ben, yüce Meclisi saygıyla selamlayarak sözlerime son veriyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaçar.

Cumhuriyet Halk Partisi Grubu önerisini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir. (CHP ve MHP sıralarından "Bravo" sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından gürültüler)

RECEP ÖZEL (Isparta) – Kabul edilmemiştir efendim!

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkan, sayar mısınız lütfen!

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, saymadınız ama!

HİLMİ BİLGİN (Sivas) - Kâtip üyelere sormadan karar veriyorsunuz!

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkan, sayar mısınız!

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Saymadınız ama!

BAŞKAN – Saydık...

FATİH ŞAHİN (Ankara) - Kâtip üyelere sorun.

BAŞKAN - Sayın milletvekilleri, lütfen yerinize oturunuz.

İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan!

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkan, lütfen sayar mısınız!

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Sayın! İtiraz ediyoruz!

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Kâtip üyelere sormadan karar veremezsiniz!

BAŞKAN – Tekrar oylama yapamam efendim.

Kabul edilmiştir.

On dakika ara veriyorum.

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.40

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

Şimdi...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – İç Tüzük'ümüzün 13'üncü maddesine göre, biraz önce ara vermeden önceki yaptığınız oylamada bir yanlışlık olduğu konusunda iddia ediyoruz. Bu konuda oylamanın yeniden yapılmasını talep ediyoruz.

BAŞKAN – İç Tüzük 60'a göre tartışma mı açıyorsunuz, anlayamadım.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – 63'e göre usul... Sayın Başkan, İç Tüzük 13'üncü maddeye göre yapılan oylamada bir yanlışlık olduğunu iddia ediyoruz, bu oylamanın yeniden yapılmasını talep ediyoruz. 13'üncü maddeyi okuyayım isterseniz.

BAŞKAN – Evet, biliyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – “Genel Kuruldaki oylamalarda ve seçimlerde önemli bir yanlışlık olduğu iddia edilirse, Başkan usul görüşmesi açabilir.”

Usul görüşmesi açacak mısınız Sayın Başkan, yoksa iddiamızı kabul edecek misiniz? Sayın Başkan, 13'ü bir daha okuyayım mı?

BAŞKAN – Biliyorum efendim.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) - Efendim, bir karar verin ne yapacaksınız. Yeniden mi oylama yapacaksınız, usul tartışması mı açacaksınız?

BAŞKAN – Usul tartışması açıyorum.

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Aleyhte...

OKTAY VURAL (İzmir) – Aleyhte...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Aleyhte...

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Lehte...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Aleyhte...

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Aleyhte...

KAMER GENÇ (Tunceli) – Sayın Başkan, burada uygulanması gereken 141'inci madde. Bu yanlış söylüyor.

BAŞKAN - Usul tartışması açmak istedi efendim.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Hayır efendim, oylama... Bakın, 141'inci maddeye göre oylama yapılmış. Hata yapıldıysa 5 kişi ayağa kalkacaktı, oylama sonucuna itiraz edecekti.

BAŞKAN – Evet.

KAMER GENÇ (Tunceli) – Bunun 13'üncü maddeyle ilgisi yok efendim. Öyle bir şey yok efendim. Burada usulsüzlük yok Sayın Başkan.

BAŞKAN – Sayın Genç, lütfen... Usul tartışması arzu ediyor.

Buyurun.

VIII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER

1.- CHP grup önerisinin oylanmasında yanlışlık yapıp yapılmadığı hakkında

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, biraz önceki yaptığınız işlem İç Tüzük'e kesinlikle aykırı bir işlemdir ve görevinizin, yetkinizin ihlali işlemidir.

Bakın, size İç Tüzük'ü hatırlatmak istiyorum. İç Tüzük'ün 16'ncı maddesi diyor ki: "Kâtip üyelerin görevleri şunlardır:

1. Tutanakların tutulmasını denetlemek;
2. Tutanak özetlerini yazmak;
3. Genel Kurulda evrak okumak;
4. Yoklama yapmak;
5. Oyları saymak..."

Siz kâtip üyelere bunları sormadan "Ben saydım." diyorsunuz.

İki: 141'inci madde...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Elitaş, burada yoktunuz siz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Salonda yoktu, kendi de yoktu.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – "İşaretle oylamada usul"

"İşaret oyuna başvurulması gereken hallerde Başkan oylama yapılacağını bildirerek önce oya sunulan hususu kabul edenlerin, sonra kabul etmeyenlerin el kaldırmasını ister."

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz burada, salonda yoktunuz Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – "...Kâtip üyeler, kendi oylarını Genel Kuruldaki oyların sayımı bittikten sonra Başkana bildirirler..."

İZZET ÇETİN (Ankara) – Başkan görüyor zaten.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – "...İşaretle oylama sırasında oya sunulan hususun lehinde ve aleyhinde el kaldıranları, Başkan ile kâtip üyeler beraberce sayarak tespit ederler. Aralarında anlaşamadıkları veya oyları tespit edemedikleri hallerde, Başkan, oylama usulünü nasıl yapacağını ifade eder..."

Sayın Başkan, siz bunların hiçbirini uygulamadınız. (CHP sıralarından gürültüler)

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Darbe yaptı, darbe!

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hepsini uyguladı, hepsini.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sen burada yoktun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Kâtip üyelerin yapması gereken görevi yaptınız. Siz kâtip üye misiniz, Meclis Başkan Vekili misiniz; bir kere ona karar vermeniz gerekir.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Hayır, sen burada yoktun, ezbere konuşuyorsun!

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Bu, Meclise karşı yapılan bir darbedir.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Solunuzda oturan Kâtip Üye Sayın Fehmi Küpçü sizi uyarmasına rağmen...

İZZET ÇETİN (Ankara) – Kim uyardı? Göz var, izan var!

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – ...“Sayın Başkan, bu tarafta 70 kişi var, bu tarafta 50 kişi var.” demesine rağmen onları duymadan “Kabul edilmiştir.” dediniz.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Nerede 50 kişi var be! Sizden fazlaydık burada, sen nereden biliyorsun?

BAŞKAN – Lütfen, sakın dinleyiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sizden fazlaydık, fazla.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Sayın Başkan, siz orada Meclis Başkanı adına görev yapıyorsunuz.

AHMET TOPTAŞ (Afyonkarahisar) – Sen neredeydin?

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Meclis Başkanı adına görev yaparken İç Tüzük'e uymakla mükellefsiniz. İç Tüzük'te açık ve net bir şekilde kâtip üyelerin görevleri sayılmışken, siz Meclis Başkan Vekilliği yapmıyorsunuz, kâtip üyeliğe soyunuyorsunuz. 141'inci madde işaretle oylamanın nasıl yapılacağıyla ilgili.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Sen dâhil, salonda yoktunuz. Sen dâhil, salonda değildiniz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Net bir şekilde ve kâtip üyelere sorarak bu kararı vermeniz emredici hükümken, kâtip üyelere hiç sormadan ve kâtip üye de sizi uyarmasına rağmen, “Kabul edilmiştir, ben kararımı verdim.” diyorsunuz.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Göz var, izan var; muhalefet fazlaydı.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Onun için, Sayın Başkan, İç Tüzük'ün 13'üncü maddesine göre “Genel Kuruldaki oylamalarda ve seçimlerde önemli bir yanlışlık olduğu iddia edilirse...” Biz önemli yanlışlık olduğunu iddia ediyoruz, usul tartışması da açıyorsunuz, bu usul tartışması çerçevesinde yeniden oya başvurmanızı teklif ediyoruz; kararınızı, yanlış verdiğiniz kararı düzeltmenizi tavsiye ediyoruz.

Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

İZZET ÇETİN (Ankara) – Salonda yoktunuz. Sen dâhil, salonda değildiniz.

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, buyurunuz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Kamer Genç konuşacak efendim.

BAŞKAN – Sayın Genç, buyurunuz. (CHP sıralarından alkışlar)

KAMER GENÇ (Tunceli) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; aslında konunun İç Tüzük'ün 13'üncü maddesiyle ilgisi yok. Konu, Türkiye Büyük Millet Meclisinde müzakere edilen ve müzakere sonucu alınan bir kararın oylamasıyla ilgilidir. Biz burada grup olarak bulunuyorduk, sizin grupta çoğunluk yoktu.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Nereden biliyorsunuz ya?

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Nereden biliyorsun?

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Saydın mı?

KAMER GENÇ (Devamla) – Ya, neyse, filmleri koyalım buraya. Çoğunluk yoktu, sayıldı. Ondan sonra Sayın Başkan... (AK PARTİ sıralarından “Sen misin kâtip üye!” sesi, gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Burada mıydın sen?

KAMER GENÇ (Devamla) – Bir konuşmayın be, bir konuşmayın ya. Cehaletinizi ortaya koymayın, size doğruları söylüyoruz, öğrenin bunu ya.

Şimdi, İç Tüzük'ün 141'inci maddesine göre işaretle yapılan oylamalarda tabii ki “Divan kâtibiyle Başkan beraber sayar.” diyor. Şimdi, Başkan da saydı.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Neyi saydı, neyi?

KAMER GENÇ (Devamla) – Ya, bir dakika be! Şimdiye kadar öyle mi yapıyorsunuz?

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Beraber sayar... Oku bakalım, “Kâtip üyeler sayar.” diyor.

BAŞKAN – Sayın Milletvekili, lütfen sessiz dinleyiniz.

KAMER GENÇ (Devamla) – Bugüne kadar bu Mecliste Sadık o kadar keyfi yönetiyor, Ayşe Nur o kadar keyfi yönetiyor. Niye size şey etmiyor? Niye burada nazara almıyorsunuz? Ya, bir durun da size söyleyelim.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Sayın Başkan görevini suistimal etmiştir.

KAMER GENÇ (Devamla) – 141'inci maddeye göre Başkan dedi ki: “Kabul edilmiştir.” Şimdi, siz o sırada içinizden 5 milletvekili ayağa kalkıp diyebilirdiniz ki: “Efendim, oylama yanlış yapılmıştır.” (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – Kalktık.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Ayaktaydık, kalktık, sen yoktun burada.

KAMER GENÇ (Devamla) – Hayır, kalkmadınız efendim.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Buradaydık be!

KAMER GENÇ (Tunceli) - Ya, tutanakları getirip bakalım. 5 kişi çıkıp da itiraz etmediğinize göre oylama sonucu kesinleşmiştir, tekrarlamaya da gerek yok.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Üyeler kalktı Kamer Bey, sen yoktun.

KAMER GENÇ (Devamla) – Arkadaşlar, yıllarca burada çalıştık. Şimdi, siz, tabii, çoğunluğunuzla hukuk tanıyorsunuz, Anayasa tanıyorsunuz, kanun tanıyorsunuz, İç Tüzük tanıyorsunuz.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Darbecilik yapıyorsunuz ya, ne hukuku!

KAMER GENÇ (Devamla) – Burada çoğunluğunuz yoktu, daha doğrusu muhalefet çoğunlukta idi. Saydı, Başkan dedi ki: “Kabul edilmiştir.” Yani niye bu kadar sizi rahatsız ediyor. Zaten Hükümet ve komisyon sıraya oturmadıktan sonra kanun çıkarmayacaksınız.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, Soma'ya üzülüyorlar mı Kamer Abi, sorsana.

KAMER GENÇ (Devamla) – Ya, bu kadar bu işi büyütmenin de bir anlamı yok. Hâlâ siz bu kadardır Meclistesiniz, bu Meclisin çalışma usulünü öğrenmediniz. Yazık ya, şu Mustafa gibi hiç akli ermeyen birisini getirip buraya grup başkan vekili seçerseniz...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ya, Kamer Ağabey, Soma'ya üzülüyorlar mı bunlar ya, vicdanları sızlamıyor mu?

KAMER GENÇ (Devamla) - ...ondan sonra gelir böyle şey olur. Yani şimdi burada Başkan çıktı “Kabul edilmiştir.” dedi, 5 milletvekili çıkıp da ayağa kalksalar, “Efendim, itiraz ediyoruz oylama sonucuna.” deselerdi... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Kalktık biz, burada itiraz ettik be!

KAMER GENÇ (Devamla) – Ya, tutanaklar burada kardeşim, böyle bir itiraz da yapılmadığı için bana göre oylama kesinleşmiştir.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Burada itiraz ettik, sen görmedin mi? Dinlemedi bile!

KAMER GENÇ (Devamla) - Başkanın da oylamayı tekrarlamasına gerek yok. Zaten komisyon ve Hükümet oturmayacağına göre çıkarmayacaksınız.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ederiz Sayın Genç.

Buyurunuz Sayın Şahin. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulunun çalışmalarına başlayabilmesi için ön koşullarından bir tanesi de Başkanlık Divanının teşekkülüdür. Başkanlık Divanı, Başkan, Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanı veya başkan vekillerinden birisiyle kâtip üyelerinin Divanda yerini almasıyla teşekkül eder ve tüm bu Divan üyelerinin görevleri vardır ve bunlar İç Tüzük'te açıkça belirtilmiştir.

Kâtip üyelerin görevleri, İç Tüzük'ümüzün 16'ncı maddesinde sayılmıştır. Bu görevlerinden bir tanesi de -16'ncı maddenin 5'inci fıkrası- "Oyları saymak." olarak ifade edilmiştir. Ancak, ara vermeden önce Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin oylamaya sunulmasında Genel Kurulu yöneten Başkan kesinlikle kâtip üyelere görevlerini yapma imkânı tanımadan açıkça burada "hayır" oyları fazla olmasına rağmen kâtip üyelerin görüşünü, kanaatini, görevlerini yapmasına fırsat vermeden Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin kabul edildiğini ifade ederek Genel Kurul çalışmalarına ara vermiştir. Bu açıkça İç Tüzük'e aykırıdır.

Ayrıca, İç Tüzük'ün 141'inci maddesi, işaretle oylamayı çok açık bir şekilde ifade ederek düzenlemiştir. İkinci fıkrasında "Kâtip üyeler, kendi oylarını Genel Kuruldaki oyların sayımı bittikten sonra Başkana bildirirler." demektedir. "Oylama sonucu, Başkan tarafından Genel Kurula "Kabul edilmiştir." veya "Kabul edilmemiştir." demek suretiyle ilan olunur." Başkanın bunu yapmazdan önce kâtip üyelere oyları saydirması, görüşlerini alması gerekmektedir. Bu da İç Tüzük'ün ikinci ihlalidir.

Benden önceki konuşmacı, 141'inci maddenin son fıkrasında burada bize verilen imkânın, fırsatın kullanılmadığından bahsetti ancak Sayın Başkan, lütfen tutanakları getirin.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Başkan, tutumun doğru, değiştirme, boşver.

FATİH ŞAHİN (Devamla) – Sizin "Kabul edilmiştir." ifadenizden sonra burada en az 15-20 milletvekili -bendeniz de dâhil olmak üzere- Grup Başkan Vekilimiz Sayın Satır, Sayın Bilgin, Sayın Macit, Sayın Kacı ve daha birçok milletvekilimiz ayağa kalkarak oylamanın yanlış yapıldığını ifade etmiş, oylamanın tekrarlanmasını sizden istemiştir. Ancak, Sayın Başkan, bizim bu talebimizi yerine getirmediğiniz, bundan dolayı tutumunuz yanlıştır. Bir tutumla, bir hareketinizle İç Tüzük'ün - yerinden- en az 3 maddesini ihlal etmiş bulunmaktasınız.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Bizim irademize saygısızlık ne olacak ya?

FATİH ŞAHİN (Devamla) – Burada, Genel Kurula ilk bakışta dahi "hayır" oylarının açıkça fazla olduğu anlaşılmakta. Eğer bu tutumunuz kabul edilirse, böyle bir teamül olursa -burada 200 milletvekili olmuş, 300 milletvekili olmuş, iradesi hiç önemli değil- farklı bir iradeyi burada siz "Kabul edilmiştir." deyip Meclis çalışmalarına devam etme imkânınızın yolu açılmış olur.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Öyle bir şey yok, Başkan çoğunluğa göre karar verdi.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Buradaki iradeye saygısızlık yapamaz! Meclisin iradesine saygısızlık!

FATİH ŞAHİN (Devamla) – Bundan dolayı tutumunuz doğru değildir, aleyhinizdeyiz, lütfen tutumunuzu değiştirin.

Hepinize saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MEHMET METİNER (Adıyaman) – İrade saygısızlığı!

ENGİN ÖZKOÇ (Sakarya) – Taşeronluk gelmesin diye mi yapıyorsunuz?

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Şahin.

Sayın Vural, buyurunuz. (MHP sıralarından alkışlar)

OKTAY VURAL (İzmir) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Aslında bir hafta önce burada Sayın Elitaş vardı, bu kanunun gündeme alınmasına “evet” dedi. Sayın Çelik de buradan “Evet, çok olumlu bir adım attık, biz de katkı sağladık. Bunun bir an önce kanunlaşması gerekir.” dedi. Ama bir hafta önce böyleydi, bugün “hayır” demek için çırpınıyor.

Muhtemelen, ilk oylamada, bir kere -biz saydık- kesinlikle muhalefet çoğunluk partisinden fazlaydı. Muhtemelen, içinizdeki milletvekilleri de bu tutum değişikliğinden dolayı rahatsız olacak ki oylamaya katılmamış olabilirler. (MHP ve CHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar) Şüphesiz yani bunu da görmek lazım ve hâlen de böyle oldu. Doğrudur yani bu tavır doğrudur çünkü dün “evet” dediğine bugün “hayır” demenin gerekçesi doğru değil.

RECEP ÖZEL (Isparta) – “Hayır” demiyoruz ki.

OKTAY VURAL (Devamla) – Şimdi, burada yapılması gereken ne var? Bizim muhatabımız Divandır. Bizim, Divan içerisinde kâtip üyeler filan gibi parti taassubuyla meseleye bakmamız doğru değil. Divanda Başkan sonucu açıkladı mı? Açıkladı.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – İtiraz ettik mi?

OKTAY VURAL (Devamla) – Burada itirazınız var mı?

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Var.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Var.

OKTAY VURAL (Devamla) – Usul tartışması açılıyor mu? Açılıyor. Başkan bu konuda kararı verecek ama şunu ifade etmeliyim ki burada muhalefet sizden fazlaydı, hatta açık oylama talebi vardı da fazla olduğu için açık oylama talebini geri aldı.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Evet, bravo!

OKTAY VURAL (Devamla) – Bu yönde bakıldığı zaman “Kâtip üyeler oyları saymalı.” diyorsunuz. Peki, ben size soruyorum: Meclis açıldığı zaman yoklamada toplantı yeter sayısı olması gerekmiyor mu? Ama, yönetenler “Toplantı yeter sayısı vardır.” diyor.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – O ayrı maddede düzenlenmiş.

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – O ayrı madde.

OKTAY VURAL (Devamla) – Peki, her bir “evet” ya da “hayır”da “Kabul edenler...” ya da “Etmeyenler...” diye ayırdığı zaman...

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – O ayrı maddede düzenlenmiş, 57’de düzenlenmiş o.

OKTAY VURAL (Devamla) – ...karar yeter sayısı istenmemesine rağmen karar yeter sayısını kâtip üyelerin sayması gerekmiyor mu? Gerekmiyor ama saymadan “evet” deniyor.

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Hayır, ayrı madde, ayrı madde.

HİLMİ BİLGİN (Sivas) – O ayrı madde, 57’de düzenlenmiş o.

OKTAY VURAL (Devamla) – Dolayısıyla, bugün bakıldığında, burada yapılacak iş gayet açık ve nettir.

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Ayrı madde, İç Tüzük’e bakmanız lazım, 57’nci maddeye bakın.

OKTAY VURAL (Devamla) – Yapılması gereken iş, burada bunun görüşülmesiyle ilgili komisyon oturmaz, ertelenir, ondan sonra da yarın bir grup önerisi getirirsiniz, bu kanun görüşülmesini 29 Şubata atarsınız, ondan sonra da bu işi ötelersiniz, yapacağınız iş budur. O bakımdan, Sayın Başkan, bu konuda bir tartışma yapmak yerine İç Tüzük çerçevesinde zaten işlemler devam ediyor. Bu devam eden işlemler neticesinde siz bir karar vereceksiniz...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Biz irademizin yok sayılmasına seyirci kalamayız.

OKTAY VURAL (Devamla) – ...ama muhalefet burada fazlayken Adalet ve Kalkınma Partisinin az olması...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Hayır, hayır, hayır, hiç öyle değil.

OKTAY VURAL (Devamla) – ...bizim muhalefetin fazla olduğundan değil, Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekillerinin içindeki belki bir vicdan isyanıdır; bunu da olumlu gördüğümü ifade etmek istiyorum.

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hiç de öyle bir şey yok ya.

OKTAY VURAL (Devamla) – Dolayısıyla, İç Tüzük'te bunu izale edecek, ortadan kaldıracak imkânlar çoğunluk iradesinde vardır. Bu irade kendi iradesini kullanmalıdır, bizim irademizi yok sayması doğru değildir. Tavsiyem odur ki kendi iradelerini kullanarak bu işe bu şekilde çözüm bulmaları daha sağlıklı olur.

Teşekkür ederim. (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Vural.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan...

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Elitaş.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Vural isiminden de bahsederek “Perşembe günü kabul ettiği şeyi bugün vazgeçti.” diye...

MEHMET METİNER (Adıyaman) – İrademizi yok varsaydınız.

BAŞKAN – Duyamıyorum, arkadaşlar bağıyorlar çünkü, sizi anlayamıyorum.

MEHMET METİNER (Adıyaman) – Kimseyi dinlemek gibi bir niyetiniz yok.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Vural isiminden de bahsederek Perşembe günü kabul ettiğimiz bir konuda bugün farklı davrandığımızı ifade ettiler.

BAŞKAN – Evet.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Doğru.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Müsaade ederseniz o konuda, sataşmıştır,69'a göre söz istiyorum.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sataşma yok ki burada.

İZZET ÇETİN (Ankara) – Doğru söylüyor.

KEMALETTİN YILMAZ (Afyonkarahisar) – Doğru söylemiş.

BAŞKAN – Buyurunuz. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sataşma yok burada.

IX.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın, İzmir Milletvekili Oktay Vural'ın usul tartışması üzerinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, yaptığımız konuşma tamamen kurallarla alakalıdır. Şu anda Meclis Başkan Vekilinin yaptığı iş kuralsızlıktır, İç Tüzük'e aykırı bir uygulamanın teamül hâline gelmesini önlemektir. Ne ben ne de Fatih Bey konuşmasında bu konuyla ilgili, kanun teklifinin sıraya alınıp alınmamasıyla ilgili herhangi bir beyanda bulunmadık. Perşembe günü sözümüz neyse onun arkasındayız, aynen ifade ediyoruz. Sayın Bakan da dâhil olmak üzere bunu söylüyoruz.

Sayın Başkan, yaptığınız ikinci kural ihlali: Kırmızı gündemde bu yok, bu kanun teklifi yayınlanmamış. 52'nci maddeye bakarsanız, kırk sekiz saat geçmeden bunun görüşülebilmesi için Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin “Bunun kırk sekiz saat geçmeden görüşülmesi” diye ifade edilmesi gerekir.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – 37'ye göre, 37'ye.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – Yani, burada, biz gruplara da herhâlde bunu anlatacak değiliz. (CHP sıralarından “Ooo” sesleri, gürültüler)

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hiç de bilmiyorsun Elitaş, hiçbir şey bilmiyorsun.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - Bunu sizin kontrol etmeniz gerekir.

İkincisi, Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bakın, taşeron işçilerin maden ocaklarında çalışmamasıyla ilgili kanun teklifini perşembe günü olumlu gördük. O gün burada teşekkür konuşması yapan arkadaşımız...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Haydi, söyle burada.

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) - ...sanki kanun teklifini kabul etmiş gibi teşekkür konuşması yaptı. İlk defa sıraya girmesiyle ilgili bir milletvekili geldi, burada teşekkür konuşması yaptı. Dedik ki biz Cumhuriyet Halk Partisi Sayın Grup Başkan Vekiline, diğer arkadaşlara da ifade ettik: Bakın, bu tepeden inmeyle olmaz. Sosyal Güvenlik Kanunu'na ek maddeyle bunu ilave ederek olmaz. Yapılması gereken doğru iş, bunu Komisyona çekin, biz de bunu kabul ediyoruz, itirazımız yok ama bunu esas maddeler içerisinde, kanunun esasları içerisinde değerlendirelim diyoruz.

Tekrar teklif ediyorum. Burada popülizm yapmaya gerek yok. Açıkça diyoruz ki: “Taşeron işçilerle ilgili kısmı değerli milletvekili Komisyona çeksin, Komisyonda bunu görüşelim, ilgili kanunda ilgili yerlerine koyalım...”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUSTAFA ELİTAŞ (Devamla) – ...ek maddeyle gelip de yani günün anlam ve önemine binaen burada popülizm yaparak hiç kimsenin fırsatçılık içerisinde bulunmasının doğru olmadığını ifade ediyorum.

Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Elitaş.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan...

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Kaplan, daha önce söz istemişti, ona vereceğim.

Lütfen buyurunuz Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Tutanaklara geçmesi açısından şunu ifade etmek istiyorum: İç Tüzük'te işaretle oylama konusu olan bir öneriyi konuştuk ve sordunuz “Kabul edenler.” diye. Muhalefetten çoktu.

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Size göre çoktu.

HASİP KAPLAN (Şırnak) - AK PARTİ'liler, Orhan Veli'nin dediği gibi “Bu havalarda beni mahvetti.” misali bahçedeydiler, hepsi bahçeye gitmişti ama inanın, üçte 1'i de vicdanen el kaldırmadı; vicdanen.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Buna siz değil, kâtipler karar verir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Akli başına gelip de -İç Tüzük'te- 5 kişi de kalkmadı, itiraz etmedi 5 kişi.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Kâtipler karar verecek.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Olabilir, grup başkan vekili ayağa kalkmamış olabilir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Yani bu tartışmayı boşuna yapıyoruz Sayın Başkan.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sen havalarda uyuyordun, bu havalarda. Belma Hanım ayağa kalktı, 20 milletvekili de arkasından...

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Zaman öldürüyorlar. Sayınız çoktur, her şeyi reddediyorsunuz.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sen bu havalarda uyuyordun.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sonra, kırk sekiz saate gelince; kırk sekiz saat geçmeden bin tane yasa görüştünüz.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

OKTAY VURAL (İzmir) – Sayın Başkan, Sayın Elitaş, milletvekillerinden rica ediyor, hiç buna gerek yok. Esas komisyon, şu andan itibaren bu kanun tasarısını İç Tüzük'e göre geri isteyebilir. Bunu kullanın, elinizdeki yetkileri kullanın.

ENGİN ALTAY (Sinop) – O vermedi ki istesin. Hayır, isteyemez.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Hamzaçebi, siz ne söyleyeceksiniz?

Buyurun.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Efendim, şimdi Sayın Elitaş, Cumhuriyet Halk Partisi grup önerisinin İç Tüzük'e aykırı olduğunu söyleyerek bize sataşmada bulunmuştur yani "Kırk sekiz saat geçmeden Cumhuriyet Halk Partisi bunu getiremez." diye. Oysa, bizim yaptığımız işlem tamamen İç Tüzük'e uygundur, İç Tüzük'e aykırı bir şey yoktur. Bunu tamamıyla çarpıtmak suretiyle sataşmada bulunmuştur efendim.

Söz istiyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gündemde yok, gündemde yok.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Hamzaçebi. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- İstanbul Milletvekili Mehmet Akif Hamzaçebi'nin, Kayseri Milletvekili Mustafa Elitaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Değerli milletvekilleri, aslında ben bu tartışmayı son derece yadırgıyorum. 13 Mayıs'ta Soma'da büyük bir facia meydana geldi...

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) - Usulü tartışıyoruz, usulü.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - ...301 vatandaşımız hayatını kaybetti.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Sayın Başkan, usulü tartışıyoruz, keyfi verilen kararı tartışıyoruz, içeriği tartışıyoruz şu anda.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - 20 Mayıs'ta Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak biz buraya Sayın Haydar Akar'ın kanun teklifini getirdik, maden iş kolunda taşeronluğa son verelim dedik.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Konu bu değil ki şu anda, sayı...

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Oy birliğiyle Türkiye Büyük Millet Meclisi Genel Kurulu bunu kabul etti, bütün milletvekilleri kabul etti, tarihî bir gün olarak bundan mutlu olduk. Ondandır bir hafta sonra Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak diyoruz ki: "Bu teklifi son sıradan alalım gündemin 3'üncü sırasına getirelim, bir an önce görüşelim." ve siz buna itiraz ediyorsunuz. Bu kabul edildi, "Hayır, bu görüşülemez." diyorsunuz.

MİHRİMAH BELMA SATIR (İstanbul) – Kabul edilmedi, kabul edilemedi, kusura bakmayın.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) - Şu anda onu tartışmıyoruz.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Yani, bu bir samimiyet testi oldu, biz sizin bu konuda samimi olmadığınızı anladık.

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Samimiyet polisi mi oldun? Samimiyet polisi misin?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - İstiyorsunuz ki biz bunu oyalayalım, gerilerde kalsın, tarihin karanlıklarına gömelim, Soma aynı şekilde devam etsin. Evet, niyetiniz buydu.

İkinci olarak söyleyeceğim şudur: Sayın Başkan burada salonu gördü, ben de burada salonu izliyorum.

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Biz de gördük.

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Kâtip üyeler de gördü.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Grubumuza baktım, muhalefete baktım, Milliyetçi Hareket Partisine baktım, Halkların Demokratik Partisine baktım, sayınız yoktu burada.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sizin göreviniz değil, kâtip üyelerin görevi.

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Siz Grup Başkan Vekilisiniz, kâtip üye değil.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Sizin derdiniz muhalefetin çok olması değil, sizin az olmanız ve mahcup oldunuz Genel Başkanınıza karşı, nasıl hesap vereceğinizi düşünüyorsunuz. Bence böyle bir hesap verme endişesine kapılmayın, göğsünüzü gere gere deyin ki: “Soma’yla ilgili Cumhuriyet Halk Partisinin önergesi kabul edildi. Tutumumuzu değiştirelim, hemen yarın bunu görüşmeye başlayalım.”

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Yok canım!

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Var mısınız, yarın görüşmeye başlayalım?

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Kılıçdaroğlu öyle bir talimat mı verdi sana?

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Popülizm mi var, popülizm mi?

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (Devamla) - Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Hamzaçebi.

Sayın milletvekilleri, bu...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Sayın Başkan, özür dilerim, konuşmamda tutanakları getirmenizi istemiştim. Şu anda tutanaklar geldi.

Bakın, 141’in sonunda “Oylamanın tekrarlanması istenirse oylama salonu ikiye bölünmek suretiyle tekrar yapılır.” diyor. Tutanaklara baktığımızda:

“Recep Özel (Isparta) – Kabul edilmemiştir efendim.

Fatih Şahin (Ankara) – Tekrar sayar mısınız?

Hilmi Bilgin (Sivas) – Sormadan karar veriyorsunuz.”

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Ee, ne olmuş?

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Mihrimah Belma Satır 4, Osman Aşkın Bak 5 kişi. Tutanaklara göre 5 kişi itiraz etti. (CHP ve MHP sıralarından gürültüler)

Salonu ikiye bölüp yeniden saymanız gerekirdi. Lütfen tutumunuzu değiştirin Sayın Başkan.

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Ya da elektronik cihazla...

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – O tutanaklar burada Başkanım, tutanaklar burada.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın milletvekilleri...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Tutanaklar burada, lütfen gereğini yerine getirin.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Lütfen yerinize oturunuz, lütfen.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Tutanakları istetin lütfen Sayın Başkan, itirazımız burada, lütfen tutanakları istetin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Gerek görmüyor.

VIII.- USUL HAKKINDA GÖRÜŞMELER (Devam)

1.- CHP grup önerisinin oylanmasında yanlışlık yapıp yapılmadığı hakkında (Devam)

BAŞKAN – Tutanaklara ben de bakacağım efendim ve önerinin oylamasında herhangi bir düzeltmeyi gerektirecek hususun olmadığını değerlendiriyorum.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Oya sunar mısınız Sayın Başkan?

BAŞKAN – Görüşmelerimize devam ediyoruz. (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Zaten hatayı siz yaptınız, kendiniz değerlendiremezsiniz, hatayı zaten siz yaptınız.

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Saygısızlıktır, saygısızlık!

VI.- BAŞKANLIĞIN GENEL KURULA SUNUŞLARI (Devam)

D) Önergeler

1.- Niğde Milletvekili Doğan Şafak'ın, (2/1138) esas numaralı 5620 Sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanları Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi (4/161)

BAŞKAN – Şimdi, İç Tüzük'ün 37'nci maddesine göre verilmiş bir doğrudan gündeme alınma önergesi vardır. Okutup işleme alacağım ve daha sonra oylarınıza sunacağım.

BAYRAM ÖZÇELİK (Burdur) – Kabul et Başkan, gerek yok.

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Onu da kabul edin.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Oylamaya lüzum yok Başkan, kabul et.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Oya sunmayın, kabul edin, direkt kabul edin. Hiç boşuna oya sunmayın. Hiç okutmayın da hatta Sayın Başkan, yormayın kendinizi. Okutmayın da oya da sunmayın. Böyle Meclis mi yönetilir!

BAŞKAN – Lütfen, sakın olunuz, çoğunluğu sağlayınız, lütfen.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Olur mu, böyle Meclis mi yönetilir!

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Okutmanıza gerek yok!

ALİ ERCOŞKUN (Bolu) – Yani, böyle bir şey olabilir mi Sayın Başkan, resmen katlettiniz Meclisi.

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Sayın Başkan, okutmanıza gerek yok, devam edin!

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Hayır, devam edin, okutmayın, niye okutuyorsunuz!

BAŞKAN – Lütfen sakın olunuz.

Buyurunuz, okuyunuz.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

(2/1138) Esas numaralı Kanun Teklifimin İç Tüzük 37'ye göre Genel Kurulda görüşülmesini saygılarımla arz ederim.

Doğan Şafak

Niğde

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Şafak. (CHP sıralarından alkışlar)

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Tutanaklara bakın, tutanaklara.

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Tutanakları niye istetmiyorsunuz Sayın Başkan?

OSMAN AŞKIN BAK (İstanbul) – Tutanaklara niye bakmıyorsunuz?

MUHAMMET BİLAL MACİT (İstanbul) – Oylamaya siz karar veriyorsunuz zaten, ne gerek var.

DOĞAN ŞAFAK (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; başlamadan önce, çok sayıda talep geldi bu konuyla ilgili, kara yolları işçilerinden, şeker fabrikası işçilerinden, kamuda çalışan üniversite mezunu işçilerden çok sayıda talep geldi ancak ben 5620 sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına Veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması İle Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'a geçici bir madde eklenmesine dair kanun teklifimin doğrudan gündeme alınmasıyla ilgili söz aldım.

Bilindiği üzere, Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanların Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında 5620 Sayılı Kanun 04/04/2007 tarihinde yürürlüğe girmiştir.

Bu kanunla ilgili, 2006 yılı içerisinde usulüne uygun olarak vizesi yapılmış geçici iş pozisyonlarında toplam altı ay veya daha fazla süreyle çalışmış olan geçici işçilere sürekli işçi kadrolarına veya istekleri hâlinde sözleşmeli personel pozisyonlarına atanma hakkı tanınmıştır.

O tarihte bazı belediyelerde -başta Niğde Belediyesinde olmak üzere birçok belediyede- belediye başkanlarının hatalı işlemlerinden dolayı kadro alması gereken 1.500-2.000'e yakın işçi kadro alamamıştır. Burada çalışan işçilerin ve emekçilerin hiçbir kabahati yoktur. Tamamen belediye başkanlarının hatalarından kaynaklanan mağduriyetin işçiler, emekçiler ve onların çocukları, aileleri, gelecekleri adına giderilmesi gerekmektedir. Ayrıca, kapanan belediyelerdeki binlerce geçici işçinin de işlerine son verildiğini ve sokakta bırakıldığını, özel idarelerin kapılarının işçilere kapatıldığını belirtmek isterim.

Değerli milletvekilleri, Anayasa'mızın 49'uncu maddesi çalışma hürriyetini belirlemiş, bu noktada devlete temel ödevler ve görevler yüklemiştir.

Ayrıca, Anayasa'mızın 55'inci maddesinde yer verilen düzenlemeyle de, eşit işe eşit haklar prensibiyle işleyen bir Anayasa esastır, "Devlet, çalışanların yaptıkları işe uygun, adaletli bir ücret elde etmeleri ve diğer sosyal yardımlardan yararlanmaları için gerekli tedbirleri alır." demektedir.

Yerel yönetimler ile merkezî yönetim arasındaki siyasal çekişmeler işçiyi ve emekçiyi mağdur etmektedir. İşçiyi çalışma vizesi alma konusunda belediyeler ile merkezî yönetimler uyuşmamakta, bu durum işçiyi sırayet etmekte, telafisi mümkün olmayan hak kayıplarına sebep olmaktadır. İdari ilişkilerin hak kayıplarına sebep olmaması ve sosyal devletin temel esaslarının korunması için söz konusu kanuna geçici bir madde eklenmesi gereği doğmuştur.

"Madde Gereççeleri

Madde 1- Maddeyle, 5620 sayılı yasa ile kadroya geçirilen işçilere verilen haklardan vize sorunları sebebiyle yararlanamayan; 01.01.2006 tarihinden önce Belediyelerde işçi olarak çalışanların vizeden muaf tutulması amaçlanmıştır."

Değerli arkadaşlar, "5620 Sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanları Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanuna Geçici Bir Madde Eklenmesine Dair Kanun

Madde 1- 04.04.2007 tarihli 5620 Sayılı Kamuda Geçici İş Pozisyonlarında Çalışanları Sürekli İşçi Kadrolarına veya Sözleşmeli Personel Statüsüne Geçirilmeleri, Geçici İşçi Çalıştırılması ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanunun Geçici 4. Maddesinden sonra gelmek üzere geçici bir madde eklenmiştir.

'Geçici Madde 5- Bu kanun uygulanmasında 01.01.2006 tarihinden önce Belediyelerde işçi kadrosunda geçici süreli işlerde 3 yıl kıdeme sahip işçilerin kadroya alınmasında vize şartı aranmaz.'

Madde 2- Bu Kanun yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 3- Bu kanun hükümlerini Bakanlar Kurulu yürütür."

Bu kanun teklifine destek vereceğinizi umut ediyorum, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teklifi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler...

FATİH ŞAHİN (Ankara) – Ne gerek var!

İZZET ÇETİN (Ankara) – Ben söz istemiştim. Sayın Başkan, benim söz hakkım vardı.

BAŞKAN – Kabul etmeyenler... Kabul edilmemiştir.

Şimdi, alınan karar gereğince...

ÜNAL KACIR (İstanbul) – Edildi, edildi!

BAŞKAN - Lütfen sayın milletvekilleri, çok rica ediyorum.

Alınan karar gereğince, gündemin “Özel Gündemde Yer Alacak İşler” kısmına geçiyoruz.

Bu kısmın 1’inci sırasında yer alan, üstün yetenekli çocukların keşfi, eğitimleriyle ilgili sorunların tespiti ve ülkemizin gelişimine katkı sağlayacak etkin istihdamlarının sağlanması amacıyla kurulan Meclis araştırması Komisyonunun 427 sıra sayılı Raporu üzerindeki genel görüşmeye başlıyoruz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler

1.- İstanbul Milletvekili Halide İncekara ve 27 Milletvekilinin; Konya Milletvekili Kerim Özkul ve 25 Milletvekilinin; Ankara Milletvekili Tülay Selamoğlu ve 21 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Halaman ve 20 Milletvekilinin; Yalova Milletvekili Temel Coşkun ve 23 Milletvekilinin; BDP Grubu adına Grup Başkanvekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan’ın ve Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve 22 Milletvekilinin; Üstün Yetenekli Çocukların Keşfi, Eğitimleriyle İlgili Sorunların Tespiti ve Ülkemizin Gelişimine Katkı Sağlayacak Etkin İstihdamlarının Sağlanması Amacıyla Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) (S. Sayısı: 427) ^(x)

BAŞKAN – Komisyon? Burada.

Hükümet? Burada.

İç Tüzük’ümüze göre...

OKTAY VURAL (İzmir) - Sayın Başkan, şu anda o kanuna geçmemiz gerekmiyor mu?

Sayın Başkan, Genel Kurul, bugünkü çalışmasını bugün kabul ettiği önergeyle tespit etti. Dolayısıyla “Bu kanunun tamamlanmasına kadar” diyor. O zaman kanunu görüşmemiz gerekmiyor mu?

RECEP ÖZEL (Isparta) – Hayır.

BAŞKAN – Önce bunu görüşmemiz gerekiyor, sonra kanunu görüşeceğiz.

OKTAY VURAL (İzmir) – Efendim, ama bakın, bundan önceki Danışma Kurulu önerisi “Özel gündemde yer alacak işlerin tamamlanmasına kadar” diyor. Peki, nasıl görüşeceksiniz? Danışma Kurulu kararı bunun tamamlanmasına kadar diyor. Şimdi bu kabul edildiğine göre bunun görüşülmesine başlanması gerekiyor.

BAŞKAN – Bu daha önce kabul edildiği için o onu kaldırmıyor efendim. Bu bittikten sonra yasayı görüşeceğiz.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Sayın Başkan, bir şey söyleyeceğim.

BAŞKAN – Buyurunuz Sayın Kaplan.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Geçen dönemin bütün Meclis araştırması komisyonu raporlarının -2012’nin- hepsini bugün görüşüyoruz.

BAŞKAN – Evet, birincisini görüşüyoruz.

---

^(x) 427 S. Sayılı Basmayazı tutanağa eklidir.

HASİP KAPLAN (Şırnak) - Benim hepsinde önergem var ama bir de maden araştırması komisyonunun raporu vardı. Orada da hem komisyon üyesiydik hem önergemiz vardı yani Sayın Bakan veya Komisyon bir açıklama getirmeli. Niye bütün araştırma komisyonu raporları görüşülüyor da maden komisyonu bugün görüşülüyor?

BAŞKAN – Herhâlde tamamlanmamış, bilmiyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Hayır, verdik efendim, 2010'da Meclis Başkanına bizzat iktidar partisinin milletvekilleriyle verdik fakat o komisyonda...

MUSTAFA ELİTAŞ (Kayseri) – Geçen dönem geçti Sayın Kaplan.

BAŞKAN – Şimdi, bugün, daha önce alınmış olan karar gereğince bu ikisini görüşeceğiz, perşembe günü de bir başka raporu daha görüşeceğiz efendim. Onun için, onun da sırası herhâlde haftaya gelecektir diye düşünüyorum.

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Haftaya niyetleri varsa gelir.

BAŞKAN - Şimdi, efendim, İç Tüzük'ümüze göre Meclis araştırması komisyonunun raporu üzerindeki genel görüşmede ilk söz hakkı önerge sahiplerine aittir. Daha sonra, İç Tüzük'ümüzün 72'nci maddesine göre, siyasi parti grupları adına birer üyeye, şahısları adına 2 üyeye söz verilecektir. Ayrıca, istemleri hâlinde komisyon ve Hükûmete de söz verilerek bu suretle Meclis araştırması komisyonu raporu üzerindeki genel görüşme tamamlanmış olacaktır. Madde 104 ve 103'e göre...

Konuşma süreleri, komisyon, Hükûmet ve siyasi parti grupları için yirmişer dakika, önerge sahipleri ve şahıslar için onar dakikadır.

Komisyon raporu 427 sıra sayısı ile bastırılıp dağıtılmıştır.

Rapor üzerinde söz alan sayın milletvekillerinin isimlerini okuyorum:

Önerge sahipleri olarak, Ankara Milletvekili Tülay Selamoğlu, Adana Milletvekili Ali Halaman, Mersin Milletvekili Çiğdem Münevver Ökten, Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan, İstanbul Milletvekili Fatma Nur Serter; gruplar adına, Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut, Hakların Demokratik Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Emrehan Halıcı, Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Hüseyin Bürge; komisyon olarak, İstanbul Milletvekili Halide İncekara; şahısları adına da İstanbul Milletvekili Şirin Ünal konuşacaktır.

Şimdi, önerge sahibi olarak ilk konuşmacı Ankara Milletvekili Tülay Selamoğlu'nu çağırıyorum.

Buyurunuz Sayın Selamoğlu... Yok.

İkinci konuşmacıyı çağırıyorum: Adana Milletvekili Ali Halaman... (MHP sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın Halaman, süreniz on dakika.

ALİ HALAMAN (Adana) – Sayın Başkanım teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Milliyetçi Hareket Partisi ve şahsım adına hepinizi saygı, sevgiyle selamlarım.

Sayın milletvekilleri, ülkemizin daha müreffeh bir geleceğe sahip olması açısından gerekli olduğuna inandığımız üstün zekâlı ve yetenekli çocukların ileride önemli roller oynayacak yetişkinler hâline getirilmesi için ve ülkemizin gelişimine katkı sağlayacak olmaları nedeniyle bu üstün yetenekli çocuklarla ilgili geçmiş dönemde, yani biz 57'nci Hükûmet döneminde de bir Meclis araştırması önergesi vermiştik. Komisyonlar kuruldu, çalışmalar oldu fakat aradan zamanlar geçti, memleketimizin içinde bulunduğu durumlardan dolayı -Millî Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere- bu üstün yetenekli çocuklarla ilgili öne çıkan çok ciddi bir faaliyet olmadı. Bugün de, on senedir AKP iktidar olmasına rağmen, yani üstün yetenekli veya Millî Eğitim Bakanlığında ilim ve bilimi organize etme noktasında, yani üniversitelerden mezun olan çocukların öğretmen olarak atanmadığı, en az 300 bin öğretmenin ortada gezdiği bir dönemde üstün yetenekli çocukları fark ettirmek için geçmiş dönemde bir Meclis araştırması önergesi verdik. Bu önergemizden dolayı ben söz almış bulunmaktayım. Mecliste grubu bulunan diğer -AKP, Cumhuriyet Halk Partisi, BDP- milletvekilleri de bu mevzuyla ilgili bir önerge verdikleri için bu önergeleri Meclis birleştirerek bir komisyon kurdu. Bu Komisyonun Başkanı -iktidar olan partiden- İstanbul Milletvekili Halide İncekara oldu. Halide Hanım Komisyonu üç ay çok ciddi çalıştırma noktasında, hem yurt içinde hem yurt dışında, ilim, irfan veya nanoteknoloji deniliyor son zamanlarda, bu alanlarda öne çıkan bütün isimleri, yani TÜBİTAK dâhil, fen liseleri dâhil, üniversiteler dâhil, yüksekokullar dâhil, daha çok üstün yetenekli çocukları eğitime noktasında, bilim ve sanat merkezleri -epedir Türkiye'nin hemen hemen 60 ilinde var olan- üzerinden, üstün yetenekli çocukların zekâları nasıl fark edilir kanaatıyla uzun dönem düşüncelerini fiziki olarak Türkiye Büyük Millet Meclisinde aldı. Bunun ötesinde kurum, kuruluşları aşarak, bu kendi dallarında marka olmuş, öne çıkmış, kendini fark ettirmiş isimleri Meclise davet edip, onları komisyon üyelerine dinletme, dolayısıyla onların kendilerini ilgili dalda -sanatta, sporda, ilimde, icatta, mucitlikte- nelerin yapılması gerektiği noktasında komisyonla hep anlattırdı.

Bununla yetinmeyip, Meclisin imkânlarını kullanarak zaman zaman İstanbul, zaman zaman Ankara'nın içerisinde öne çıkmış okulları, bilim, sanat merkezlerini, fen liselerini, Anadolu liselerini, bazen öne çıkan üniversiteleri, milletvekili, raporör arkadaşlarla bizatihi ziyaret ederek bunun nasıl yapılması gerektiğini anlattı, rapor ettirdi ve milletvekili olan arkadaşlarımız kendi düşünceleriyle katkıda bulunma imkânlarını da buldu.

Bununla yetinmeyip, yine Türkiye Büyük Millet Meclisinin imkânlarını kullanarak, yani maddi imkânlarını bu mevzuda seferber ederek, yurt dışı dediğimiz, yani Avrupa ülkesinde, dünya milletleri ailesi içerisinde, insanların ihtiyaçlarına cevap verme noktasında ileriye taşınan -yani teknolojiye daha çok- üstün yetenekli olarak kabul edilen, Avrupa'da Almanya'ya, son günlerde, son elli yıllık tarihimiz içerisinde bilişim, iletişim, dolayısıyla otomotiv sanayisinde ileriye giden -heyetler hâlinde- Güney Kore'yi ziyaret ettirdi. Güney Kore'ye ekip olarak gittiğimizde -içinde ben de vardım- yani oradaki üniversiteleri, iki yıllık enstitüleri, dolayısıyla kâşif noktasında, mucit noktasında ileri giden ticari kuruluşları, kurumları, müesseseleri on gün, dinlenmeden, komisyon üyesi arkadaşlarımızı da çalıştırarak, gayet iyi bulduğum ve Türkiye ile mukayese yaparak bir farklılığı ortaya çıkartma noktasında bir rapor yani "fikir jimnastiği" dediğimiz, "think tank" dediğimiz amaçları yaptırarak bugüne gelmiş bulunmakta.

Dolayısıyla, ben, bugün, 427 sıra sayılı bu Rapor'un Türkiye Büyük Millet Meclisinde görüşülmesini, bu raporda tespit edilenleri Millî Eğitim Bakanlığı bünyesinde -belki ilgili bakanlık gibi gözükür- okulların, eğitimin, üstün yetenekli çocukların ortada kaldığı bir dönemi inşallah bu Meclis -bu çok kıymetli, çok uğraş verilen raporu- icraat ve yürütme noktasına getirmesini -yani bu Hükümetten, bu Hükümetin millî eğitimle ilgili ne kadar da dibe vurduğu anlaşılmasına rağmen, kendi yetiştirdiğini, hem sosyal hem sayısal üniversitelerden, atamadığını görmeme rağmen- yani, Türkiye'nin bu, araç veya "nanoteknoloji" dediklerinde geri kaldığımızı, biraz daha ileriye taşıma noktasında Hükümetin politikasını bu rapor üzerinden icraya koymasını bekliyor, bu raporun hazırlanmasında emek verenlere teşekkür ediyor, hepinizi saygı, sevgiyle selamlıyorum.

Sağ olun. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Halaman.

Ankara Milletvekili Tülay Selamoğlu...

Buyurunuz Sayın Selamoğlu. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

TÜLAY SELAMOĞLU (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi sevgiyle, saygıyla selamlıyorum.

Üstün yetenekli çocukların keşfi, eğitimleriyle ilgili sorunların tespiti ve ülkemizin gelişimine katkı sağlayacak etkin istihdamların sağlanması amacıyla kurulan Meclis araştırması komisyonu raporu üzerinde bu komisyonun üyesi olarak ve önerge veren biri olarak söz aldım.

Toplumda üstün yeteneklilik eğitimine önem verilmesi ve yeteneğin desteklenmesi bireyin potansiyelini en üst düzeyde kullanmasına fırsat vererek bireysel mutluluğunu artırırken, toplumsal gelişime ve ülke kalkınmasına katkı sağlayacaktır. Meclisteki tüm siyasi partilerin ortak duyarlılığında, hepsinin önergeleriyle kurulan üstün yetenekliler komisyonunun çalışmalarında, özellikle bu alanda çalışan tüm akademisyenleri çağırarak bilgilendirmelerini aldık, yazarların eserlerini dinledik, kamu ve özel sektöre ait uygulamaları inceledik ve ziyaret ettik, bu konuyla ilgili kanuni sorumlulukları olan veya olması gerektiğini düşündüğümüz kamu kurum ve kuruluşlarının yetkilileriyle görüştük, üç grup hâlinde, üç ülkenin - Güney Kore, Yeni Zelanda ve Almanya- uygulamalarını görmek ve incelemek için ziyaretlerde bulunduk. Bu ziyaretler içerisinde Almanya ziyaret heyetindeydim. Almanya'daki örneklerden bahsedeceğim ve sonuçta, özellikle, diğer ülkelere giden arkadaşlarımızın raporlarıyla genel düşüncelerimizi aktardığımız bölümle de bitireceğim.

Almanya'da eğitim uygulamaları eyalet meclislerinin kararıyla oluyor. Her eyalet kendi müfredatını, kendi kurallarını kendisi belirliyor. Ortak olan tek şey var: 4+4+4. Özellikle Düsseldorf, üstün yeteneklilerle ilgili seçimleri 4'üncü sınıftan sonra yapıyor. Biz şunu gördük: Tüm eyaletler bedensel gelişimi tamamlaması için 4'üncü sınıfa kadar rahat bırakıyor, özel eğitimlerle devam ediyor. 4'üncü sınıftan sonra sınıflar karma olduğu hâlde dörtte 3 ek dersler geliyor. En önemli konu, tatil akademileri ve kampların düzenlenmesi Düsseldorf'ta. Yaratıcılık, doğa bilimleri, robotik ve matematik üzerine bu yetenekli çocuklar yaz dönemlerinde kampa alınıp ilgi alanları üzerinde takip ediliyorlar, grup çalışmaları takip ediliyor.

Frankfurt'un özelliği ve bizde bazı dönemlerde, bazı bölgelerde uygulanan bir sistem aslında: Fleksi sınıflar. İlk dört yıl için 1, 2 ve 3, 4'üncü sınıflar bin okuldan 100'ünde karma ve Frankfurt Eğitim Bakanlığı tüm okullarda fleksi sınıfları aktif hâlde geçirmeye çalışıyor, bunu eğitimde başarı olarak görüyor ve yine özel öğretmenlerin eşliğinde -daha doğrusu, onlara "öğretmen" denmiyor, "eşlik edici" deniyor- öğrenmeyi öğretmeye çalışıyorlar.

Aşağı Frankonya bölümünde değişik bir uygulama var. 6'ncı sınıftan sonra üst sınıflarda ilgi alanları ve becerilerinin olduğu noktalarda çocuklar birlikte ders yapıyorlar yani 7'nci sınıf öğrencisiyle 12'nci sınıf öğrencisi aynı dersi, matematik dersini ya da ilgi alanına göre sosyal bir dersi ya da spor çalışmalarını birlikte yapıyorlar.

Münih'te sistem 6'nci sınıftan itibaren başlıyor ama zenginleştirme eğitimi yapılıyor. Öğrencileri farklı yaş gruplarında 6'nci sınıftan sonra da yan yana getiriyorlar.

Bu gezdüğimiz eyaletler ve diğer eyaletlerdeki uygulamalara baktığımızda sistem 4+4+4 üzerinden ve aktif çalışma, yoğunluk takip sistemi 4'üncü sınıftan sonra.

Biz, bütün akademisyenlerin bize verdiği bilgiler, tüm çalışmalar, kurumlar, diğer ülkelerdeki uygulamaları inceledikten sonra Türkiye'deki en büyük sorunun tanılamaya başladığını gördük. Çünkü başta şunu tespit etmemiz gerekiyor: Üstün zekâlı çocuklarımız var, üstün yetenekli çocuklarımız var ama bunları nasıl keşfedeceğiz? Özellikle bireysel başvuru, ailenin farkında olması ya da bulunduğu okul içerisinde okulların bunları takip etmesi veya okul notlarıyla direkt takip şeklinde olabilecek çalışmalar bunlar.

Tanılamayı yaptık diyelim, tanılamayı yaptık, peki, tanılamayı yapacak ekipte görevliler kim olacak? Yani, tanılamada kimler görev alabilir diye baktığımızda -ülke uygulamaları ve uzmanların tavsiyelerinde- pedagoglar, psikologlar, eğitimciler, sanat ve spor dalında uzmanlar tavsiyesi geldi.

Peki, aile diyor ki: "Benim çocuğum üstün yetenekli." Biz bunu hangi metotla tanılayacağız? Bu sefer yetenek, motivasyon ve beceri sistemleri giriyor ama Türkiye'de şunu fark ettik: Türkiye'ye has mantık ve test sistemi yok. Genelde çeviri şeklinde uygulanıyor. Çeviriler... Başka ülkelerin uyguladıkları metotlar Türkiye'de çeviriye dönüşüyor, hatta bu çevirilerde yanlışlıklar yapılıyor. Galiba 1980'lerde, bir olay gerçekleşmiş. Çocuğa verilen, sorulan soru: "İngilizce 'house' kelimesinden 2 tane yeni sözcük üretin." 5 harfli bir kelimededen bahsediyoruz. Bunu çeviri yapan direkt şöyle yapmış: "'Ev' kelimesinden 2 tane yeni kelime üretin." Yani, bazen bu çeviricilerin de zekâ seviyelerini ölçmek gerekiyormuş o dönemde.

Ama, bunların tespitleri yapıldıktan sonra biz baktık ki Türkiye için, Türkiye'ye has, kendi mantık, bakış açımızla zekâ testinin oluşturulması gerekiyor yani kurumsal olarak. Peki, sadece "mantık, şekil" dediğimiz matematiksel zekânın ölçüldüğü bir test mi? Hayır, 77 milyon için... Bizim yetenekli sporcularımız, yetenekli sanatçı çocuklarımız da var, onlarla ilgili beceri, mantık ve yetenek testlerinin yapılması gerekiyor. Genelde sadece bu da yetmiyor, psikolojik değerlendirme ve grup izlemeler gerekiyor.

Peki, tanıladık ama kaç yaşında tanılamaya başlayalım da... Genel tavsiyeler "3 yaşından başlayarak 4'üncü sınıfın sonuna kadar" tespiti yapıyor.

Eğitim uygulamalarıyla ilgili, tamam, tanıladık, nasıl uygulayacağız noktasına baktığımızda, zorunlu eğitim modeli içinde nasıl bir uygulama gelecek? Belli bir müfredat var, belli kurallar var ama bunun daha ilerisinde, bazı alanlarda yetenekli çocuklar var. Bu alanda da erken okula alma, sınıf atlama, sınıf birleştirme, eğitim zenginleştirme, günlük ders saatleri sonrası özel programlar, bireysel yeteneklerin desteklenmesi ama en önemlisi, üniversitelerde ortak ders. Genelde uygulamalar: Almanya'da 12'nci sınıfta üniversitelerde ortak sisteme geçerken, bir uygulamada da 11'inci sınıfta üniversiteden ders alma ve destek bölümüne geçiliyor. Zorunlu eğitim süresi içerisinde, okul öncesi tespit olduğunda, 3 yaşında tespit edilen bir çocuk için, okul öncesinden 12'nci sınıfın sonuna kadar takip edilmesi gereken bölümler var.

Ama bu çocuklar bizim için çok önemli çünkü bu çocuklar sadece bizim geleceğimiz değil, ailesinin geleceği değil, dünyanın, insanlığın geleceği. Bu alanda yapılan, Komisyonumuzun yapmış olduğu çalışmalar için Komisyon Başkanımız başta olmak üzere tüm milletvekillerimize teşekkür ediyorum çünkü ahenk içinde ve aynı ruhta yaptığımız çalışmaları.

En önemli konu, bu grupta, eğitimciler meselesi Türkiye'de çünkü bu aynı, her ülkede geçerli. "Eğiticilerin eğitimi" denen bir sistem var çünkü üstün yetenekli çocuklara öğretecek misiniz yoksa yol gösterici mi olacaksınız? Yol gösterici olmak esas olan. Bununla ilgili Millî Eğitimin mutlaka çalışması gerekiyor, buna YÖK'ün sistem içerisinde destek vermesi gerekiyor. Çünkü bu sadece Millî Eğitimi ilgilendiren bir konu değil, bu konu danışmanlık hizmetleriyle Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığını, Gençlik ve Spor Bakanlığını ve Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını ilgilendiren bir konu. Bireysel yeteneklerin desteklenmesi için mutlaka bütün kurumlar ve ülke olarak elimizden geleni yapacağız Eflatun'un "altın çocuklar" dediği bu çocuklarımızı kazanmak için. Hem ülkemiz hem uygarlık kazansın arzu ediyoruz. Biz biliyoruz ki şiddete maruz kalan, erken evlendirilen, dağda eline silah verilen çocukların içerisinde de Einsteinlar, Mozartlar olabilir. Biz bunları bu sistem içerisinde kazanmak için uğraşyoruz. Bu konuda o çocuklarımıza her grubun da destek vermesi gerektiğine inanıyorum.

Hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Selamoğlu.

Mersin Milletvekili Çiğdem Münevver Ökten.

Buyurunuz Sayın Ökten. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ÇİĞDEM MÜNEVVER ÖKTEN (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üstün yetenekli çocukların keşfiyle ilgili yapmış olduğumuz komisyon çalışmalarının raporunu sunmak için karşınızda bulunuyorum. Hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, bir kez daha, Manisa'nın Soma ilçesinde meydana gelen elim maden kazasında rahmetli olan görev şehitlerine Allah'tan rahmet, ailelerine de sabır diliyorum.

Sayın milletvekilleri, bizim gibi genç nüfusu 30 milyonun üzerinde olan ve üstün yetenekli sayısı nüfusun yüzde 2'sini oluşturan bir topluluğun devlet desteği alması en temel insani hakkıdır.

Üstün yetenekli, kendi çağında gezegenlerin yolunu aydınlatan bir kuyruklu yıldız gibi parlar; kültürün normal seyriyle el ele gitmez, tam tersine, çalışmalarını önündeki yolun çok ilerisine savurur. Aslında, baktığımızda, dünyayı da şekillendiren bu üstün yetenekliler değil midir? Okulda başarısız olan Einstein hayata küsüp hayallerinde ışık hüzmesine binip aynı hızla yolculuk yapmayı düşlemeseydi; yine, Michelangelo mermer bloğun içinde saklı olduğuna inandığı meşhur Davut heykelini eğer o yolda eğitim imkânı bulmasa çıkarır mıydı? Yine, Mimar Sinan eğer imkânsız başarmak için yola çıktığında engellenseydi o şaheserler ortaya çıkar mıydı?

Bizlerin yapması gereken onların yollarını aydınlatmak ve gelişmelerine destek olmak. İşte, bu yüzden, yalnız ülkemizde değil, yurt dışında da bu anlamda incelemelerde bulundum. Bu nedenle, Avrupa'nın çeşitli ülkelerine gittik. Arkadaşımız da bahsetti Almanya'daki çalışmalardan, ben de Almanya'nın Kuzey Ren-Vestfalya eyaletindeki çalışmadan bahsetmek istiyorum. Çünkü, bu eyaletin Eğitim Bakanlığının Bakan Yardımcısı bir Türk. Beyefendiden aldığımız bilgilere göre, federal yapı nedeniyle eyaletten eyalete bazı farklılıklar oluşuyor fakat genel eğitim yapısının birbirine benzer olduğunu görüyoruz Almanya'da. Üstün yetenekli çocukların buldukları sınıflarda, ortamlarda desteklendiklerini belirterek, ayrı eğitim yapılmaması yönünde Eyalet Okul Meclisinin karar aldığı vurgulanıyor. Yine, üstün yeteneklilere özgü bir okul bulunmamakta, tanılama bireyin, velinin veya öğretmenin talebi doğrultusunda yapılmamaktadır.

Düsseldorf'ta ise yerel yönetimler bu konuda çok etkin. Yerel yönetimlere bağlı eğitim dairesine ait üstün yeteneklilerle ilgili merkezdeki yetkililerle görüşüldüğünde, buranın, bütün siyasi partilerin ortak önergesiyle kurulduğunu ve 2003'te de faaliyete geçtiğini görüyoruz ki bunun aslında bizim ülkemize de örnek olabilecek bir çalışma olması gerekir. Çünkü, merkezde anaokulundan liseye kadar çalışma grupları oluşturulmakta ve merkez üstün yeteneklilikle ilgili danışmanlık yapmakta ve tanılama çalışmalarını yürütmektedir, broşürler ve İnternet aracılığıyla halkın bilinçlenmesini sağlamaktadır. Merkez, tanılama ve rehberlik hizmetini 4 yaşından üniversiteye kadar vermekte olup ayrıca öğretmenlere de hizmet içi eğitim sunmaktadır. Çocuk, aile, öğretmen eğitimleri de beraberinde yapılmaktadır.

Merkeze başvuran tüm çocuklara zekâ testi uygulanmamaktadır; bu çok önemli bir şey çünkü öğrencinin ürün dosyası denilen bilgileri ve öğretmenin görüşlerini kapsayan dosyası bu çocuğun tanınması için ön koşuldur.

Üstün yetenekli çocuklar ayrı okul ya da sınıflarda eğitilmemektedir, yeteneklerine göre öğrencilere destek eğitimi verilebilmektedir. Ücretsiz kamplarda çocuklar için zenginleştirme programları uygulanmakta ayrıca çocuklara -burası çok önemli- felsefe dersleri başta olmak üzere destek dersleri verilmektedir.

Eyalet Okul Meclisi özel yetenekli çocuklar için ayrı eğitim kurumu açılmaması için karar almış olup eğitim sistemindeki uygulamaları ise şunlardır:

Bir: Okul içinde veya dışında uygulamalı eğitim vardır.

İki: Üstten ders alma, üniversiteden ders alma imkânı verilir bu çocuklara.

Sınıf atlama ve sınıf birleştirme yapılmaktadır ki bu da çok önemlidir. Bütün bunların bizim eğitim sistemimizde değişikliklerle birlikte göz önüne alınması gerektiğini düşünüyorum.

Bunun dışında, Deutschhaus Gymnasium Lisesinde ise üstün yetenekli olarak tanılanan öğrencilere özel sınıflarda ayrılaştırılmış eğitim verilmektedir. Okulda zekâ ve spor yeteneği olmak üzere iki temel yetenek ayrımı yapılmaktadır. Okul öğrencileri için Abitur (lise bitirme sınavı) temel amaç olmayıp öğrencilerin hızlı öğrenmelerine yönelik farklı programlar uygulanmakta ve kişilik gelişimi önemsenmektedir.

Yine, Frankfurt Goethe Üniversitesi Main Kind Enstitüsünde ise çocuklar okul tarafından yönlendirilmekte, tanılamada standardizasyonu yapılmış zekâ testi kullanılmaktadır ve 4 yaşından 18 yaşına kadar yapılan testler sonucunda ilgili okulda öğrenciye sınıf atlama, hızlandırma ya da zenginleştirme programı dâhilinde üstten ders alma, üniversiteden ders alma hakkı verilmektedir. Ailelere de bu noktada özel seminerler verilmektedir ve zenginleştirme programının içeriğine ise - bunun nasıl olacağına- mentorlar karar vermektedir.

Sayın milletvekilleri, ruhsal yönden sağlıklı çocuk, öz değerleri keşfedilmiş çocuktur. Üstün yetenek dediğimiz şey ancak keşfedilip anlaşıldığında bir yük olarak gözükmez çünkü anlaşılmamış ve değer bulmamış zekâ önce o şahsın ruhuna, daha sonra da topluma zarar verir hâle gelir. Ancak keşfedilip anlaşıldığında çocuklar ailelerine ve eğitim kurumlarına yük olmaktan çıkar.

Tüm Türkiye'de genç nüfusun yüzde 2'sini oluşturan üstün yetenekli çocuklar ne yazık ki bugüne kadar gerekli desteği görememişlerdir ama bu Araştırma Komisyonu umarım imkânsız başarrır.

Bu Komisyon başlangıcın yolunu açmıştır arkadaşlar. Bunların en önemlisi de Millî Eğitim Bakanlığı, YÖK, TÜBİTAK'la birlikte ortaklaşa yürütülen "Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı"nın hayata geçirilmesidir. Bu plan dâhilinde üstün yetenekli bireylerin tanınması, eğitimleri, personelin yetiştirilmesi, eğitim ortamlarının düzenlenmesi gibi konularda yapılacak çalışmalar yer almaktadır.

Ayrıca, ülkemizde üstün yetenekli bireylere yönelik olarak örgün ve yaygın eğitimde tek tip uygulamalar yerine bilgi ve deneyim paylaşımını esas alan, bireyin ilgi, yetenek ve potansiyeline göre farklılaştırılmış, bireyselleştirilmiş ve zenginleştirilmiş, hızlandırılmış çoklu modeller öngörülmektedir. Böylece, örgün ve yaygın eğitimde üstün yetenekli bireyler için yeni bir dönemin başlaması söz konusudur. Önerilen eğitim modelleri bilimsel araştırmaya dayalı, esnek, farklılıkları göz önüne alan, kaynakları en etkin şekilde kullanan, bireylerin yaratıcılıklarını kullanarak bir ürün ortaya koymalarına fırsat sağlayan etkinliklerin planlanması, uygulanması ve değerlendirilmesine dayalıdır.

Zekânın tek başına hiçbir zaman bir işe yaramayacağı... Çocuklarımızın öğrenme ve beraberinde yaratıcı potansiyellerini açığa çıkarması yönünde de gelişmelerinin takip edilmesi gereklidir. "Tanılama" dediğimiz sistemin bizim toplumumuzun kültürel, etnik, sosyolojik yapısıyla doğrudan orantılı olması gerekir. Ne zaman biz kendi ülkemizin zekâ tanılama sistemini oluştururuz, o zaman biz gençlerimize yabancılaşmayız ve onları anlamaya başlarız. Çünkü, üstün yetenekli çocuklar ülkenin stratejik hedeflerini gerçekleştirmek için kullanılacak birer araç değillerdir. Evlatlarımız, Türkiye Cumhuriyeti devletinin geleceğini şekillendirecek, bu ülkeye güvenen ve ait hissedenden mutlu bireyler olmalıdırlar. "Yaratıcılık" dediğimiz şey ancak böyle şekillenir. "Deha" dediğimiz o ince çizgiyi böylelikle verimli bir hatta oturabiliriz. Çünkü, üstün yetenekliler keşfetmeye, üretmeye, sorgulamaya ve duygularını kullanmaya yaşitlarından önce başlarlar, adalet duyguları ve vicdanları çok gelişmiştir. Onların psikolojik olarak değerler manzumesiyle desteklenmeleri gerekir ve şarttır. Değerler eğitimi almayan, uygun yönlendirilmeyen üstün yetenekliler, yüksek enerjilerini verimli hâle dönüştürecek ortam ve ilgiden yoksun kalmaları hâlinde ruhsal yönden hastalanırlar ve toplumun dışına itilirler.

Arkadaşlar, biz kayıp gençlik için değil, kazanılmış gençlik için bütün devletin birimleriyle eş güdümlü olarak çalışmalıyız. Bu ülke ancak böyle kalkınabilir.

Çok teşekkür ediyorum, sağ olun. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ökten.

Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan.

Buyurunuz Sayın Kaplan. (HDP sıralarından alkışlar)

HASİP KAPLAN (Şırnak) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Sayın milletvekilleri, o zaman BDP adına bu önergeyi vermişiz, şimdi Halkların Demokratik Partisi adına sizleri selamlıyorum.

Verdiğimiz önergede, genç nüfusumuzun, çocuklarımızın, yarınımızın, geleceğimizin gerçekten eğitim ve istihdamında üstün zekâlılar başta olmak üzere, hızlı öğrenebilme ve öğrendiklerini daha uzun süre akılda tutabilme yetisi başta olmak üzere çok farklı alanlarda bir araştırma komisyonu kurulmasında yarar görmüştük. Bu Komisyonda dünyadaki oranın yüzde 2,5-3 civarında olduğu söyleniyor, bu kategoriye girenlerin. Bu konuda diğer parti gruplarının da benzer önergeleri var.

Bu Komisyonda çalışan arkadaşlarımıza teşekkür etmek istiyorum. Ancak bir iki noktada da olsa eksikliklerini, göremediği noktaları burada, Sayın Bakanın huzurunda açmak istiyorum. Neden açmak istiyorum? Çünkü bu güzel çalışmanın içinde eğitimcilerin olduğunu biliyoruz. Fakat bu özellikle Yedinci Bölüm'de ulusal ve uluslararası mevzuat ve üstün yetenekli çocuklar, insan hakları hukuku ve "hak" kavramı yönünden ele alındığı zaman bir gerçek unutulmuş: Türkiye'nin 76 milyon nüfusu olduğu, bu nüfusun büyük bir kesiminde farklı kültürlerin, dillerin yaşadığı, ana dil gerçeğinin olduğu ve -bu ana dil gerçeğinin- maalesef Anayasa'nın 42'nci maddesi uyarınca sadece devletin resmî dili çerçevesinde eğitim imkânı tanıdığı, özel okullarda ise Lozan'la azınlık okullarına belli düzeyde verildiğini görüyoruz.

Şimdi, buradan ben şuna girmeyeceğim: Soma'nın acısıyla yanıyoruz ve tabii ki Soma'da eğer sahte plakalı, siyah bir Doblo araç çocuk kaçırmak için dolaşıyorsa o ülkede siz önce neyi sağlamaya çalışırsınız? Çocuklarımızın yaşam hakkını garantiye almaya, bu asli görev. Eğer ekmek almaya giden bir çocuğun kafasına gaz fişegi isabet ediyorsa onun yaşam hakkını garantiye alırsınız.

Burada cezaevine giden arkadaşlarımız var. Elinizi vicdanınıza koyun, Pozantı Cezaevindeki çocuk tecavüzleri tutuklu ve hükümlülere, Sincan, daha başka yerlerde, yeni Adana'da... O konu vicdan sızlatıyor mu, sızlatmıyor mu; buna da girmeyeceğim fazla.

Ama şuna girmek istiyorum: Ana dil eğitimine yer vermeyen bir rapor, bir tekçi rapor değil midir arkadaşlar? Ana dil eğitimine... Ki yasayı kendiniz çıkardınız, okulda bazı dillerde eğitim yapılıyor. Sayın Bakana defalarca söyledim, dedim ki: Ne olur, Artuklu Üniversitesinde dil eğitimi alan 400-500 öğretmen tayin bekliyor, Allah aşkına! Bakın, 20 milyon için böyle bir rakam.

Şimdi, ben bunu niye söylemek zorunda hissediyorum kendimi? Çünkü ulusalüstü hukuk ve sözleşmelere dikkat çekilen bir rapor var burada, kapsamlı bir şekilde. Şimdi, bu raporda hak ve eşitlik açısından bakılmış, insan hakları, temel insan hakları ve bunun içinde üstün yetenekli çocuklarla ilgili evrensel beyannameler.

Peki, Türkiye G20'nin içinde yer alan bir ülke olarak, el vicdan... Gelişmiş 20 ülkeden 1'iyiz, 17 veya 16'ncı ekonomiyiz. Peki, Allah aşkına, Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni imzalarken sırf dilini konuşmasın diye çekince koymak zulüm değil midir? Hangi zekâyı geliştireceksiniz birisinin ana dilini öğrenmesini yasaklayarak? Birleşmiş Milletlerin Medeni ve Siyasal Haklar Sözleşmesi'ne çekince koymak zulüm değil midir, yine dille ilgili? Ekonomik ve Sosyal Sözleşme'ye çekince koymak zulüm değil midir, yine bununla ilgili? Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin bütün çekinceleri dille ilgili arkadaşlar. "Bu ülkede Türk olmayan ölsün, büyümesin, zekâsı gelişmesin, okumasın, fazla gelişmesin, öğrenmesin." Bu zulümdür arkadaşlar. Bunların bu raporda yer alması lazım. Türkiye, Avrupa Birliği sürecinde, çerçeve sözleşmesini niye ısrarla imzalamıyor? Azınlık haklarını statü altına alınan bir dil...

Peki, Allah aşkına, buna rağmen şunu söylemek istiyorum: Ana dil öğretimindeki temel ilkeleri aldığınız zaman - bunun evreleri var, eğitim, pedagoji ve diğer konularda- düşünün, bir çocuk öğretimde kendi dilini... Bütün derslerden yararlanmasa, değişik dil çalışmaları, çeşitli ders araç ve gereçleri, bütün bunlar bir bütündür, hepsini sayıyorum. Şimdi, bunları saydığım zaman şöyle bir şey çıkıyor karşıma: Koydukları bir kriter var dil bilimi uzmanlarının ve şunu söylüyorlar, çocukları yaşlarına ve kategorilerine göre ayırdıktan sonra, iyi bir eğitim alabilmeleri için diyorlar ki: İşte, evreleri var ana dil eğitiminin -14, 15 yaşından tutuyorlar- belli yaşlarda belli eğitimlerden geçmesi lazım.

Şimdi, burada eğitim dilini yasaklayan bir Anayasa, yasaklayan yasalar, uluslararası sözleşmelere konan çekinceler ve arkasından, biz gelip burada çocuklarımızın geleceğini konuşacağız, zekâsını konuşacağız, üstün yetenekli olacaklar. Sayın Bakan, Cizre Fen Lisesinde bir öğrencimiz, Miryem Bayram, bir proje geliştirdi. Bu proje, polimerlerin doğada çözünme süresini düşürmek için alternatif bir yöntem. Yani, bu plastik torbalar falan atılıyor ya çöp olarak, yüz yıl yaşıyor, bunun sürecini...

Sayın Kuzu, dinlersen çok faydalı bir şeyden bahsediyorum, polimerlerin çözünürlüğünden bahsediyorum. Yüz yıl tabiatı kirleteceğine, Cizre'de fen lisesinde okuyan bir öğrenci, bunu üç yıla, dört yıla indiren bir proje geliştiriyor. Gürcistan'da da -Faysal kardeşimiz Cumhurbaşkanıyla oradayken- yarışmada dünya 2'nciliği alıyor 43 ülke, 124 finalist proje arasında. Ana dili Kürtçeydi.

İnanın, ana dilden ikinci bir dile, iki dil eğitimi, çok dillilik, iki dillilik konusunda çok şey biliyoruz. Aslında bunun uzmanı olan arkadaşlarımız, eğitimcilerimiz var burada. Amin Maalouf'un gidip Fransızca roman yazması veya başka dilde roman yazarların karşılaştığı kavram olaylarını... Ancak şunu ifade etmek istiyorum: Tabii ki bu proje olimpiyatlarında böyle bir keşif mutlaka Bakanlığımızın da ilgisini çekmiştir. Buna benzer projeler var, programlar var ama siz bir şeyin hukuk altyapısını oluşturmadığınız zaman ve eşitlik sağlamadığınız zaman ve ülkede o insanlara "Sen de eşit yurttaşsın, bu ülkenin evladısın, bu ülkeye vergi veriyorsun, sen de bu ülkenin bütün nimetlerinden yararlanabilirsin." demediğiniz sürece ve ülkenin insanların nüfusu milyonlarca olduğu zaman, milyonlarca çocuğun kendi geleceğini hem ana dilinde hem resmî ortak kullanacağı bir dilde, ikisinde de... Ki bütün okullarda artık iki dil ve üç dil var arkadaşlar. Bundan korkmamak lazım. İnanın, Orta Doğu'da, Suriye'de, Irak'ta, İran'da, Başur'da, Rojhilat'ta, Rojava'da 50 milyona yaklaşan bir Kürt nüfus hem kendi resmî dilini hem kendi ana dilini öğrendiği zaman kendisini daha iyi geliştirme imkânına sahip olacaktır.

Burada davet ediyorum: Sayın Bakanım, bu raporun tuzu eksik; tuz, tuz eksik bu raporda. Her şey güzel de tuzu koymadığınız zaman bu yemek tuzsuz olacak. Eşitlik tuzu eksik. Bunun içine biraz eşitlik tuzu serpmenizi diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (HDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Kaplan.

İstanbul Milletvekili Fatma Nur Serter.

Buyurunuz Sayın Serter. (CHP sıralarından alkışlar)

FATMA NUR SERTER (İstanbul) – Teşekkür ediyorum.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üstün yetenekli çocuklarla ilgili hazırlanan bu rapor, gerçekten çok büyük özveriyle yapılmış, çok ciddi, geniş kapsamlı ve değerli bir çalışmanın ürünüdür. Ben konuşmama başlarken Komisyon Başkanı Sayın Halide İncekara'ya sergilediği yönetim üslubu nedeniyle teşekkür etmek istiyorum. (CHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar) Çok verimli, çok eşitlikçi, her türlü görüşün çok rahatlıkla paylaşıldığı bir çalışma yaptık. Bunda en büyük pay da Komisyon Başkanına aittir, hakkını teslim etmek gerektiğine inanıyorum.

Şimdi, rapor hazırlandı ancak, ne yazık ki bu kadar önemli bir konudaki rapor, ilk defa Türkiye'de üstün yetenekli çocuklarla ilgili önemli atılımlar gerektiren uygulamalara, çözüm önerilerine yer veren bir rapor, bir yıl yedi ay sonra Genel Kurul gündemine geldi. Bir kere bu kayıptan üzüntü duyduğumu ifade etmek istiyorum.

Raporlarda tespitler yer alır, öneriler yer alır. Bu raporda da çok geniş kapsamlı, son derece bilimsel, yurt içi ve yurt dışını da kapsayacak nitelikte ciddi çalışmalar ve tespitler vardır, bir de gerçekten uygulamaya dönük öneriler vardır. Ancak raporlar, kütüphane raflarında durduğunda ve o uygulamalar yaşama geçirilmediğinde hiçbir anlam ifade etmez. Onun için, büyük bir umutla ve heyecanla hazırlanmış olduğumuz bu raporun içinde yer alan önerilerin uygulamaya geçmesini ve gerçekten ülkemiz açısından çok büyük önem taşıyan üstün yetenekli çocukların tanılma sürecinden başlayarak onların eğitimi ve istihdamıyla ilgili düzenlemelerin bir an önce yapılmasını diliyorum.

Değerli milletvekilleri, "tanılama" dediğimizde, tanılamanın yapılacağı yani bu çocukların keşfinin yapılabileceği en uygun alan, en uygun ortam kuşkusuz okul ortamıdır ancak okul ortamında bu tespitlerin yapılabilmesi için o ortamın öncelikle elverişli olmasına ihtiyaç vardır.

Sayın Bakanım, sizin Türkiye'de eğitimin koşullarını –bazılarını tabii ki Bakan olduğunuz için dile getirmiyorsunuz ama- çok yakından bildiğinize inanıyorum. Okulların fiziksel şartlarının yeterli olmadığı, öğretmen sayısının ve niteliklerinin yeterli olmadığı ve sınıf mevcutlarının yüksek olduğu bir öğretim modeli içerisinde -gerçekçi olalım- biz, üstün zekâ ve yetenekteki çocukları nasıl saptayacağız, nasıl bulacağız? Hâlâ okullarımızın, okul sayısı itibarıyla, yüzde 30'unda birleştirilmiş sınıfta eğitim yapılıyor. 1'inci, 2'nci, 3'üncü ve 4'üncü sınıf bir arada eğitim yapıyor, tek bir öğretmen. Şimdi, bu öğretmen bakacak, o çocuklar içinde "Şu üstün zekâlıdır, şunun şu konuda üstün yeteneği vardır." diye tespit yapacak.

Bir üçüncü şey, ders çizelgeleri. Eğer yetenek tespit etmek istiyorsak ne vereceğiz öğrenciye? O yeteneğini belirleyeceği ders sunacağız. Var, ilkokula bakıyoruz, bir saat haftada görsel sanatlar dersi var. O bir saatlik derste konunun uzmanı olmayan sınıf öğretmeni bakacak ve çocuğun hangi görsel sanatlarda yeteneği olduğunu ya da üstün yeteneği olduğunu saptayacak diye bekliyoruz. Bir saat müzik dersi var. Hangi müzik odasında, hangi enstrümanlarla bu ders yapılacak da çocuğun o konudaki üstün yeteneği saptanacak diye soruyoruz. İlkokulda beden eğitimi ve spor dersi yok, onun yerine işte, fiziki etkinlik vesaire diye bir ders konmuş. Ortaokulda beden eğitimi ve spor dersi başlıyor. Hangi spor salonunda, hangi araçlarla, eğitim araçlarıyla bu ders görülecek de çocuğun örneğin jimnastiğe, yüzmeye, işte basketbola, futbola yetenekli olduğu -bu çeşitlilik içinde eğitim sunulacak da- bu yetenekler nasıl tespit edilecek diye soruyoruz. Bütün bunları sorarken, bu rapor hazırlandıktan sonraki bazı kararları ve uygulamaları da elbette sorgulamak zorundayız. Örneğin 5/11/2013 tarihinde Okul ve Spor Kulüpleri Yönetmeliği kaldırıldı. Bu yönetmelik ne işe yarıyordu? Okula top alınmasına, basket potası alınmasına, gerekli spor malzemelerinin teminine yarıyordu. Şimdi, beden eğitimi öğretmenleri bana geliyorlar, "Okulda beden eğitimi dersi yaptırılmıyor çünkü eğitim araç ve gereci kalmadı." diyorlar. O zaman ben de Sayın Bakan, bunu size soruyorum: Lütfen, bu konuyu çözerseniz yeni yeteneklerin keşfedilmesine katkı vermiş oluruz.

Bir başka sorum: Mesleki ve teknik okullarda acaba spor alanında yetenekli öğrenci bulunmayacağı kararını kim vermiştir? 28/1/2014 tarihinde Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü beden eğitimi derslerinin mesleki okullarda kademeli olarak kaldırılmasına ilişkin bir karar almıştır. Bu okullardan spor alanında yetenekli öğrenci yetişmeyeceğine kim, nasıl, neden karar vermiştir, bunu da soruyorum Sayın Bakan.

Gelelim BİLSEM'lere; bilim ve sanat merkezleri, üstün yetenekli çocuklarımızın yegâne eğitim alabildiği merkezler. Bu merkezlere baktığımızda çok üzüntü verici bir değişiklikte karşılaştığımızı görüyorum.

Bakın, engellilerin eğitim gördüğü gökkuşağı okullarına gittim. Fevkalade güzel, devlete ait bir okul. Engelli olan ve olmayan öğrenci bir arada eğitim görüyor. Şunu gördüm: Tek bir engelli öğrencinin sorunu için bir öğretmen tahsis edilmiş ve o rehber öğretmen odada bir tek öğrenciyle ilgileniyordu. Gerçekten iftihar ettim.

Şimdi, gelelim, BİLSEM'e, üstün yetenekli çocuklara eğitim veren kuruma. BİLSEM'lerde rehber öğretmen sayısı 1, 1, Sayın Bakanım, 1'e indirildi. BİLSEM'lerde, öğrenci sayısı 200 öğrenciden az olan BİLSEM'lerde müdür yardımcılığı kaldırıldı. Bu okullarda bir branşa tek bir öğretmen atanıyor. Şimdi, biz, engelli öğrencilerimize katkı verdiğimiz kadar acaba üstün yetenekli öğrencilerimize katkı vermeyi neden düşünüyoruz?

Geliyoruz Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Raporu'na. Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Raporu'nda alt zekâ grupları için genel bütçeden ayrılan payın binde 1'i üstün zekâlı öğrenciler için ayrılmaktadır. Bu da Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Raporu'nda rakamsal olarak belirtilmiştir.

Şimdi, gelelim yetenek tespiti için getirdiğiniz 4+4+4'le diğer imkânlarla. "Seçmeli ders" dediniz. En az 10 öğrenci olması lazım o seçmeli derste öğrencinin yeteneğini kanıtlayabilmesi için. Öğretmen bulunmadığı için çoğu yapılamıyor.

Bu ve benzeri –zamanım bittiği için ayrıntıya giremiyorum- pek çok uygulamadan umutsuzluğa kapılmak istemiyoruz. Ancak rica ediyorum, Millî Eğitim Bakanlığı İç Denetim Raporu'nda BİLSEM'lerle ilgili ne gibi eksiklikler olduğuna tekrar bir göz atın. Dileğim, amacım, Türkiye'nin geleceği için üstün yetenekli çocukların kazanılmasıdır. Ama bu çalışmada katkı yapan bütün milletvekili arkadaşlarıma tekrar teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Serter.

Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran Bulut.

Buyurunuz Sayın Bulut. (MHP sıralarından alkışlar)

MHP GRUBU ADINA AHMET DURAN BULUT (Balıkesir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Üstün yetenekli çocukların tespiti, eğitimi, sorunlarıyla ilgili hazırlanmış olan komisyon raporunu görüşüyoruz. Milliyetçi Hareket Partisi Grubu adına görüşlerimizi arz ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, Türkiye’de 11 milyon çocuğumuz ilkokul ve ortaokulda okumaktadır. Yüzde 3’ü üstün zekâlıdır bu çocukların; Alman uzmanların tespiti, dünya literatürü de böyle. Yani yaklaşık 330 bin üstün zekâlı, üstün yetenekli çocuğumuz var. Sistem bunların içerisinde sadece 15 binini tespit etmiş, 15 binini eğitim altına almış, diğerleri... Bir bıçak neşter olur, bir doktorun elinde can kurtarır; bir bıçak bir katilin eline geçer, hayat yok eder, insan öldürür. Bu çocuklar çok özel çocuklar. Yani bizim zenginliğimiz, altınımız, madenimiz petrolümüz değil; emin olun, en büyük zenginliğimiz bu çocuklar. Bunun farkına varılmış olması, farkına varılсын diye bu çalışmanın yapılmış olması, bu Komisyonun kurulması çok büyük bir ilerleme, büyük bir başarı.

Yaş nedeniyle Komisyona ilk ben Başkanlık yaptım fakat oy sayımıyla Sayın İncekara Komisyon Başkanı oldu; iyi ki de oldu, tanıdığım -o vesileyle kendisini tanımış oldum- çalışkan, nezaketli, başarılı, herkesi işin içerisine katan yapısıyla, davranış biçimiyle Komisyonda bir ahenk meydana getirdi. Ben de huzurlarınızda Sayın İncekara’ya, Komisyon Başkanımıza teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Değerli milletvekilleri, zekâ kader değildir. Evet, bu çocuklara Allah zekâ vermiş. Bizim çocuğumuz olabilir, bir başkasının çocuğu olabilir; bu çocukların bu zekâsı zengin, fakir, şu dilde, bu dilde değil; Allah vermiş. Biz bunları tespit edemiyoruz ama bilimin geldiği bir nokta var ki zekâ kader değil, biz istersek bilimsel yollarla bir çocuğun zekâ seviyesini yükseltebiliriz. Parası olanlar özel okullarda, özel kurslarda çocuklarına bunu sağlıyorlar. Benim devletim elindekinin kıymetini bilemiyor; hantal yapısı içerisinde, bu 330 bin çocuğumuz bu Millî Eğitim Bakanlığının bünyesi içerisinde, onun karanlık dehlizleri içerisinde, kör gözlerin görmediği, fark edemediği; okulda öğretmenin verdiğini kabullenmeyen, az gelen, o yüzden dersle ilgilenmediği için öğretmen tarafından azarlanıp dışarıya atılan, dışarıda çete reisi olan, dışarıda örgütler kuran, polisle, devletle, kanunla alay eden -kendilerine göre- dâhiler oluyor.

Dünyanın bütün ülkeleri bu insanlara, bu değerli varlıklara önem veriyor, farkındalar. Bakın, dağılmış, bitmiş diye dünyanın baktığı Sovyetler, Başkanı Putin, Başbakanı Medvedev vasıtasıyla son yıllarda gözle görülür, fark edilir bir birleşme, bir toparlanma hâlinde. Bu ikisi de çok küçük yaşlarda sistemin tespit edip eğitime aldığı üstün yetenekli insanlar. Önemli liderlerin çıkabileceği, bilim adamlarının çıkacağı bu değerlerin mutlak surette iyi, planlı, programlı tespit edilerek sisteme, devreye sokulması lazım.

Millî Eğitim Bakanlığımızda bu çocuklarımızla ilgilenen özel bir genel müdürlük yok. Bu çocuklar, Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesi içerisinde özürlü çocuklarımızla hemen hemen aynı şekilde değerlendirilmekteler. Bunlara, özürlü çocuklara ayrılan bütçenin dörtte 1’i ayrılmakta. İsrail’de üstün yetenekli bir çocuk için aylık 800 euro ödenek ayrılmakta. Biz bunları istemiyoruz. Özürlü çocukları taşıyan taşımacılara, özürlü çocukları okula getiren vasıtalara devlet katkıda bulunuyor. Ancak bu üstün yetenekli çocuklar -birçoğu fakir aile çocukları- okullara gelmekte güçlük çekiyorlar. Anne babaları zaten panik hâlinde; çocuk 2 yaşında başlamış sorular sormaya, 3 yaşında okuma yazmayı öğrenmiş, 4 yaşında bir başka ülkenin devlet başkanıyla “chat”leşen çocuğunu görmüş, şaşkınlık içerisinde.

Şimdi, böylesine değerlerin, böylesine üstün zekâlı çocukların var olduğu ülkemizde önce bunların bir değerlendirmesi, tespiti gerekiyor. Kim yapacak tespiti? Tabii, anne babalar, farkında olanlar, bu konuda ilgili olan insanlar bunun takibindeler. Kime anlatacaklarını bilemiyorlar, çocuk 3 yaşında, sorular soruyor, şaşkına dönüyor anne baba. Çocuk okula gelecek, 1’inci, 2’inci, 3’üncü sınıfları geçecek, 4’üncü sınıfta bu konuyla alakalı, bu konuyla ilgili, bu konuyla ilgili, eğitim almış bir öğretmen varsa diyecek ki: “Bu çocuk böyle.” Sınava alacak ve bu çocuk bilim ve sanat merkezleri dediğimiz, ülkemizde 64 ilimizde, 72 bilim ve sanat merkezi bünyesinde eğitim görecek.

Değerli milletvekilimizin demin de ifade ettiği gibi, yönetim zafiyeti ortada. 200 kişiyi bulacak ki okul müdürü ve müdür yardımcısı bir ekip hâline gelebilsin. Her branşta bir öğretmen... 2007 yılına kadar bu okullara sınavla öğretmen alınırdı yani bu okullara seçilen öğretmenler özellikli öğretmenlerdi. Kendileri bu özelliğin farkındaydılar, mesai falan gözetmeksizin bu çocuklarla iyi ilgilenmek adına kendilerini yetiştirme gayret ve çabası içerisindeydiler, seçilmiş öğretmenlerdi. Belirli kişilerin tavsiyesiyle gelen kişiler değildiler, sınavla gelmişlerdi.

2007 yılından sonra, bu öğretmenlerin sınavları kaldırıldı. Artık falancanın gelini, falancanın hanımı, filanca arkadaşımızın yakını, köyden şehre getirebilmek adına bu okullar birer onları getirme yani işe adam değil de adama yer bulma noktasında kullanılan merkezler hâline getirildi. Tabii ki verim, Millî Eğitim Bakanlığında olduğu gibi, diğer normal okullarda olduğu gibi buralarda da giderek düşmekte. Bunların takibi, eksikliklerinin tespiti, bu konuda ciddi uzmanlık gerektiren eğitim almış insanlar marifetiyle olacaktır. İstanbul’da, bir üniversitede, bu okullarda öğretmenlik yapacak öğretmenlerin yetiştirildiği bir bölüm var.

Türkiye’de mantar gibi üniversiteler bitiyor. Burada, gelip kaldırıyoruz parmakları, üniversiteleri kuruyoruz. Eğitim fakültesi hepsinde ana fakülte ama bunlar içerisinde bu tarz uzmanlık gerektiren bölümlerin açılması konusunda hassasiyet göstermiyoruz. Bunu getiren milletvekilleri, milletvekillerine getiren kişiler bunu belki bir zahmet, bir zor, bir masraf gibi değerlendiriyorlar. Bir müdür, bir mühür, al sana üniversite. Çıkan çocuklar, 300 bin öğretmen adayı “Bizi öğretmen yapın.” diye kapılarımızda. Oysaki, Türkiye’de, maalesef öğretmen yetiştiren bir kurum bırakmadık.

Bir köy enstitüleri örneği vardı, Türk modeliydi; Türkiye’nin kaynaklarını değerlendiren, bilen, Anadolu’nun her tarafından yoksul çocukların, her sınıftan insanın gelip orada eğitim alabileceği yerlerdi. Öğretmen okulları vardı, onları aynı şekilde öğretmen liselerine çevirdik. Şimdi “eğitim fakülteleri” adı altında, birçoğunun da branşları itibarıyla mezun olduktan sonra pedagojik formasyon almadığı takdirde atanamadığı, bir resim öğretmenine İngilizce, matematik sorularının sorularak KPSS puanlarında diğerlerini aşmak zorunda kaldığı, üniversiteyi bitirmek için bir çaba sarf edip, ondan sonra bir de KPSS üniversitesini bitirmek gibi bir mecburiyetin içerisine girdiği, insanların morallerinin bozulduğu, çaresizlik girdabına girdikleri bir sürece biz zemin hazırlıyoruz, bunlara bizler sebep oluyoruz değerli milletvekilleri.

İşte bu 330 bin çocuğun -350 bin de, 400 bin de olabilir- içerisinde sadece 15 binine biz el uzatabilmiş, onları bir çatının altına, BİLSEM merkezlerine koyabilmiş, onlara eğitim vermeye çalışıyoruz. Bu çocukların bu merkezlere gelebilmelerindeki masrafların devlet tarafından mutlaka karşılanması... Bu çocuklar artık ailelerinden de öte bu milletin çocukları, devletin çocukları. Bu çocukları özel bir korumaya almak, bu çocukların eğitimine, görgüsüne, giyimine, yaşantısına, devlet fuzuli birçok yerlere yaptığı masraftan kısarak kaynak ayırdığı takdirde, ülkemizin geleceğinde çok parlak dâhilerin çıkacağı noktasında emin olmamız gerekiyor.

Değerli milletvekilleri, bu gençlerin, BİLSEM'deki çocukların tabii ki birçok sorunları da var. Bursluluk sınavlarına, gelir durumlarına bakılmaksızın bu çocuklar girebilmeliler. Bursluluk sınavı oluyor, çocuğun babası, annesi öğretmen, gelir durumu yüksek görünüyor; öbür taraftaki, farklı bir şekilde burs alamıyor bu çocuk. Bu çocuklara burs verilmesi lazım sınava falan girmeksizin, sınavla zaten seçilmiş, seçilmiş insanlar. Bunda da adaleti elden bırakmamak gerekir.

Fen liseleri kuruldu, çok önemli okullardı, ülkede bilimin artmasına, büyümesine çok önemli katkısı vardı. Falan bakanın çocuğunu, filan milletvekilinin çocuğunu, filan genel müdürün çocuğunu alabilmek adına katakullilerle oraların giriş şeklini bozduk, kalitesini düşürdük, Anadolu liseleri gibi normal liseler hâline getirdik. Ülkede seçkin okulların olması lazım, bu seçkin okullarda seçkin öğretmenlerin olması lazım. Bu öğretmenlerin iyi eğitilmesi, dünyada, değişik ülkelerdeki uygulamaları görüp bu özel çocuklara özel mesai harcamaları gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, bu okullarda çocuklara projeler yaptırılıyor. Kimi zaman öyle eften püften projeler oluyor ki, mesela Fransa'ya bir gezi tertipliyorlar, velilerden 200 euro para alıyorlar, Fransa'da sadece bir barajı gezdiriyorlar. Oradaki bu tarz okulları, böyle eğitim merkezlerini görmek, göstermekten çok uzak, öğretmenler kendilerine gezi olsun diye, velileri de zora sokacak böyle bir masrafın içerisinde giriyorlar.

Farklı bakanlıklarda çalışan öğretmenlerin çocukları farklı muamele görüyor. Yani, Millî Eğitim Bakanlığında çalışan bir öğretmenin çocuğu öğretmen çocuğu olması hasebiyle kontenjandan faydalıyor ama Çocuk Esirgeme Kurumunda görev yapan bir öğretmene bu hak tanınmıyor. Bu konuyla ilgili dernekler kuruluyor, üstün yetenekli çocuklarla ilgili dernekler kuruluyor. Bu dernekler bu çocukların iyi eğitilmesi adına mı? Hangi amaca hizmet ediyor? Fark edemediğimiz, birçoğumuzun haberdar olmadığı, keşfetmediğimiz ama gelecekte çok önemli birer kaynak olacak bu değerlerin devlet kontrolünde olması, bu derneklerin gelişigüzel kurulamaması, mutlaka devletin denetim ve gözetimi içerisinde... Gerçekten, bu kıymetlerimizin heba edilmemesi gerekmektedir.

Değerli milletvekilleri, eğitimde sürekli yönetim ve program değişikliği yapılıyor. Yani, bakın, on bir yıllık AKP iktidarları döneminde Sayın Bakanım 5'inci bakan. Her gelen bakan kendi kafasına göre bir sistem ortaya koyuyor. Bakın, 4+4+4 sistemi getirdik, oy verildi burada. Bu kanun gereği ilkokula altmış aylık iken girebilme yolunu açtık. Burada "Tıp diyor ki, bir çocuğun el kasları yetmiş iki ayda gelişir. Zekâ gelişimini tamamlamadan bu çocukları buralara göndermeyin, bu yanlış." dedik. Ne oldu biliyor musunuz sayın milletvekilleri? Buralara giden çocuklarımızın yüzde 82'si okuma yazmayı öğrenemedi, altmış aylıkken bu okullara giden çocuklarımızın yüzde 82'si okumayı sökemedi. Çocuklar, deney faresi gibi iktidar laboratuvarlarında kullanılan kişiler hâline getirildi. Bu, eğitimden anlamayan, eğitimle alakası olmayan, Bakanlıkta kadroları oluşturan, buralara tasarıları getirirken uzmanlara danışmayan, "Ben bilirim, verdiğim oylarla kabul ettiririm." anlayışı içerisinde eğitime yanlış bir bakışın neticesinde bu kaynaklarımızın, bu değerlerimizin heba edildiğinin bir göstergesidir.

Değerli milletvekilleri, benim danışmanım Balıkesir'de oturuyor, eşi Polatlı'da. Bir yıldır eşinin tayinini kocasının yanına yaptırıyorum. Kendi personelinin moral ve motivasyonunu gerçekleştirilemeyen, öğretmenini hakir, hor gören bir bakanlığın normal öğrenciyi bırak, bu çocuklara nasıl bakacağı konusunu sizin takdirlerinize arz ediyorum.

Bu noktadaki mağduriyetler birçok konuda had safhadadır. İnsanlar kendi kurumunda, ayakların baş, başların ayak yapıldığı, atama yapılırken bir hakkaniyete değer verilmediği, atamayla belirli bir puan çerçevesinde olması gereken, atanması gereken kişiler yerine vekâleten "Senin adamın, benim adamım." diye eğitim kurumlarının, başlarına getirilen zihniyetin Türkiye'de eğitimi getirdiği nokta, maalesef Dünya Ekonomik Forumu 2014 Global Bilgi ve Teknolojileri Raporu'na göre eğitim kalitesinde 91'inci sıradayız sayın milletvekilleri.

148 ülke içerisinde okullarda İnternet erişimi konusunda 63'üncü sıradayız. Kısa adı OECD olan Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Teşkilatının PISA 2012 Öğrenci Performans Raporu'nda ülkemiz matematik alanında 65 ülke içerisinde 42'nci sırada; okumada 471 puanla 41'inci sırada; fen bilimlerinde ise 463 puanla 45'inci sırada yer alıyor.

Değerli milletvekilleri, 29 Martta yapılan -yaklaşık 2 milyon öğrencinin katıldığı- YGS'de 900 bin öğrenci fen testinde bir tane doğru cevap yapmamıştır; 420 bin öğrenci matematik sorularında tek bir soruya doğru cevap vermemiştir. Böyle bir yapı içerisinde Türkçede 4.500, sosyal bilimlerde 83 bin şeklinde gidiyor bunlar.

Hata kimde? Mutlak surette Sayın Bakan durumunuzu gözden geçirin. Millî Eğitim Bakanlığını iktidarlarınız kötü yönetti. İktidarın bir eğitim politikası yok.

Bu rapora emeği geçen tüm arkadaşlarıma teşekkür ediyorum, yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum. (MHP ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bulut.

DÖRDÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 20.16

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

Üstün yetenekli çocukların keşfi, eğitimleriyle ilgili sorunların tespiti ve ülkemizin gelişimine katkı sağlayacak etkin istihdamlarının sağlanması amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonunun 427 sıra sayılı Raporu'nun görüşmelerine devam edeceğiz.

Komisyon ve Hükûmet yerinde.

Şimdi söz sırası Halkların Demokratik Partisi Grubu adına Şanlıurfa Milletvekili İbrahim Ayhan'a aittir.

Buyurunuz Sayın Ayhan. (HDP sıralarından alkışlar)

HDP GRUBU ADINA İBRAHİM AYHAN (Şanlıurfa) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üstün yetenekli çocukların tespiti, eğitimi ve istihdamıyla ilgili Meclis araştırması komisyonu raporu üzerine Halkların Demokratik Partisi adına söz almış bulunmaktayım. Bu çerçevede sözlerime başlamadan önce Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Üstün yetenekli çocukların tespiti, eğitimi ve istihdamıyla ilgili rapor hakkındaki görüş ve düşüncelerimize başlamadan önce, raporla ilgili Komisyonun hazırlamış olduğu mevcut incelemeye ilişkin eleştirilerimizi öncelikle ifade etmek ve aktarmak istiyorum.

Bilindiği üzere, Anayasa'nın 98'inci maddesi ve İç Tüzük'ün 104 ve 105'inci maddelerine göre, Meclisi ve kamuoyunu bilgilendirmek adına farklı konularda araştırması komisyonları kurulabilmektedir. Maalesef ki bu komisyonların kurulması da iktidar partisinin tekelindedir. Kurulan Meclis araştırması komisyonu raporlarının içeriği, kapsamı, sonuç ve önerilerinin de birçoğu ağırlıklı olarak iktidar partisinin görüşlerini yansıtmaktadır.

Az önce de değindiğimiz gibi, bu araştırma süreçlerinin işletilmesi, iktidar partisinin siyasal gündeme dair amaçlarına paralel yürütülmektedir. Diğer bir deyişle Hükûmet, Meclis araştırması komisyonlarını siyasal olarak sıkıştırdığı alanlarda gündemi yumuşatmanın bir aracı olarak işletmektedir. Bu anlayışla, muhalefet partilerince verilen çok önemli araştırma komisyonu önerilerinin de neredeyse tamamı AKP iktidarı tarafından reddedilmektedir.

Araştırma komisyonu süreçlerine ilişkin ikinci önemli eleştiri noktamız ise rapor sonuçlarının bakanlıklar ve Hükûmet yetkilileri başta olmak üzere, kamu kurum ve kuruluşlarınca dikkate alınmamasıdır, komisyon raporlarında dile getirilen değişikliklerin ve düzenlemelerin yürütme erki tarafından hayata geçirilmemesidir. Buna dair, geçmişten beri, aslında, komisyon raporlarının dikkate alınmadığına dair çokça örnekler de mevcuttur.

Biz bunun en acı örneğini de geçtiğimiz günlerde Soma'da yaşanan maden faciasında gördük. Eğer 2010 yılında madenlerde yaşanan sorunları araştırmak üzere kurulan Meclis araştırması komisyonu raporunun sonuç ve önerileri ilgili bakanlık ve Hükûmet yetkilileri tarafından dikkate alınsaydı bu facia yaşanmamış olacak, resmî rakamlara göre 301 insanımız da ölmemiş olacaktı. Benzer bir durum, çocuk istismarının önlenmesine dair kurulan Meclis araştırması komisyonu raporunun dikkate alınmaması nedeniyle yaşanmaktadır. Bu örnekleri artırmak mümkündür.

Bu durum da bize açıkça göstermektedir ki, artık, Hükûmet, araştırma komisyonu süreçlerine kendisine siyasal çıkar sağlayıcı yaklaşımından bir an önce, derhâl vazgeçmelidir. Bu anlamda, demokrasinin gereği olarak muhalefetin de önerilerini dikkate alarak bu çalışmalarını ortaklaştırmalıdır. Çalışmaları sadece kendisinde merkezileştiren tutum ve yaklaşımlardan da vazgeçmelidir ve kurulan Meclis araştırması komisyonu raporlarının sonuçlarından hareketle gerekli düzenlemelerin de ivedilikle hayata geçirilmesi gerekmektedir.

Bu anlamda, ümit ediyoruz ki bu rapor önceki raporlar gibi unutulup sadece yazılı bir belge olarak değerlendirilmez. Eğitim Bakanlığı ve ilgili bakanlıklar komisyon raporunu dikkate alır, tüm eksikliklerine rağmen, gerekli değişiklik ve düzenlemeleri de bir an önce gerçekleştirir.

Değerli milletvekilleri, komisyon raporu incelendiği zaman, üstün yetenekli çocukların keşfi, eğitimi ve istihdamıyla ilgili değerlendirmelerin bütüncül bir yaklaşımdan uzak olduğunu görmekteyiz. Konuyu diğer toplumsal ve politik bağlamlardan kopararak, sadece teknik bir soruna indirgemıştır. Sorun, daha çok bir mevzuat sorunu, aile içi eğitim, sermaye, eğitim ve bilim ve sanat merkezlerinin yaşadıkları sorunlar bağlamında ele alınmıştır, Türkiye’de çocukların içinde buldukları koşullar dikkate alınmamıştır. Yoksulluk, şiddet, siyasal ve kültürel gerilimler ve çatışmalar, adaletsizlik ve eşitsizlik, ayrımcılık, ötekileştirme, asimilasyon, inkâr ve benzeri kavramların hiçbirine esaslı bir şekilde yer verilmemiştir.

Türkiye’de temel sorun üstün yetenekli çocukların keşfedilmesi sorunu değildir. Temel sorun, sosyoekonomik durumu iyi olan çok az sayıdaki ailelerin çocuklarının dışında kalan milyonlarca çocuğun bilgi, ilgi, beceri ve yeteneklerini ortaya çıkarabilecekleri koşullardan yoksun olmalarıdır.

Üstün yetenekli çocuklara gelmeden önce bu ülkenin yakıcı bir gerçeği de çocuk yoksulluğudur. Türkiye’de 46 milyon kişi açlık sınırının altında yaşamaktadır. Bu durum bize milyonlarca çocuğun sağlıklı bir gelişim için asgari düzeye dahi beslenme ihtiyacını karşılayamadığını göstermektedir. Üstün yeteneğin keşfini, ortaya çıkmasını, ülke gelişimine etkin bir şekilde katkı sunmasını istiyorsak önce bu sorunla mücadele etmeliyiz, bu temelde sosyoekonomik politikalar geliştirmeliyiz.

Yine çocuk yoksulluğuyla bağlantılı olarak çocuk işçiliği de bu ülkenin çok acı bir gerçeğidir. Türkiye’de, resmî rakamlara göre 893 bin çocuk temel ihtiyaçlarını karşılayabilmek ve ailesine katkı sunmak amacıyla çalışmak zorunda kalmaktadır. Kayıt dışı çocuk işçiliğini de bu rakamlara eklersek Türkiye’de milyonları geçen sayıda çocuk işçi yaşamaktadır. Bu çocukların, bırakın üstün yeteneklerini keşfedecekleri imkânları olmasını, çocukluklarını yaşayabilecekleri, oyun oynayabilecekleri bir zamanları bile bulunmamaktadır.

Çocukların içinde bulunduğu koşullardan bir diğeri de Türkiye’de çocuklara yönelik şiddet ve istismardır. Türkiye’de sadece 2013 yılında 80 binin üzerinde çocuk cinsel istismara uğramış ve yüz binlercesi de aile içi şiddete maruz kalmıştır. Ayrıca, Türkiye’de çocukların yaşam hakkı bizzat devlet tarafından ihlal edilmektedir. Sadece son yirmi beş yılda 500’ün üzerinde çocuk güvenlik güçlerinin kasti tutumu ya da ihmali sonucu yaşamını yitirmiştir. Roboski’de de eğitim masraflarını çıkarmak için sınır ticareti yapmak zorunda kalan 22 çocuğun üzerine bombalar yağdırılmıştır. Sosyal olaylar karşısında tepkisini dile getirmek isteyen Berkin Elvan gibi onlarca çocuk polis tarafından katledilmiştir. 12 yaşındaki Uğur Kaymaz evinin önünde 13 kurşunla öldürülmüştür. Bu çocukların üstün yeteneklerinin ortaya çıkarılması gerekirken bizzat devlet tarafından, güvenlik güçleri tarafından katledilmişlerdir.

Yine, son yıllarda yüzlerce çocuk devletin ihmali nedeniyle yaşamını yitirmiştir. 2013 yılı haziran ayına kadar taşınmalı eğitim sistemindeki servis kazaları nedeniyle 65 çocuk yaşamını yitirirken okullardaki ihmaller yüzünden 2010-2012 yılları arasında 26 çocuk yaşamını yitirmiş, 2013 yılında ise Bingöl depreminde Çeltiksuyu Yatılı Bölge İlköğretim Okulunun çökmesi sonucu 84 çocuk yaşamını yitirmiştir. 2008 yılında Konya’da Kur’an eğitimi verilen yurt binasının çökmesi sonucu da 18 çocuk ne yazık ki yaşamını yitirmiştir. Buradan da bu hususla ilgili olarak Eğitim Bakanlığına açıkça sormak istiyoruz: Bu çocukların yaşam hakları ihlal edilirken siz neredeydiniz? Tek bir açıklamanız ve incelemeniz bulunmakta mıdır bu konularla ilgili?

Değerli arkadaşlar, çocukların üstün yeteneklerinin ortaya çıkmasındaki en büyük engellerden biri de hiç kuşkusuz, ana dilde eğitim hakkının yok sayılmasıdır. Dünyada birçok ülke ana dilde eğitime geçeli uzun bir zaman olmuşken ve bu konuda ciddi bir yol alınmışken, Türkiye’de hâlen ana dilde eğitim bölünme paranoyalarıyla ele alınmakta ve ana dilde eğitime ilişkin ciddi bir direnç ve tavır söz konusudur. Oysaki çocuklar ilk bilgilerini ana dilleriyle edinirler. Bu bilgiler ileriki aşamalar için bir temel olur. Okul öncesi yaşadığı altı yıl, öğrendiği şeyleri ana dil yoluyla öğrendiği için yeni öğreneceklerini de ancak ana dil yoluyla canlandırabilir, diğer bir deyişle, ana dil düşünce temelini de düşünce gelişiminin de temelidir. Ana diliyle eğitim görmeyen, ana diliyle düşündüklerini aktaramayan, hâliyle ne zekâsını ne de yeteneğini kullanabilme imkân ve olanağına sahip olamaz. Okulun görevi de aslında bu yetenekleri desteklemek ve bunun gelişimi yönündeki çabaları ve olanakları sunmaktır. Eğer bir çocuk 7 yaşında, hiç bilmediği bir dilde dünyayı anlamaya ve anlamlandırmaya, konuşmaya zorlanırsa iç dilini yitirir, içsel diyalog sonlanır. Bu, bir yapının içe çöküşüne benzer. Yedi yıllık kişilik oluşturma çabası, kimlik kurgusu, dünyayı anlamlandırma ve onun içinde kendi yerini bulma süreci sıfırlanır. Yeni bir dilde eğitime başlaması, yeni doğan bir çocuğun hayata başlaması gibidir. Öğrenmeyi kolaylaştırdığı ve böylece çocuğun yeteneklerini ortaya çıkarmasını sağladığı konularda da hemfikirdir. Ortada bu kadar araştırma ve bilimsel sonuç dururken, çocukların ana dilde eğitim almasını engellemek, onların yeteneklerinin ortaya çıkmasını engellemek demektir. Oysaki yapılması gereken, okul öncesi eğitimden başlayarak devlet okullarında çocukların ana dilde eğitim alabilmelerinin yolunu açmak ve böylece yeteneklerini geliştirmelerinin de fırsatlarını yaratmaktır.

Türkiye çocuklarının yeteneklerinin üstün bir şekilde gelişmesinin en büyük engellerinden biri de hiç kuşkusuz eğitim sisteminin sınav merkezli olmasıdır. Eğitim kurumlarında çocuklar birer yarış atı gibi ilkokuldan başlayarak üniversite, hatta üniversite sonrasına kadar yarıştırılmaktadırlar. Sizlerin dikkatini buraya çekmek ve gerçekten bu konuda yürütülen politikaların ne kadar kişisel gelişime, kişinin yeteneklerinin gelişimine ket vurduğunu ifade etmek istiyorum. Öğrencileri birbirinin rakibi hâline getiren bu sistem kesinlikle dayanışmacı bir toplumu oluşturmaz ve dayanışmacı bir toplumun gelişiminin de önünü keser diye ifade etmek gerekiyor.

Ayrıca, her eğitim ortamı o ortamda var olan koşullara özgündür. Eğitim müfredatı oluşturulurken, ders içerikleri belirlenirken, ölçme ve değerlendirme yöntem ve esasları belirlenirken bu özgün koşullar göz önünde bulundurulmalı ve her eğitim ortamı kendi özgünlüğünde değerlendirilmelidir.

Örnek vermek gerekirse, Çankaya'daki bir okulun ortamının koşullarıyla Şanlıurfa'daki bir okulun içerisinde bulunduğu ortamın koşulları kesinlikle bir değildir. Dolayısıyla, burada oluşturulacak olan eğitim müfredatlarının da kesinlikle yerellerdeki sosyal ve toplumsal koşullara uygun bir şekilde düzenlenmesi gerekmektedir.

Herkese fırsat eşitliği sunulduğu iddia edilmektedir. Herkesin bu sınavlara girme ve bu sınavları kazanma şansının olduğu argümanı ileri sürülmektedir. Lakin bölgesel, sınıfsal koşullardan kaynaklı bazıları daha şanslı ve bu şans her zaman yerele göre merkezde bulunanlarda ne yazık ki daha fazladır. Bunun çokça örneğini hepimiz, burada bulunan arkadaşlar da dâhil olmak üzere Türkiye'de çok örneklerini görmekte ve bunu yaşamaktayız. Merkezde yaşayan, merkezde eğitim gören daha fazla olanaklara, daha fazla imkânlarla sahip olurken yerellere doğru bu olanak ve imkânlar ne yazık ki daha az, daha yetersizdir. Hakkâri'deki bir öğrencinin sınavlara giriş koşullarıyla Ankara Çankaya'daki öğrencilerin sınav giriş koşulları ne yazık ki aynı olmadığı için yetenekleri de zekâları da bu koşullar tarafından engellenmekte ve bu koşulların baskısı altında gerçekleşmektedir.

Saydığım bu sorunlar ve eksiklikler yanında Türkiye'de çocukların yeteneklerinin üstün bir şekilde geliştirilmesinin önündeki en büyük engellerden biri de okullardaki fiziksel yetersizliklerdir. Türkiye'de kaç okulda spor salonu bulunmaktadır, kaç okulda tam teşekküllü müzik atölyesi, resim atölyesi bulunmaktadır? Bugün, üstün yetenekli çocukların gittiği bilim ve sanat merkezlerinin bile birçoğunun kendi binası bulunmamaktadır. Bu okullar başka kurumların binalarını kullanmakta ve fiziksel yetersizliklerle baş başa kalmaktadırlar. Bütün bu sorunlar Türkiye'de çocuklarımızın yüz yüze olduğu gerçekliği yansıtmaktadır. Bu rapordaki en temel eksiklik de bu yapısal sorunlara yer verilmemiş olmasıdır. İlk başta da ifade edildiği gibi, maalesef, bu rapor da iktidar partisinin çocukların içinde bulunduğu gerçeği ve eğitimin yapısal sorunlarını ıskalayan bir yaklaşımla hazırlanmıştır. Ayrıca, saymış olduğumuz yapısal sorunların yanında, üstün yetenekli çocukların keşfi, eğitimi ve gelişimine ilişkin bazıları da raporda yer alan görüş ve önerilerimizin Eğitim Bakanlığı başta olmak üzere ilgili bakanlıklarca dikkate alınması temennisiyle, özellikle bilim ve sanat merkezleriyle ilgili bazı hususlara değinmek istiyoruz.

Komisyon raporunda belirtildiği gibi 2011-2012 eğitim-öğretim yılında toplam 58 ilde, 64 bilim ve sanat merkezinde 11 bin öğrenciye eğitim verilmektedir. Oysa ki TÜİK verilerine göre Türkiye'de 0-24 yaş arasında 620 bin üstün yetenekli birey olduğu bilinmektedir. Yani, yaklaşık 610 bin çocuk ve genç bu merkezlerden faydalanmamaktadır. Bu hususta Millî Eğitim Bakanlığının acil olarak yapması gereken ilk iş bu merkezlerin yaygınlaştırılması ve geliştirilmesidir.

Bu amaçla, BİLSEM'lerde tamamlayıcı, zenginleştirici, yaratıcılığı özendiren, gerçek yaşamla ilişkilendirilmiş bir eğitim verilmelidir. Tanılama çalışmaları ilkökul 1'inci sınıfta yapılmalı ve 2'nci sınıfın ilk günü eğitime başlanmalıdır. Eğitim etkinlikleri özerk ve özgün biçimde planlanabilmeli, yürütülebilmeli ve değerlendirilebilmelidir.

Bu merkezlerde verilen eğitim hizmeti içinde eleştirel ve yaratıcı düşünce, bağımsız öğrenme becerileri, araştırma becerileri, problem çözme ve mantık yer almalıdır. BİLSEM'lerdeki planlama, uygulama ve değerlendirme aşamalarına öğrenciler aktif bir şekilde katılmalı ve dâhil edilmelidir. Buralarda üstün yetenekli öğrencilerin gerçekleştirdikleri projeler TÜBİTAK tarafından destek fonları üzerinden desteklenmelidir.

Bilim ve sanat merkezleri yönetmeliği hazırlanmalıdır. Hukuksal işleyiş daha sağlam bir zemine oturtulmalıdır. Merkezlerin yönetici sayıları ve taşıdıkları nitelikler daha bilimsel ölçütlere bağlanmalıdır. Alanında uzmanlaşmış yeterli sayıda yönetici ataması gerçekleştirilmelidir. Bu alanda öğretmen yetiştiren bölümlerin sayısı çoğaltılmalıdır.

Eğitim-öğretim yılı başlamadan bilim ve sanat merkezlerindeki açık branşlara öğretmen ataması için öğretmen seçimi kursları açılmalı, bu merkezlerin bilimsel çalışmalarına uygun ortamlara kavuşmaları sağlanmalı, öğretmen normları güncellenmeli ve buralarda görev yapan öğretmenlerin sayısı artırılmalıdır.

Üstün yetenekli öğrenciler ve bu alanda görev yapan çalışanlar için servis ve yemek hizmeti desteği verilmelidir. BİLSEM'lere ulaşım sorunu çözülerek bu okullardaki tüm öğrencilere ücretsiz ulaşım imkânı sağlanmalıdır.

Sonuç olarak, bu merkezlere devam eden öğrencilerin ve çalışanların çözülmesi gereken pek çok sorunu olduğu anlaşılmaktadır. Toplumsal yaşantımızın içinde yer alan bu önemli farklılığın farkındalığını yükseltmek, toplumda var olan bu bireyleri araştırıp, bulup çıkarmak ve destekleyerek cesaretlendirmek toplumun gelişmesi ve ilerlemesine önemli katkılar yapacaktır. Bu bağlamda sorunların çözümü yolunda adımlar ...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Devam edin.

İBRAHİM AYHAN (Devamla) – ...atılırken velilerin duygularının, bütçelerinin ve çocuk emeğinin sömürülmesine asla izin verilmemelidir. Daha keşfedilmemiş yüz binlerce dâhi çocuk ve genci keşfetmek ve topluma kazandırmak için hepimize büyük sorumluluklar düşmektedir.

Ayrıca, bu merkezlerde üretilen bilimsel çalışmaları, icatları ve bilgileri belli çevrelerin çıkarına değil, bütün toplumun yararına kullanmak gerekir. Bu tutum, başta ülkeyi yönetenler ve Millî Eğitim Bakanlığı olmak üzere kurumlarda görev yapanlar için etik bir ilke olmalıdır. Bu anlamda ümit ediyoruz ki bu rapor önceki raporlar gibi unutulup sadece bir yazılı belge olarak değerlendirilmez, Eğitim Bakanlığı ve ilgili bakanlıklar komisyon raporunu dikkate alır, tüm eksikliklerine rağmen gerekli değişiklik ve düzenlemeleri yapar, bir an önce gerçekleştirilir.

Bu temenni ve duygularla hepinizi saygıyla selamlıyorum. (BDP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Ayhan.

Şimdi, Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına Ankara Milletvekili Emrehan Halıcı.

Buyurunuz Sayın Halıcı. (CHP sıralarından alkışlar)

CHP GRUBU ADINA MEHMET EMREHAN HALICI (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken Cumhuriyet Halk Partisi Grubu adına yüce Meclisi saygılarımla selamlıyorum.

Üstün zekâya ve yeteneğe sahip çocukların belirlenmesi ve desteklenmesi, daha sonra takip edilmesine dönük olarak son yıllarda önemli gelişmeler yaşanmıştır. Üniversiteler, eğitim kurumları, sivil toplum kuruluşları tarafından düzenlenen toplantıların yanı sıra Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulunda konuyla ilgili bir strateji oluşturma kararı alınmıştır. Geçtiğimiz yılın aralık ayında Türkiye Zeka Vakfı tarafından Türkiye Büyük Millet Meclisi salonlarında Zekâ ve Yetenek Kongresi düzenlenmiştir. Bu umut veren çalışmaların en önemlisi Türkiye Büyük Millet Meclisinde kurulan araştırma komisyonudur. Kısır siyasi çekişmelerden uzak, uyum ve uzlaşma içerisinde çalışan Komisyonun Sayın Başkanı Halide İncekara başta olmak üzere tüm üyelerine huzurlarınızda şükranlarımı sunarım.

Kuşkusuz görüşlerimizde ve önerilerimizde farklılıklar yaşadık ancak bunları demokratik bir biçimde tartıştık, birbirimizi dinledik, anlamaya çalıştık. Bu olumlu atmosferin Meclisin diğer ortamlarına da yansımaları en önemli temennimdir. Farklılıklar yaşadık diyorum, aslında bu çok doğal çünkü Komisyon çalışmaları sırasında dinlediğimiz akademisyenler, konunun uzmanları, aileler, bürokratlar hep birbirinden farklı görüşler ortaya koydular. Sorunlar da, çözüm önerileri de birbirlerinden çok farklıydı.

Çalışmalar sonucunda benim şahsi olarak iki tane temel tespitim oluştu. Bir: Bu konuya ülkemizde çok önem veriliyor. İki: Ne yapılması gerektiği konusu ne yazık ki belirsiz. Eğer bir konu hem önemliyse hem de ne yapılacağı bilinmiyor ise siyasete görev düşüyor demektir. İktidar partisi başta olmak üzere tüm partilerin, raporda değinilen konularla ilgili düzenlemelerin yapılması için gayret göstermeleri gerektiğini hatırlatmak isterim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; tarihimize bakıldığında bu konuyla ilgili özel bir konumuz olduğu görülür. Üstün yeteneklilerin eğitiminde dünyadaki ilk örnek enderundur. Özel yeteneğe sahip çocukların seçilmesi, farklılaştırılması eğitim verilmesi, performansla göre eğitimin sürdürülmesi, ders veren hocaların da üstün meziyetlere sahip olması gibi yaklaşımlar enderunun ayırt edici özellikleridir. 18'inci yüzyıldan başlayarak bu özelliklerin gevşemesiyle maalesef başlangıç vasfını kaybetmiştir.

Cumhuriyet döneminde konuyla ilgili ilk kanun 1929 yılında çıkarılan 1416 sayılı Ecnebi Memleketlere Gönderilecek Talebe Hakkında Kanun'dur. Daha sonra, 1948 yılında 5245 sayılı İdil Biret ve Suna Kan'ın Yabancı Memleketlere Müzik Tahsiline Gönderilmesine Dair Kanun çıkarılmıştır. Özel yeteneklilerle ilgili olarak çıkartılan ilk kanun olan bu kanun, daha sonra, 1956 yılında 6660 sayılı Güzel Sanatlarda Fevkalade İstidat Gösteren Çocukların Devlet Tarafından Yetiştirilmesi Hakkındaki Kanun'a dönüşmüştür. Kanun ve daha sonra 1963 tarihinde çıkarılan bir yönetmelikle bu durum hâlâ yürürlüktedir.

İdil Biret ve Suna Kan'dan sonra kanundan çeşitli sanatçılar yararlanmıştır. Bunlar arasında Bedri Baykam, Fuat Kent, Ateş Pars, Gülsin Onay, Hasan Kaptan, Hüseyin Sermet, İsmail Aşan, Nevbahar Aksoy, Neveser Aksoy, Selman Ada, Tunç Ünver, Vedat Çizer, Verda Erman gibi önemli isimler sayılabilir.

1976 yılında Özel Statü Yönetmeliği çıkarılmış, özel yetenekli çocukların devlet konservatuvarlarında yoğun bir eğitim görmeleri ve konservatuvarın yüksek bölümünü bitiren gençlerden bir kısmının da yurt dışına gönderilmeleri sağlanmıştır. Bu özel statüden de yararlanan sanatçılar şunlardır: Burçin Büke, Çağrı Yücelen, Çağlayan Ünal, Ertan Torgul, Fazıl Say, Muhiddin Dürrüoğlu, Oya Ünler, Özgür Balkız, Şölen Dikener ve Yeşim Alkaya. Bu isimlerden sonra Millî Eğitim ve Kültür Bakanlığı komisyon oluşturmadığı için yasa ne yazık ki uygulanamamıştır. Bu durum kabul edilemez. Çok az sayıda ismin yararlandığı bu yasa ve yönetmelikler bir an önce işlerlik kazanmalıdır. Komisyonlar toplanmalı, uygulamalarla ilgili esaslar kamuoyuna duyurulmalı ve yeteneği kanıtlanan çocuklarımıza, gençlerimize düzenli olarak destek sağlanmalıdır.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; araştırma komisyonunun adı "Üstün Yetenekli Çocuklar" ifadesiyle başlamaktadır. Bu ifadenin üstün zekâlı çocukları da kapsadığı belirtilmektedir. Bazı uzmanlar, bazı yöneticiler "üstün zekâlı" ifadesini itici bulduklarını söylemektedir. Bazı uzmanlar ise "üstün" sözcüğünü de doğru bulmayıp bunun yerine "özel" sözcüğünü kullanmayı önermektedirler. Bu konudaki görüşüm, ifadeyi tam ve doğru olarak yani "üstün zekâlı ve üstün yetenekli çocuklar" olarak kullanmaktır. Eğer bu kişileri bulmayı, topluma ve insanlığa kazandırmayı hedefliyor isek onlara hak ettikleri değerleri vermemiz gerekir. Bu konuda ürkek olmaya, çekingen olmaya gerek yoktur. Üstün zekâya ve üstün yeteneğe sahip olan insanlar, hem o ülkenin hem de bütün dünyanın hazineleridir. Hele bunların arasından bazıları daha da öne çıkarlar. Dünyanın çehresini değiştiren, bilimde, teknolojide, sanatta devrimler yapan; iyiyi, doğruyu ve güzeli görmemize katkı sağlayan bu az sayıda insanlardır. Milyarlarca insan arasında binlerle ifade edilebilen bu farklı insanlara, başka bir deyişle dâhilere çok ama çok şeyler borçluyuz.

Değerli milletvekilleri, zekânın pek çok tanımı var. Zekâ, öğrenme yeteneğidir; zekâ, daha önce karşılaşılmayan problemleri çözebilme yeteneğidir; zekâ, anlama ve anlatma yeteneğidir; zekâ, çevreye ve koşullara uyum gösterebilme

yeteneğidir; zekâ, akıl yürüterek sonuçlar ve karar üretme yeteneğidir. Zekâ tabii ki tek bir alanda tanımlı değildir, değişik birçok alan vardır. Örneğin, Gardner'in çoklu zekâ kuramına göre sözel, sayısal, mekânsal, bedensel, müziksel, sosyal ve içsel zekâ alanları vardır.

Ülkemizde üstün zekâyâ ve yeteneğe sahip öğrencilerin tanılama süreçleri Millî Eğitim Bakanlığı tarafından yürütülmektedir. İllerde bulunan rehber ve araştırma merkezleri ve bilim, sanat merkezleriyle iş birliği içerisinde yapılmaktadır. Komisyon üyeleri olarak rehberlik ve araştırma merkezleri ve bilim, sanat merkezlerinde yaptığımız incelemelerde birçok eksikliğe şahit olduk. Bu kurumlar yeniden ele alınmalı ve amaçlarına uygun biçimde çalışmalarını sağlayacak düzenlemeler acilen yapılmalıdır. Verilen eğitimler, çocuğun bilişsel, duyuşsal ve psikomotor gelişimine uygun olmalıdır. Yeteneklere yönelik eğitim programlarını belirlemek için yapılacak tanılama işlemlerinde zekâ testlerinin yanı sıra yetenek testleri, yaratıcılık, karar verme, problem çözme, müzik, iletişim gibi becerileri ölçen uygulamalar da muhakkak kullanılmalıdır.

Zekâ çok değerli olduğu ve kıymet verildiği için suistimallere de çok açık bir durumdur. Ülkemizde zekâ ve yetenek konusu daha çok gündeme gelmeye başlayınca üstün zekâlılar okulu, üstün yetenekliler sınıfı, dâhiler okulu, dâhiler sınıfı gibi adlarla çeşitli girişimler de ortaya çıkmaya başlamıştır. Çocukları için her şeyi feda etmeye hazır olan aileler için bu çok ciddi bir risktir. Bu tür faaliyetlerde bulunacak kurumlara Millî Eğitim Bakanlığı tarafından onay verilmeli, faaliyetleri titizlikle incelenmeli ve sürekli olarak denetlenmelidir. Ailelerin yanıltılması, çocukların hayal kırıklığına uğratılması kesinlikle önlenmelidir.

Ülkemizde aileler genellikle üstün zekâ ve yeteneği sadece derslerde ve sınavlardaki başarıyla ölçmektedir. Bu, yanlış bir tutumdur. Dâhilerin bir çoğu eğitim hayatlarında özel bir üstünlük göstermemelerine rağmen, ilgi duydukları alanlarda olağanüstü başarılarla ve eserlere imza atmışlardır. Sınavlarda başarıyı hedefleyen, ezbere dayalı bir eğitim sistemi yerine farklı beceri ve yetenekleri ortaya çıkarmayı ve geliştirmeyi hedefleyen bir eğitim sistemi oluşturulmalıdır. Farklı becerilere sahip olanların olabildiğince erken tespit edilmelerini, doğru yönlendirilmelerini, desteklenmelerini ve takip edilmelerini sağlayacak bir program ne yazık ki şu an için mevcut değildir. Komisyon çalışmaları sırasında böyle bir programa alınacak öğrencilerin nitelik ve nicelikleriyle ilgili değişik görüşler dile getirilmiştir. Bizim düşüncemiz, böyle bir programı gerçekten üstün zekâyâ ve yeteneğe sahip olduğu belirlenen az sayıda kişiyle başlatmaktır, bu sayede destek ve takip olanakları daha büyük olacaktır. Az sayıda ve odaklanmış uygulamalardan elde edilen sonuçlar ve birikim doğrultusunda program daha çok kişiyi kapsayacak biçimde büyütülebilir.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Cumhuriyet Halk Partisi olarak, rapora da yansıtmaya çalıştığımız önerilerimizi kısaca özetleyecek olursak, ilk önerimiz, üstün zekâ ve üstün yetenekle ilgili olarak bir ana plan hazırlanmasıdır. Bu planda hedefler tanımlanmalı, ilgili kurumların görev, sorumluluk ve etkinlik alanları belirlenmelidir. Ayrıca, planı yürütmekten sorumlu olacak olan özerk ve bağımsız bir yapı oluşturulmalıdır. Üstün zekâ ve üstün yetenek konusunda bir tanım yapılmalı, bu tanımda yer alacak kriterler net olarak belirlenmelidir. Tanılama süreçlerinde kullanılacak yöntemler ve araçlar ilgili kişi ve kurumların da görüşleri alınarak belirlenmelidir. Bu süreçler adil, şeffaf ve denetlenebilir olmalıdır. Üstün olarak tanımlanan çocukların eğitiminde zenginleştirme, farklılaştırma, sınıf atlama gibi uygulamalar muhakkak yapılmalıdır.

Üstün yeteneklilik konusu aile, kamu ve toplumun ortak sorumluluğundadır. Ailenin erken yaşta çocuğun yüksek potansiyelini fark etmesi çok önemlidir. Erkenlik ilkesi çerçevesinde doğumdan itibaren Sağlık Bakanlığı tarafından gelişimsel takip yapılmalı, çocuğun potansiyelini nasıl destekleyebileceğine ilişkin olarak ailelere yol gösterilmelidir. Zekâ ve yetenekte yüksek potansiyelin belirlendiği andan itibaren gelişim verileri kayıt altına alınmalı ve kurumlar arasında bilgi akışı sağlanmalıdır. Sağlık Bakanlığında doğumla başlayan gelişimsel takip bilgileri, okul çağına başlamasıyla birlikte sistem üzerinden Millî Eğitim Bakanlığına aktarılmalıdır.

Üstün zekâyâ ve üstün yeteneğe sahip olanların eğitimini veren öğretmenlerin nitelikli olmaları gerekmektedir. Bu kişiler akademik seviyede iyi bir alan eğitimi almış olmalı, araştırmacı, yaratıcı, gelişmelere açık, kendini yenileyebilen ve lider özelliklerine sahip bulunmalıdır. Oysa gene yaptığımız Komisyon çalışmalarında öğrenci ve aile şikâyetlerinin çoğunun eğitimci ve yöneticilerle ilgili olduğunu gördük. YÖK, öğretim üyesi yetiştirme programı kontenjanları ve yurt dışı burslarında bu alanda akademisyenlerin yetiştirilmesi için pozitif ayrımcılık uygulamalıdır. Ayrıca, üstün zekâ ve üstün yeteneklilerin eğitiminde görevlendirilecek öğretmenlerin yetiştirilmesi için yüksek lisans, doktora ve üç ile altı aylık kısa dönemli sertifika programları açılmalıdır. Bu özelliklere sahip gençlerimizin eğitimlerini tamamladıktan sonra kendi alanlarında istihdam edilmelerini sağlayacak ve beyin göçünü ve bunların olumsuz etkilerini önleyecek politikalar muhakkak oluşturulmalıdır.

Bir bilgiyi de sizlere iletmek isterim: Zekâ ve Yetenek Kongresi'nin 2'ncisi 29-30 Kasım 2014 tarihlerinde Orta Doğu Teknik Üniversitesinde yapılacaktır. Kongrenin temel bileşenlerinden biri "İyi Uygulamalar ve Projeler" başlığı altındaki oturumlar olacak. Bu oturumlarda, Türkiye'de ve dünyada üstün zekâlı ve üstün yetenekli bireylerin potansiyellerinin yaşama geçirilmesine yönelik olarak geçmişte ve son dönemde yapılmış kayda değer nitelikteki uygulama örnekleri, projeler ve yine aynı amaç çerçevesinde gerçekleştirilmiş olan akademik çalışmalarla ilgili taraflarla bilgi paylaşımı yapılacak.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; zekâ ve yetenek konusu sadece çocuklarımız, gençlerimiz için değil her yaştaki insanlarımız için önemlidir ve her yaştaki insanlarımız için muhakkak ele alınmalıdır. Geleceğimiz çocuklarımızdır, gençlerimizdir ama onların yarınlarını bugün bizler yani yetişkinler biçimlendiriyoruz. Bizler zeki olmaya, sorunları doğru anlamaya, etkin çözümler üretmeye mecburuz. Sadece çocuklarımızın değil, kendi zihinsel becerilerimizi de geliştirmek için çaba sarf etmeliyiz.

Beynimiz Allah'ın bize verdiği en değerli hazinedir. Eğer etik değerler çerçevesinde bilgiye, akla, düşünmeye gereken önemi verirsek sağlıklı beyinlere sahip oluruz. Sağlıklı beyinlerin olduğu yerde haksızlıklar, adaletsizlikler olmaz;

sağlıklı beyinlerin olduğu yerde açıklıklar, yoksulluklar olmaz; sağlıklı beyinlerin olduğu yerde yolsuzluklar, usulsüzlükler olmaz; sağlıklı beyinlerin olduğu yerde doğa ve çevre tahribatı olmaz; sağlıklı beyinlerin olduğu yerde kavga olmaz, savaş olmaz; sağlıklı beyinlerin olduğu yerde tedbirsizliklerden, ihmallerden kaynaklanan kazalar, felaketler olmaz.

2000 yılında zekâyla ilgili düzenlediğimiz bir toplantıya Başbakanımız rahmetli Bülent Ecevit katılmıştı ve çok güzel bir konuşma yapmıştı. Ben ondan kısa bir bölümü size aktarmak istiyorum. Rahmetli Ecevit şöyle diyor: “Zekâ düşünce aracıdır. Doğal olarak her araç gibi zekâ da insanlığın hayırına olduğu kadar zararına da kullanılabilir. Nitekim, tarihte de çağımızda da insanlığı felakete sürüklemiş zeki fakat akılsız yöneticiler az değildir. Onun için, zekâ eğitimini belirgin bir ahlak eğitimiyle bütünleştirmenin uygun olacağını düşünüyorum. Zekâ ve akıl birbirini çağırıştıran, birbirine yakın ama birbirinden farklı kavramlardır. Zekâda cesaret ve cüretkârlık vardır, akılda ise sağduyu ve ihtiyatlılık vardır. O nedenle, akıl zekâyı denetleyebilir. İdeal birleşim, bir insanda zekâ ve aklın dengeli olarak bulunmasıdır. Atatürk’ün başarısının sırrı da gerek komutan gerek yönetici olarak her adımında ve her atılımında bu dengeyi kurabilmiş, cesaret ve sağduyuyu bütünleştirebilmiş olmasındadır. Zekâ ile aklın uzaktan bir akrabası ise kurnazlıktır. Tabii, kurnazlıkta zekânın da aklın da saygınlığı yoktur. Ancak kurnazlık bazen bir savunma yöntemi de olabilir. Taoizmin kurucusu büyük Çin bilgisi Lao Tzu bu tür kurnazlık olgusunu şu özdeyişle anlatmıştır: ‘Yumuşak yönetilen ülkenin halkı yalındır, sert yönetim ise halkı kurnazlaştırır.’” Ecevit, “Ben de buna şunu eklemek istiyorum.” diyor ve devam ediyor: “Yöneticilikte hüner, insanları kurnazlığa zorlamamaktır. Bunun yolu ise zekâ ile akılı bağdaştırarak bulunur.”

Rahmetli Ecevit’in sözlerinden herkesin, hepimizin ve özellikle de şu an ülke yönetiminde bulunan değerli dostların ders çıkarmaları gerekir.(CHP sıralarından alkışlar)

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; zekâ bireyler için ne kadar önemliyse üstün zekâlı insanlar da toplumlar için o kadar önemlidir. Hem bireylerin zekâ ve yeteneklerinin geliştirilmesi hem de üstün zekâ ve yeteneğe sahip olan kişilerin topluma kazandırılarak kolektif bir zekânın oluşturulması ancak bir reformla gerçekleştirilebilir. Bilim, teknoloji ve sanat üretimini hedef alacak olan bu reformun temel ögesi düşünen, sorgulayan, zekâ ve yeteneğinin kıymetini bilen ve sürekli geliştirmeye çalışan yaratıcı insanlardır. Bu reform, aynı zamanda ülkemizi bilgi toplumuna dönüştürmemiz için gerekli olan bilgi reformunun bir parçasıdır. Cumhuriyet Halk Partisi olarak bu reformu gerçekleştirmeye kararlıyız.

Bu duygularla komisyon raporumuzun daha sonra yapılacak olan çalışmalara ve atılacak olan adımlara ışık tutmasını diliyorum, hepimizi sevgi ve saygılarımla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz Sayın Halıcı.

Adalet ve Kalkınma Partisi Grubu adına İstanbul Milletvekili Hüseyin Bürge.

Buyurunuz Sayın Bürge. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

AK PARTİ GRUBU ADINA HÜSEYİN BÜRGE (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üstün yetenekli çocukların keşfi, eğitimi, öğretimiyle ilgili sorunların tespiti, etkin istihdamın sağlanması amacıyla kurulan Meclis Araştırması Komisyonu Raporu üzerinde AK PARTİ Grubum adına Komisyon üyesi olarak Genel Kurulu saygıyla sevgiyle selamlıyorum.

Konuşmama başlamadan evvel Soma’daki kardeşlerimize rahmetler diliyorum.

27 Mayıs olması hasebiyle de Menderes’e ve arkadaşlarına minnet duyduğumuzu ifade etmek istiyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, eğitim, bireyin doğumundan ölümüne süregelen bir olgu olduğundan, politik, sosyal, kültürel ve bireysel boyutları aynı anda içinde bulundurduğundan tanımı yapılması zor bir kavramdır. Eğitim, önceden saptanmış esaslara göre insanların davranışlarında belli gelişmeler sağlamaya yarayan planlı etkiler dizisidir. Eğitim, bireyin davranışlarında kendi yaşantısı yoluyla kasıtlı olarak istendik değişme meydana getirme süreci olarak ifade edilir.

Eğitim, Çiçero’ya göre çocuğu insan hâline getirme sanatı; Eflatun’a göre beden ve ruha yetenekli olduğu güzelliği vermek; Rousseau’ya göre insanı doğasına göre yetiştirmek; Spencer’a göre insanı mükemmel bir hayata hazırlamak; Durkheim’a göre yetişmiş nesiller tarafından henüz sosyal hayat için olgun hâle gelmemiş bulunan nesiller üzerine yapılan her çeşit etkidir.

Saygıdeğer milletvekilleri, öğretim ise öğrenmeyi kolaylaştıracak etkinlikleri düzenleme, gerekli araç ve gereçleri sağlama ve rehberlikte bulunma eylemidir.

Tarih boyunca insanların yaşamlarını değiştiren, medeniyet dediğimiz gelişimi sağlayan, hiç şüphe yoktur ki üstün beyin gücüne sahip insanlardır. Bu yaklaşım açısına göre, yıllar boyunca insanların yaşamlarında bugünü daima dünden farklı kılan, birçok insanın hayret ve şaşkınlıkla seyrettikleri ve bahsettikleri teknik, fen, bilim, sosyal, eğitim alanında birçok değişiklikler ve gelişmeler olmalıdır. Toplum hayatında bu hızlı değişiklikleri ve gelişmeleri sağlayan kişiler, o toplumda üstün beyin gücüne sahip insanlardır ancak üstün yetenekli bireyler yeterince eğitilmedikleri durumlarda sahip oldukları yüksek potansiyeli yeterince değerlendirememektedirler. Bazen, normal zekâ düzeyine sahip bir bireyin olağanüstü başarılarıyla karşılaşırken üstün yeteneğe sahip kimi bireylerin değil büyük bir buluş ortaya koymak, kendi kendilerine yetemedikleri durumları da görmek mümkündür. Bu itibarla, üstün yetenekliler için özel bir eğitim programına ihtiyaç duyduğumuzun altını çizmek istiyorum.

Devletleri ve milletleri oluşturan tüm kadim toplumlarda eğitim ve öğretim her daim en hayati konuma sahip olmuştur. Başta bilim ve teknikte olmak üzere, edebiyatta, sanatta, sosyal bilgilerde; kısaca, medeniyetlerin gelişmesine vesile olacak her alanda eğitim ve öğretim temel aktör olmuştur. Eğitim ve öğretim, bir toplumun en asli unsuru olan insanı geliştirerek toplumun kendi içinde daha müreffeh bir yaşam sürmesini, bilim ve teknikteki gelişmelerle yaşam standartlarını artırmalarını, çeşitli teknolojik yeniliklerle diğer toplumlara karşı önde olmasını sağlama çalışmasıdır.

Kadim bir medeniyete sahip olduğumuz bu topraklarda eğitim ve öğretim, kurmuş olduğumuz tüm devletlerde en asli unsur teşkil etmiş, Selçuklularda Nizamiye medreseleri, Osmanlıda enderun mektebi gibi örnekler güçlü bir imparatorluğun inşasında yer alacak kalifiye elemanlar için âdeta dinamo görevini yerine getirmişlerdir. Osmanlı İmparatorluğu devletin her kademesinde, ilmiye, seyfiye, mülkiye, kalemiye ve benzeri sınıflarda gerekli olan yetişmiş insan ihtiyacını enderun mektepleri sayesinde gidermiştir. Aday gençlerin soylu ya da önde gelen ailelerin tercihen ilk çocuğu olmasına, sağlıklı, güzel, yakışıklı olmasına varıncaya kadar tespit ettikleri unsurları öne koymuşlardır. Enderunda beşerî bilimler, savaş sanatı, mesleki eğitimden oluşan bir güçlü sacayağı modeliyle yetiştirmişlerdir. Beşerî bilimler programında tüm öğrenciler için zorunlu olarak Türkçe, Arapça, müzik ve Kur'an dersleri konulmuş, seçmeli dersler arasında ise Farsça, Türkçe ve Farsça edebiyatı, Arapça dil bilgisi, İslam'la ilgili çalışmalar, hukuk, tarih ve matematik gibi dersler yer almakla beraber, savaş sanatları içinde okçuluk, güreş, koşu, uzun atlama, halter ve savaş oyunları da seçenek olarak önlerine konulmuştur.

Saygıdeğer milletvekilleri, enderun mezunları yetenekleri ve eğitimleri, üstlendikleri görevleri itibarıyla yüzyıllar boyunca içinde yaşadıkları toplumun seçkin ve güzide elemanları olarak Osmanlı İmparatorluğu'nun güvencesi olmuştur.

Tabii, eğitim ve öğretim insanla başlayıp insanla sona erecekse, insan her dönemde birinci öncelikli olacaksa cumhuriyet döneminde de üstün yeteneklilere eğitim formatına elbette ki kıymet verilmiştir. Ama üzülerek ifade ederim ki... 1950'li yıllarda, hatta 56'da 6660 sayılı Müzik, Resim ve Diğer Güzel Sanat Dallarında Olağanüstü Yetenek Gösteren Çocukların Devletçe Eğitilmesini Düzenleyen Yasa'yla başlar. Ankara Fen Lisesi bunu takip eder. Ankara Rehberlik ve Araştırma Merkezinin öncülüğüyle bazı ilkokul ve ortaokuldaki denemeler, devlet ortaokul ve lise parasız yatılılık sınavları, öğretmen okulları ve yüksek dereceli öteki meslek kuruluşları gibi saymam mümkün. TÜBİTAK burslarının, Millî Eğitim Bakanlığının Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Genel Müdürlüğü yoluyla verdiği yükseköğrenim burslarının, üniversite ve akademiye giriş sınavlarının, Türkiye'nin ilk fen lisesinin eğitime başladığı 1963-64 yıllarının, 1989-90 Anadolu Güzel Sanatlar Lisesinin açıldığına da altını çizmek istiyorum.

Tabii ki üzerinde durmamız gereken en önemli konulardan bir tanesi bilim, sanat merkezleri. Türkiye'de ilk bilim ve sanat merkezi 1995'te Ankara'da açılmıştır. 2003 yılına kadar sayıları 17 olan bilim ve sanat merkezlerinin sayıları bugün 72'ye yükselmiştir. Eleştiriyorken düne de bakmanızı özellikle tavsiye ediyorum. 2003 yılında 17, şimdi ise 72 olmuştur. Yeterli mi? Elbette ki yeterli değil. Ülkemizde hâlen 64 ilde 72 bilim sanat merkezi yetenekli öğretmen arkadaşlarımız vasıtasıyla 15 bine yakın öğrencimize hizmet etmektedir. Katedilecek mesafe çok uzun çünkü özel eğitimden bahsediyoruz.

Edebiyat ve sosyal bilimler alanında ihtiyaç duyulan bilim insanlarının yetiştirilmesi amacıyla Türkiye'nin ilk sosyal bilimler lisesi 2003 yılında açılmıştır. Millî Eğitim Bakanlığı, Marmara Üniversitesi, Çocuk Vakfı iş birliğiyle 23-25 Eylül tarihlerinde 1'inci Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi gerçekleştirilmiştir. 2004-2005 yılları arasında spor liseleri açılmaya başlanmış, 2008 yılında Bayrampaşa Belediyesi Bilim Merkezi faaliyete geçmiştir. 2009 yılında Üstün Yeteneklilerin Eğitimi Çalıştayı (BİLSEM MODELİ) düzenlenmiş, çalışma sonrası Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı ortaya konmuştur. Anadolu Üniversitesinde 2'nci Ulusal Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi yapılmıştır. 2011 yılında 652 sayılı Millî Eğitim Bakanlığının Teşkilat ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname'yle Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri Genel Müdürlüğü bünyesinde başkanlık oluşturulmuştur. 2012 yılında Genel Kurulumuzun 6/3/2012 tarihli 74'üncü Birleşiminde 17 üyeden oluşan Üstün Yetenekli Çocukları Araştırma Komisyonu kurulmuştur. Sırası gelmişken Komisyon Başkanımıza, buradaki bütün milletvekillerimize, böyle bir komisyonun oluşmasında emek veren bütün arkadaşlarımıza ben de teşekkür etmek istiyorum. Bu bir başlangıç ama kesinlikle son olmayacağını düşünüyorum. 2012 yılında Hacettepe Üniversitesi iş birliğiyle 3'üncü Türkiye Üstün Yetenekli Çocuklar Kongresi yapılmıştır.

Yani üstün yeteneklilerle ilgili yapılanları söylememe rağmen eksikliklerimizi de söyleyecek kadar siyasi boyut içerisinde bir tespit olarak sunmak istiyorum.

Eğitsel değerlendirme ve tanılamada kullanılan yeterli ve güncel araçların (gözlem formları, zekâ/yetenek testleri, müzik, resim, yaratıcılık ve liderlik testleri) yetersizliğinin de altını çizmek istiyorum.

Ülkemizde özel yetenekli öğrencilerin büyük bir bölümünün tanılanmamış olması.

Farklı eğitim modelleri içeren akademik çalışma sayısının azlığı ve özel yetenekli öğrencilerle çalışabilecek eğitimcilerin nitelik ve nicelik konusunda yetersiz olması.

Kamu kurum ve kuruluşları, yerel yönetimler, STK'lar arasında iş birliğinin yeterli düzeyde sağlanamaması.

Özel yeteneklilerle ilgili yapılandırılmış bir aile rehberliği programının olmamasını da eksiklik olarak ifade etmek istiyorum.

Ancak, başta Sağlık Bakanlığı olmak üzere bütün belediyeler, STK'lar, engelli kardeşlerimizle alakalı, AK PARTİ iktidarında engelli kardeşlerimizi sokağa, gün yüzüne çıkarabilmek adına, özel eğitim kurumları yapmak adına -milletvekili

arkadaşlarımızın da altını çizdiği üzere- özel eğitim kurumları engelli kardeşlerimizle buluşturulmuştur. İşte konuştuğumuz üstün yeteneklilerin eğitimi de özel eğitime tabidir.

Üstün yetenekli çocuk, genel veya özel yetenekleri açısından yaşlarına göre yüksek düzeyde performans gösterdiği konunun uzmanları tarafından belirlenmiş çocuklar olarak ifade edilir. Yani konumuz, önce cevheri bulmak, cevheri bulabilmek adına testlerin hazırlanması, bulduktan sonra cevheri -kastettiğim parantez içerisinde insanımızı, çocuğumuzu- işlemek, topluma kazandırabilmek, gelecekte de onun yaptığı çalışmalarından toplum olarak istifade etmeyi amaçlamaktır.

Türkiye’de üstün yeteneklilere yönelik çalışmalar bu kadarla da sınırlı değildir. Bilim ve teknoloji merkezleri her yaşta farklı birikime sahip insanları bilimle buluşturmak, bilgiyi kaynağından öğrenmelerini sağlamak ve bilime olan merakı tetiklemek üzere tasarlanmış deneysel ve uygulamalı merkezlerdir. Bu anlamda, Türkiye’de ilk bilim merkezi Ankara’da 1993’te kurulan Feza Gürsey Bilim Merkezidir. Belediyecilikte ilk olduğu için de söylemek istiyorum: Bayrampaşa Belediyesi Bilim Merkezi de 2008 yılında ilklerden birisidir.

Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının kurulması, AK PARTİ iktidarının bence en önemli yaptığı çalışmalardan bir tanesidir. 03/06/2011 tarihinde Bilim, Teknoloji ve Teknoloji Bakanlığının kurulmasının ardından dönemin Bakanı Nihat Ergün Beyefendi’nin 81 ilde bilim merkezleri açılacağını ilan etmesi yadsınamayacak kadar önemli bir hadisedir. Yeni Bakanımızla ilk olarak başta Konya olmak üzere Bursa’da, Kocaeli’nde, Sakarya’da, Kayseri’de ve büyükşehir belediyelerinde de bilim merkezleri açılmaya başlanmıştır.

Büyükşehir belediyelerinin TÜBİTAK desteğiyle kurduğu bilim merkezleri genellikle dünyadaki örnekleri gibi interaktif sergi alanlarından ve bilimsel konularla ilgili hazırlanmış görsel deney setlerinden oluşmaktadır. İlçe belediyelerine ve bütün belediyelere örnek olması hasebiyle Bayrampaşa Belediyesinin Bilim Merkezi öğrencilerinden Adem Noktacı ve Sevcan Altundal’ın 43’üncü TÜBİTAK Ortaöğretim Öğrencileri Araştırma Projeleri yarışması’nda fizik dalında 2012 yılında Türkiye birincisi, Avrupa Birliği Genç Bilim Adamları Proje Yarışması’nda “Orijinallik Ödülü” aldığı için de altını çizerek bu genç kardeşlerimizi tebrik ediyor, yetiştiren öğretmen arkadaşlarımı da kutluyorum.

Çocuk üniversitesi deyip geçmeyin. Çocuk üniversiteleri, çocuklara keşfetme mutluluğu veren bir ortam sunarak onlara bilim, sanat, spor etkinliklerini sevdirmeyi; etkinlik yapma sürecinde el becerilerini, zihinsel becerilerini geliştirmeyi, grup ile çalışma sorumluluğu kazandırmayı amaçlayan yapılanmalardır. 2009 yılında “Çocuk Üniversitesi” adıyla faaliyet göstermeye başlayan Ankara Üniversitesini de kutlamak gerek.

Türkiye Bilim Merkezleri Platformu kurulmuş olmasını, bilim merkezleri yöneticilerinin, bu merkezlerin sorunlarını ele almak ve çözüm yollarını tartışmak amacıyla 2013 tarihinde Gaziantep’te bir araya gelmiş olmalarını önemsemeden geçebilir miyiz? Platform’un amacı, Türkiye’deki bilim merkezlerinin birbirlerinin tecrübelerinden faydalanmalarını sağlamak, daha etkili metotlar bularak halka ve özellikle çocuklara bilimi sevdirmektir.

Platform’da, ayrıca, bilim merkezlerinin sorunları ve çözüm yolları konuşulmaktadır.

Saygıdeğer milletvekilleri, AK PARTİ iktidarında –bunu, konuşan milletvekillerimiz için söylüyorum- elbette ki eksikliklerimiz vardır, olacaktır da. İnsanın eğitim ve öğretiminde, dünden bugüne, Âdem (AS)’dan kıyamete kadar yapılacak eğitim çalışmalarının bir tarafının mutlaka eksik kalacağına altını çizmek istiyorum çünkü malzemeniz insandır. Marangoz belki de yaptığı için yanlış olduğunu bir kenara koyup ondan bir başka malzeme çıkarmanın mücadelesini verebilir ama insan farklı bir boyuttur, hele hele bu çocuk üstün zekâlıysa.

Bu çocuklarımızla alakalı özel eğitimin gerekliliğinin altını çizmek açısından, Komisyondaki arkadaşlarımızın, parti farkı gözetmeksizin, bilgi ve becerilerimizi ortaya koyduğu bence çok anlamlı, belki de geleceğe yol haritası çizecek kadar önemli bir rapor olduğunu düşünüyorum. Bu itibarla, raporun hazırlanması noktasında gelecek dünyamızla alakalı, gelecek günlerimizle alakalı bu yol haritasından paydaşların istifade edeceğine inanıyorum.

Elbette ki önerilerimizi söylemiştik, birkaçını da sizlerle paylaşmak istiyorum: Konuyla ilgili olarak çalışmalarda Millî Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Aile ve Sosyal Politikalar Bakanlığı, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ekonomi Bakanlığı, Kalkınma Bakanlığı, YÖK, üniversiteler, belediyeler, STK’lar mutlaka koordine edilerek çalışmalı ve senkronize olmalı diye düşünüyorum.

Üstün yeteneklilerin keşfi için yeterli test ve benzeri imkânların oluşturulması... Eğitim fakültelerinde üzerinde en fazla durulması gereken hususlardan birisi -bunu yıllarca öğretmenlik yapmış birisi olarak söylüyorum- üstün yeteneklilerin keşfi ve yetiştirilmesiyle alakalı gözlem yeteneğine sahip nitelikli öğretmen yetiştirilmesi şarttır.

Üstün yetenekliler için özel, uygulamalı bir müfredat oluşturulmalı ve uygulama imkânları sağlanmalı, laboratuvar, gerekli malzemeler, üniversiteler ve sanayi kuruluşları tarafından desteklenmelidir.

Üstün yetenekli çocuklar için yatılı okullar kurulmalı, lise bitene kadar çocukların devamı sağlanmalı ve yurt dışında eğitim imkânları verilmeli.

Üstün yeteneklilerin, kaçırdığımız bir husus olarak ifade etmek istiyorum ki, velilerine çok önemli görevler düşüyor. Bu da şunun için geçerli: Üstün yetenekli çocukların anne babalarına da rehberlik ve destek faaliyetleri mutlaka verilmeli.

Bu konuda yatırım yapan kurumların, (belediyeler, üniversiteler, STK’lar) devlet tarafından teşvik edilmesi, devam eden kurumların korunması ve daha verimli hâle getirilmesinin gerekliliğine inanıyorum.

“Üstünler geleceğimize.” ilkesinden hareketle bir an önce çalışmalara başlanmalı. Bütün bu çalışmalar yapılıyorken de -hızlandırılmış bir sistem geçmişti vardı, bir sınıf atlama- çocuğun geleceğini çocuğun karartmamak adına üstün zekâlı ve yetenekli çocuklara böyle imkânlar sağlanmalı.

Yetiştirilen üstün yeteneklilerin uygun alanlarda istihdamı sağlanmalı. Bilim merkezlerinin yasal bir zemine oturtulmasının da gerekli olduğunu düşünüyorum.

Saygıdeğer milletvekilleri, hazırlanan raporda arkadaşlarımızın çok ciddi emeklerinin olduğunu düşünüyorum. Bu emeklerin karşılığında paydaşların senkronize olarak çocuklarımız adına, geleceğimiz adına hazırladığı önemli bir rapor olduğunu düşünüyor, hazırlamada emeği geçen bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyor, sizlere saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Bürge.

Buyurun Sayın Atıcı, sisteme girmişsiniz.

V.- AÇIKLAMALAR (Devam)

24.- Mersin Milletvekili Aytuğ Atıcı'nın, Mersin'in Yenişehir ilçesinde bulunan Bahçelievler İlköğretim Okulunun kapatılmaması konusunda Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı'nın gerekli hassasiyeti göstermesini istirham ettiğine ilişkin açıklaması

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Sayın Millî Eğitim Bakanı eğer beni dinlerlerse... Sayın Bakanım, Mersin'de Yenişehir ilçesinde Bahçelievler İlköğretim Okulunu kapatma kararı aldınız. Bahçelievler İlköğretim Okulu yirmi beş yıldır birçok üstün yetenekli ve üstün zekâlı öğrenciyi yetiştirdi. Millî Eğitim Bakanlığının okul kapatma kararlarının hiçbirine uymayan bir uygulama yapılıyor Mersin'de. "Taşımali öğrenci fazla yapay" gerekçesiyle bir okulun kapatılmasını içimize sindiremiyoruz.

Sayın Bakanım, bu konuya ilgi göstermenizi ve Bahçelievler İlköğretim Okulunun kapatılmaması için gerekli hassasiyeti göstermenizi istirham ediyorum. Daha önce Müsteşarınızı aradım, Bakan Yardımcısıyla görüştüm; hep aynı, basmakalıp cevapları alıyorum, hiçbirisi tatmin edici değil. Siz de bir eğitimcisiniz, lütfen bu okulun kapatılmasını engelleyiniz.

Çok teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Atıcı.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Ben kısa bir cevap verebilir miyim?

BAŞKAN – Soru-cevap değil ama siz de bir açıklama...

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Açıklama olarak...

BAŞKAN – Buyurunuz, bir dakika.

25.- Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı'nın, Mersin'in Yenişehir ilçesinde bulunan Bahçelievler İlköğretim Okulunun kapatılması konusunu araştıracağına ilişkin açıklaması

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI (Eskişehir) – Bu konuyla ilgili olarak Sayın Ali Öz'den de bir bilgi notu geldi, arada da söylemişti. Oturumdan sonra bakacağım, konuyu bilmiyorum, araştıracağım.

AYTUĞ ATICI (Mersin) – Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz.

X.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) Komisyonlardan Gelen Diğer İşler (Devam)

1.- İstanbul Milletvekili Halide İncekara ve 27 Milletvekilinin; Konya Milletvekili Kerim Özkul ve 25 Milletvekilinin; Ankara Milletvekili Tülay Selamoğlu ve 21 Milletvekilinin; Adana Milletvekili Ali Halaman ve 20 Milletvekilinin; Yalova Milletvekili Temel Coşkun ve 23 Milletvekilinin; BDP Grubu adına Grup Başkanvekili Şırnak Milletvekili Hasip Kaplan'ın ve Yalova Milletvekili Muharrem İnce ve 22 Milletvekilinin; Üstün Yetenekli Çocukların Keşfi, Eğitimleriyle İlgili Sorunların Tespiti ve Ülkemizin Gelişimine Katkı Sağlayacak Etkin İstihdamlarının Sağlanması Amacıyla Bir Meclis Araştırması Açılmasına İlişkin Önergeleri ve Meclis Araştırması Komisyonu Raporu (10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) (S. Sayısı: 427) (Devam)

BAŞKAN – Komisyon adına İstanbul Milletvekili Halide İncekara... (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Buyurunuz Sayın İncekara.

Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; akşamın bu saatinde yine ben bir fıkra anlatayım, fıkrayla başlayayım. Sayın Bakanım demin bana anlattı eski bir karikatürden. Muhlis otobüse binmiş, başlamış otobüs şoförüne bağırma, “Ben bu otobüse bindim ama sor bakalım benim biletim var mı?” demiş. Şimdi, Sayın Bakan, ben bu çalışmayı yaptım ama şimdi sorayım bakayım ki bunun sonuçları hayata geçecek mi?

Evet, konuştuğumuz konu özel bir konu; anlatmak için de, anlamak için de -bunu Komisyon çalışmaları sırasında fark ettik ki- gerçekten özel bir ilgi alanınızın olması lazım çünkü hep konuya bakarken “Memleketin bu kadar derdi varken, kimisi yanarken, kimisi ağlarken, kimisi açken, kimisi bekarken şimdi bu çocukların sırası mı? Zaten Allah bunları övmüş yaratmış, onlar zaten zeki, akıllı ve bir problemleri varsa da çözerler.” diye bakılmış, onun için hiç gündeme gelmemiş. Ayıpmış, sanki günahmış, sanki memleketin bu kadar problemi varken üstün zekâlı ya da yetenekli çocukları konuşmak kusur olurmuş gibi ki konuşmacılarımızın bir kısmında da haklı olarak bu refleksleri gördük, “Yani bunu konuşuyorsak şunu da...”

Değerli dostlar, değerli meslektaşlarım, değerli milletvekili arkadaşlarım; evet, bu çocukları konuşamazsak memleketin bir sürü sorununu çok uzun yıllar konuşmak zorunda kalacağız, hep sonuçları konuşacağız, hep Soma’ları konuşacağız, hep siyasetteki gerginlikleri konuşacağız. Niye konuşacağız biliyor musunuz? Benim bir teklifim var: Bu üstün zekâlı çocuklardan birkaç tane serpiştirirsek kurumlara, kuruluşlara, siyasete, emin olun çok sonuç değişecek. Sebepleri, sonuçları herkes konuşabilir. İşte, şimdi bu konuştuğumuz alanda ayıracağımız emek, zaman, vakit, para, neyse, hayatı bize kolaylaştıracak, hayatı bize hızlandıracak, hayatı bize rahatlatacak. Bir sürümüz için kahrır olan, zahmet olan şeyler o gençler ve çocuklar için öyle değil. Bizim günlerce çalışıp öğrenebileceğimiz şeyler onlar için öyle değil.

“Kim bu çocuklar?” dediğimizde özellikle birkaç tane Avrupa Birliği ülkesinin nüfusu kadar genç bir nüfusu olan Türkiye’nin üstün zekâlı çocuklarından bahsediyoruz. Hiç düşünmemiş mi siyaset bunu? Düşünmüş. 1929’dan itibaren düşünmeye başlamış. Kurumlar kurmuş, kuruluşlar kurmuş, kanunlar çıkarmış ama devletin yapılanması içinde, kendi personel ve kurumsal yapısı içinde bu üstün yeteneklilerden biraz serpiştirmedikleri için konuları anlamak, kavramak, hayata geçirmek ve bunları okullarda ve sokakta yaşanılır kılmak maalesef olmamış.

“Kim bu çocuklar Halide Hanım?” “Bizim evde torun vallahi çok akıllı biliyor musunuz?” “Bir görsen benim kız var ya en son numara, çok zeki.” diye başlıyor hepimizin konuşmaları, doğru. Onların kullandıklarını biz kullanamıyoruz, onların konuştuğularını biz konuşamıyoruz, doğru. İyi ama onlar gibi konuşmak için şimdiki televizyonlar vardı da biz mi konuşmadık? Onların kullandığı cep telefonları vardı da biz mi kullanmadık? Hayır. Tabii ki zaman geliştikçe, anne baba beslenme, anne baba eğitimleri arttıkça çocuklarımızın hızlanan bir zekâsı olduğu kesin, bizden daha akıllılar kesin. Lakin burada özellikle bahsettiğimiz, parlak çocuklar dediğimiz, bizden daha hızlı öğrenen, bizden daha iyi düşünen çocuklar olmasından ziyade akranlarının arasında diğerlerine fark atan, yaratıcılık yanı güçlü olan, başladığı işi mutlaka tamamlama ihtiyacı hisseden, sorumluluk sahibi, adalet duygusu gelişmiş, empati duyguları gelişmiş bir nesilden bahsediyoruz ve bunların sayısı her 100 kişide ortalama 2 oldu ama biz komisyon çalışmaları sırasında şuna kanaat getirdik ki 2’yle sınırlandırmak çocuklara da bize de haksızlık olur. Çünkü, eskiden tek zekâ ölçümüyle zeki diye tanımlanan çocuklar şimdi artık çoklu zekâ ölçüklerinde farklı zekâlara sahip. Sosyal zekâ, müzik zekâsı, matematik zekâsı yani bir sürü ifadelerle tanımladığımızda bu halka genişleyebiliyor. “Bu çocuklar şanslı, bırak Halide Hanım.” sakın demeyin, bu çocuklar dertli, dertli; kanayan bir yara.

Nereden çıktı bu bunca dert varken? Bakın, 22’nci Dönemde çocuklarda artan şiddet eğilimini çalıştık. Çünkü her çocuk kıymetli ve her çocuk biricik kabul ettik.

23’üncü Dönemde kayıp çocukları çalıştık, çocuk mağduriyetini çalıştık. Çalışmalarımızdaki çıktılardan birisi de toplumun çok fark etmediği ama bu çocukların çoğunluğunun annesinin babasının neredeyse depresyon tedavisi gördüğü, cezaevleri ziyaretine gittiğimizde bu çocukların bir kısmını oralarda gördüğümüz bir çocuk nüfusundan bahsediyoruz. Evin yaramazı, hor görüleni, okulun tek ayak üstünde tutulana, sınıfta öğretmeninin en sevmediği, rakibi gibi gördüğü çocuklar; tırmalıyorlar, didiniyorlar, öğrenmeye çalışıyorlar. Tek kusurları var; arkadaşından önce öğreniyor, filmin sonunu sizden önce görüyor. Tek kusurları var; fark edemediklerinizi fark ediyor, çözemediklerinizi çözüyor, debeleniyor “Beni görün.” diye.

Sayın Bakanım, eğer 13 yaşında bir beslenme reçetesi veriyorsak gençlerimize ve çocuklarımıza ve bunun altında beslenmeyle çocuğa “Eksik besleniyor.” diyorsak... -özür dilerim, birden Eğitim Bakanı, Sağlık Bakanı, Kalkınma Bakanını yan yana görünce heyecanlandım çünkü 3’ü de bu konuyla çok ilgili- ...hemen Sağlık Bakanlığı diyor ki: “Bir dakika, çocuğu besleyememişsiniz.” Çocuklar sadece midelerinden beslenmiyor; çocuklar gönüllerinden, zihinlerinden ve beyinlerinden...

Bana bak, biriniz nazar deydirdiniz bana ya! Okuyun üfleyin vallahi, gitti sesim.

İşte bu nedenlerle 139 milletvekili kendine dert edinmiş ve yedi önergeyle birlikte Komisyonumuz 6/3/2012 tarihinde kurulmuş. Yalnız, kendi grubumu da kınıyorum, muhalefetin bu konuya baskı yapmamasını da kınıyorum; bu kadar güzel bir çalışma on yedi aydır rafta bekliyor. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

Efendim, tabii ki o kadar konu varken bu çocuklar, bu komisyonlar görüşülür mü? Eğer bu komisyonları görüşmezsek, bu çocukların derdine deva olmazsak orta zekâlılarla siyaset de bürokrasi de daha uzun yıllar sıkıntı çeker.

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Bravo.

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Evet, 22 toplantı yapmışız, 12 uzman çalıştırmışız. Yurt içinde millî eğitim çatısı altında 3 fen lisesi, 4 bilim sanat merkezi, 3 özel eğitim, bu arada Ankara Çocuk ve Gençlik Kapalı Cezaevini gezmişiz fakat yetmedi çünkü Türkiye bize bu konuda iyi çalışma ve örnekleme yapacak bir hazırlığa sahip değildi. Üniversitelerine gidiyoruz, boş; AR-GE'lere gidiyoruz, sonuç yok. Bunun üzerine -Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına çok teşekkür ediyoruz- 3 ülkede dünyanın bu konuda neler yaptığını görmek için bir grubumuz Yeni Zelanda'ya, bir grubumuz Güney Kore'ye, bir kısımımız da Almanya'ya gidip yerinde çalışmalar yaptı ve 27 kişiyi Komisyona davet ederek araştırma konusuyla ilgili bilgiler aldı.

Baktık gezilerimizde Millî Eğitim Bakanlığımız neler yapmış. Yetenek ve zekâ konusu sadece Millî Eğitim Bakanlığının sorumluluğu altında değil elbette; Sağlık Bakanlığı, kalkınma ve planlamayı öncelemek açısından Kalkınma Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, bütün bu bakanlıkların bunun altında ortak imzası, tavrı olması lazım.

Türkiye'de çocuk sahipsiz. Türkiye'de suça bulaşmadığı, suçun faili ya da mağduru olmadığı, bir saldırıya muhatap olmadığı süre içinde Türkiye'de çocuğun sahibi yok. Çocuğu ya suçun faili olduğunda ya da mağduru olduğunda konuşmaya başlıyoruz, hep birlikte ağlaşıyoruz "vah vah" diye ama sonuçta bakıyoruz ki sebeplerini ortadan kaldıracak neler yapmışız.

Burada özellikle Sağlık Bakanımızdan istediğimiz şu: 2 yaşına kadar çocukları çok sıkı bir kontrolden geçirdiklerini, hiçbir aşısını aksatmadıklarını biliyoruz. Bu safhada çocuğun tek gördüğü annesidir ve doktorlarıdır, en yakın temasta oldukları. Ve çocukların aşı kartları, sağlık takipleri yapılıyor. Anne eğer aşıya gelmediyse telefon açılıyor, hastaysa çocuk doktoru peşinden koşuyor; gerçekten imrenilecek bir durum. Biz istiyoruz ki okula kadar boşta kalan, 4 yaşına kadar olan çocuğun zihinsel, bedensel gelişiminde, Sağlık Bakanlığı doktorları yanlarında bir sosyal hizmetli, bir aile danışmanı, bilemiyorum, birisini bulundurarak, anneye, aynı çocuğun nasıl beslenmesi gerektiğini yazıyorsa oyuncaklarını da yazıversin, çocuğun zihinsel gelişmesine nasıl yardımda bulunacaksa bunları da söyleyiversin, bunlar çok zor bir şey değil. Bizim için, özellikle "çekirdek aile" dediğimiz yani annelerin, babaların 18 yaşındaki çocukların eline su, yemek götürdüğünü düşündüğünüzde, evlendiğimizde bırakın çocuk bakmayı, çoğumuz ev düzenini falan da bilmeyiz. Ayıp değildir, rehberlere ihtiyacımız var.

Biz Sağlık Bakanımızdan rica ediyoruz, hassaten rica ediyoruz çünkü bundan sonra bu sözü dinlenmeyen araştırma komisyonları ile hayata geçmeyen araştırma komisyonları için şuraya amuda kalkmış bir heykel getirmeyi düşünüyorum. 4 yaşına kadar çocuklarımızla siz ilgilenin Sayın Bakanım ve annelere rehber olun. Çocukların zihinsel gelişimlerini -ileri ya da geri- nasıl daha geliştirebileceklerini, hangi renkleri...

Bir dakika Sayın Vekilim, ben burada Bakanım bir şeyler anlatmaya çalışıyorum, gözünü seveyim sen sonra konuş.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Hep yapıyorlar bunu, ilk defa değil. Bravo, alkışlıyorum sizi. (CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Şu çocukları ben bir kurtarayım, sen sonra konuş.

SUAT ÖNAL (Osmaniye) – Tamam.

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Bu arada Kalkınma Bakanımızı görmüşken söyleyeyim: Planlama. Hastaneleri planlayan bir Kalkınma Bakanlığı eğer hastanede kullanacağı teknolojik araçların, gelişmenin planlamasını yapmaz ise, bunları AR-GE'ye sunacak, geliştirecek insan kaynağının planlamasını yapmaz ise, yapacağı "Kaç bin tane iğne ithal edeyim, kaç bin tane doktor ithal edeyim, kaç bin tane sedye ithal edeyim?" Halbuki biz istiyoruz ki bütün bunları planlarken insan kaynağını da planla ve üniversiteleri bitirdiğinde çocuklarımız işsiz, kurumlar da elemansız kalmasın, bu çok zor bir şey değil.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – E, niye yapmadınız on üç senedir ya?

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Planlama yapmış bunları. Planlama: "Ben yaptım." Yapmayan kim?

YÖK'e gittik. Ey YÖK, bak, sosyal bilimci şu kadar, doktorun şu kadar, hemşiren şu kadar. Bu arada yetenek ne? Şu kadar. "Ne yapıyorsun?" dediğinde hareket edemiyor YÖK, orada bir yalpalıyor. O ona diyor, bu buna diyor derken maalesef iş arada kaybolup gidiyor. Ben YÖK'ten bu konuda, bu süre içinde, bu çalışmayla ilgili hiçbir sonuç alamadığımı sizlerle paylaşmak isterim.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Doğru bir sınav yapmayı beceremiyor ki YÖK bunu yapsın.

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Çünkü şöyle ki -tabii ki istisnalar- insanları külliye suçlamayalım; bu kurumların arasında ilişki ve irtibatın olmaması, her kurumun kendinin ayrı bir devlet gibi yapılanıp kendine özel bir alan yaratması ve ilişkilerin olmaması maalesef bu sonucu...

Evvelsei gün sordum -bak Soma acısını yaşıyoruz- sizler de sormalısınız muhalefet olarak; üniversitelere sorun, teknoparklara sorun. Bir memleketin gelişmişliği, neyi, nereden ithal edeceğinizi ölçmekle değil, üniversitelerinizin AR-GE çalışmalarına ne kadar kaynak aktardığı...

BİNNAZ TOPRAK (İstanbul) – Hep söylüyoruz.

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Soruyorum ben o üniversitelere: “O madenlerde iş güvenliği için yapılmış kaç AR-GE çalışması vardı?” Bunu bana sormayacaksın, bunu akademisyene soracaksın.

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Siz çıkardığınız İş Güvenliği Yasası’na baktınız mı onları sormadan önce? 2 bin lira cezası o şirketin.

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla)– Bak, şimdi bir fıkra daha anlattı, onu şimdi anlatamam, vakitten yerim. Konuyu getirip getirip “O öyleyse, bu da böyle.” değil.

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Doğru Hocam.

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Doğru bir şey söylüyoruz. Doğru şeyi tasdikleyeceksin, “evet” diyeceksin.

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Hocam, doğru.

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Gideceksin, soracaksın YÖK’e, soracaksın teknoparka, soracaksın Bakanlığa “On yıldır kaç tane araştırma yaptın, kaç para istedin de vermedi?” diyeceksin. Sen “Oradan mı ithal edeyim, buradan mı ithal edeyim...” Bunlarla olmaz. Benim derdim bu, gerisi değil.

Yine geldim ben çocuklara. Evet, peki, bu çocukları ne yapar Millî Eğitim Bakanlığı? Rehberlik araştırma merkezleri var. Baktığınız zaman kâğıtların üzerinde “fevkalade” yazıyor; rehberlik edecek, araştırma edecek. Eder mi? Edemez. Niye edemez? Bir kere sayısı yeterli değildir, nüfusa göre dağıtmışlardır. Yeter mi? Yetmez.

Demim dedik ya, bizim çocukların hepsi kendimize göre çok zeki. Bize göre zeki de öğretmene göre zeki değil mi? Öğretmenin yeni yetme, yeni yetişen, zaten neredeyse öğrenerek doğmuş gibi olan çocuklara yetişmesi mümkün değil.

Evvelsei gün burada, yakın okulların birinde veliye demiş ki: “Al götür bunu Halide Hanım’a, ben uğraşamam, ne yaparsa yapsın.” Hâlbuki öğretmenin görevi, “Al götür Halide Hanım’a.” demek değil. Alıp götürüp o çocuğu, neredeyse ihtiyacı orayla karşılaştırmak.

Peki, soruyorum: Bir öğretmen bunu yapmazsa kaybedeceği bir şey var mı, yoksa niye yapsın? O zaman bizim eğitim camiasının içinden de bu özel çocuklar için bir gönüllü güruhla birlikte çalışma ihtiyacımız var. Bu herkesin yapacağı iş değil; bu çocuklar, bu gençler zor çocuklar, sabır lazım, sebat lazım. O zaman sabır ve sebat sahibi olan, “Ben varım bu işte.” diyen, “Beşi beş geçiyor vallahi.” deyip çocuğu yarıda bırakıp giden değil, yirmi dört saatin... Özellikle BİLSEM’ler için, rehber araştırma merkezleri için söylüyorum. Böyle eğitimcilerin sayısı çok ama kaçak göçek arasında bunlar ziyan zebil olup gidiyor, iyi çalıştı diye neredeyse dövülecek hâle geliyor, “Niye hâlâ çalışıyorsun?” Çünkü, o çalışırsa öbürkünün de çalışması gerektiği düşünülüyor. Yok, gerekmiyor ama bu işte gönüllü eğitimcilere çok ihtiyacımız var.

Devlet yine düşünmüş, fen liselerini açmış. Fen liseleri çok önemseydiğimiz liselerden birisi. Değerli milletvekillerimiz, Komisyon üyelerimizle birlikte Ankara Fen Lisesine gittik. Çıkarken hepimiz delirmiştik. Dedim ki çıkarken: “Bu memleketin 500 tane fevkalade çocuğunu sınavla alıp herhâlde bu fen liselerinin altına bir kibrit sokmak için topluyorlar.” Başka bir şey olmaz çünkü örnek vereceğim, eğer Sincan Çocuk Cezaevine giderseniz oraya düşmek zorunda kalmış çocuğumuzun hepsinin birer odası, 2 hizmetlisi var. Fen lisesine gidiyorsunuz, bir odada 5 çocuk, öğretmen yok, bütün salonların damı çökmüş. Hemen o zamanın il müdürünü aradık, “Beyefendi, neredesiniz?” Fen lisesinden bahsediyoruz. Değil mi Sayın Vekilim? Vekillerimizle birlikte... “Neredesiniz?” Beyefendi, her sabah o okulun bahçesine yürüyüş yaparmış zatımuhterem ama bir gün zahmet edip içeriye girmemiş. Demek ki il müdürlerimizin de zeki olması gerekiyor. 81’i değil, 10 tanesi yeter bana. Çünkü, iyi örneklerle birlikte kaliteyi yükseltme şansımız var. Şakası yok bunun, adam gitmiyor, okulun kapısından içeri girmiyor, bahçesinde gezmiyor, velisini dinlemiyorsa neyin müdürlüğünü yapıyor? Gidecek. Aynı şey, okul müdürleri için de geçerli.

Peki, fen lisesine vermişiz bu çocukları, olağanüstü çocuklar. 4’üncü sınıfta fen lisesinde bir tek çocuk bulamazsınız sınıflarda çünkü o çocuklar başka liseye gittiği zaman okul birincisi. Okul birincisi olup direkt üniversiteye girme şansı varken adam niye orayı beklesin de fen lisesinin...

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Onun sorumlusu Millî Eğitim Bakanı, ortaöğrenim başarı puanını kaldırarak Millî Eğitim Bakanı.

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Onu çalışıyorlar.

Şimdi, çocuklar dershaneye gidiyor. Hani şu meşhur dershaneciler var ya.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Paraleller.

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Bu dershaneciler kimlerle övünüyor biliyor musunuz? Bütün dershanelerin övündüğü, aslında Millî Eğitimin yetiştirdiği o fen lisesindeki çocukların başarılarıdır. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar) O çocukları topluyorlar yıl sonunda, dershanelere götürüyorlar, beş kuruşluk bir katkı yapmıyorlar...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) –...o çocuklara bir burs veriyorlar.

Bitti mi süre?

HAYDAR AKAR (Kocaeli) – Devam Hocam, devam.

LÜTFÜ TÜRKKAN (Kocaeli) – Biz Halide Hanım'ı dinlemeye doyamadık, biraz daha süre verin.

KADİR GÖKMEN ÖĞÜT (İstanbul) – Biraz uzatalım vallahi.

MEHMET AKİF HAMZAÇEBİ (İstanbul) – Biraz süre verin Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın İncekara.

(10/136, 176, 177, 178, 179, 180, 181) ESAS NUMARALI MECLİS ARAŞTIRMASI KOMİSYONU BAŞKANI HALİDE İNCEKARA (Devamla) – Ben de teşekkür ediyorum.

Efendim, değer katan bütün arkadaşlarıma teşekkür ediyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Hükümet adına Millî Eğitim Bakanı Nabi Avcı.

Buyurunuz Sayın Avcı. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANI NABİ AVCI – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, benim elimde arkadaşlarımızın hazırladığı uzun bir konuşma var ama bu konuşmadaki bilgilerin büyük bir bölümü burada konuşan her partiden Komisyon üyesi arkadaşlar tarafından müteaddit vesilelerle zaten söylendi. Onun için, ben, bunları böyle baştan aşağı okumayacağım, zaten çok uzun da konuşmayacağım. Sadece, hani “Millî Eğitim Bakanlığı, bu kadar Komisyon çalışmaları yapıldı, bu konularda kararlar alındı ama ne yapıldı?” sorusuna kısa birkaç cevap verdikten sonra genel olarak bu konuyla ilgili düşüncelerimi sizinle paylaşacağım.

Şimdi, rapor muhtelif bölümlerden oluşuyor ve Onuncu Bölümünde “Politika Önerileri” var. Burada “tanılama”, “eğitim uygulamaları”, “insan kaynağı”, “aile ve toplum”, “istihdam” başlıkları altında 70'den fazla öneri getiriliyor. Biz de bu öneriler çerçevesinde “Özel Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı 2013-2017”yi hazırladık ve bunu 15 Ocak 2013 tarihinde toplanan Bilim ve Teknoloji Yüksek Kuruluna sunarak bir uygulama belgesi hâline getirdik. Bu planın; eğitim modelleri oluşturulması, insan kaynaklarının geliştirilmesi, yaygınlaştırılabilirlik ve sürdürülebilirlik olmak üzere 3 temel amacı ve 40'a yakın alt hedefi var. Bu stratejik planda iş birliği yapılacak kuruluşlar detaylı olarak belirlendi. Uygulanmakta olan plan kapsamında yürütülen bazı çalışmalardan kısaca bir özet sunmak istiyorum.

En başta eğitim modelleri geliştirilmiş, Özel Yetenekli Bireylere Yönelik Çerçeve Eğitim Programı hazırlanmıştır. Bu çocukların erken tanınması için tanı testleri hazırlanmış ve test uygulayıcıları yetiştirilmeye başlanmıştır.

Yine bu plan kapsamında, bilim ve sanat merkezlerinde proje bazlı destekler uygulanmaktadır. Ayrıca, özel yetenekli bireylerin veri tabanı –Halide Hanım'ın işaret ettiği, bunların önceden belirlenmesine ilişkin veri tabanı oluşturulmaktadır. Özel Yetenekli Çocuklar Aile Kılavuzu -çünkü, bu konuda en fazla bilgilendirilmeye ihtiyacı olan bu çocukların aileleri; niye öyle olduğunu birazdan örnekleriyle açıklayacağım- ve “Eğitim Zenginleştirme El Kitabı” hazırlanmıştır. FATİH, EBA, UZEM ve AB destekli projeler kapsamında eğitim uygulamaları devam etmektedir. 95 yılından bu yana özel yetenekli bireylerin eğitiminde yer alan BİLSEM'ler ortaokul ve lise düzeyinde 81 ile yaygınlaştırılmaktadır. Bugün itibarıyla 64 ilde 72 BİLSEM faaliyet gösteriyor. Sınıf ve branş öğretmenleri ile eğitim fakültelerinde öğrenim gören öğretmen adaylarına bu konulara ilişkin farkındalık kazandırılmaktadır; özel yeteneklilerde eğitici eğitimi kursları düzenlenmektedir. Üniversitelerle ve sivil toplum kuruluşlarıyla iş birliği yapılmakta, çalıştaylar düzenlenmektedir. Bunlar resmî görüşlerimiz, yaptıklarımız ve resmî görüşlerimiz.

Şimdi, burada konuşan arkadaşların değindiği birkaç konuya da açıklık getirmek için birkaç şey söylemek istiyorum: Sayın Kaplan'ın konuşmasında sözünü ettiği, ana dili farklı olan veya ana dili Türkçe olmayan çocuklarımızın yaşadıkları travmalar Millî Eğitim Bakanlığımızca çok önemseniyor. Bu konudaki, uluslararası sözleşmelere konmuş olan çekincelerin kaldırılması gerektiği konusunda hemfikiriz. Raporun, bu anlamda, tuzunun eksik olduğu teşhisi doğrudur. Bu konuda atılmış olumlu bir adım, biz bu tanı testlerini dil bağımlı olmaktan kurtardık yani ana dili her ne olursa olsun, bu testler çocuklarımızın özel yeteneklerini ölçmeye, önceden tanılamaya elverişli hâle getiriliyor.

Yine, Sayın Kaplan'ın dile getirdiği bir eleştiri, BİLSEM'e seçilen öğretmenlerle ilgili. Bu doğru değil. 2008'den beri BİLSEM'e seçilen öğretmenler birtakım ön kriterlere bağlı olarak üç ayrı seçme aşamasından geçirilerek seçiliyor. O bakımdan, öğretmenlerimizle ilgili, bu BİLSEM'lerde görev yapan öğretmenlerimizle ilgili bir sıkıntı yok ama öğrenci seçiminde, yerelde, evet, o ilin önde gelen yöneticilerinin veya kişilerinin, eşrafının, etkili kişilerinin çocuklarının bu kriterlere bağımlı olmaksızın buralara kaydedildiklerine dair bizim de tespitlerimiz var. Bunu önlemek için de işte bu tanı testlerinin sonuçlarına bağlı olarak öğrencileri yönlendirecek tedbirleri alıyoruz.

Ayrıca, tek alternatif de BİLSEM'ler olmaktan çıkarıldı. Ayrıca, yetenek atölyeleri ve destek eğitim odalarıyla bunu yaygınlaştırmaya çalışıyoruz.

En son konuşan Sayın Komisyon Başkanının özellikle bazı okullarımızın durumuyla ilgili eleştirileri belli bir döneme mahsus olmak üzere çok doğru, bizim bu döneme mahsus olmak üzere de kısmen doğru ama 1 Mart 2014'te her şeye rağmen kabul ettiğimiz 6528 sayılı Yasa'da yanlış anlaşılmaya çok müsait bir hüküm vardı, proje okullar meselesi. Bu proje okullar maddesi, hatırlayacaksınız, seçilmiş bazı okulların gerek yönetimi gerek finansmanı gerekse öğretmen seçimleri konusunda Bakana diğer okullarda olmayan birtakım yetkiler veriyordu, gerek Komisyonunda gerek Genel Kurulda haklı olarak bunun çok subjektif ölçülerle kullanılabileceği ve dolayısıyla sadece bir kadrolaşma amacına yönelik bir hüküm olduğu biçiminde eleştirildi; böyle eleştirilebilir, böyle anlaşılmaya çok müsaittir. Ama gerek Komisyonunda gerek Genel Kurulda izah etmeye çalıştığımız gibi, bunun amacı bazı okullarımızı -ki Ankara Fen Lisesi bunların başında geliyor- bu özel proje okulları kapsamına alarak buralarda hem birtakım pilot uygulamaları gerçekleştirmek hem de bunları mevcut mevzuatla yapamadığımız, yapılamayan birtakım işleri yapabilir hâle getirmektir. Nitekim, geçen hafta Ankara Fen Lisesi Mezunları Derneği -vakfı- ile görüştük ve onlar da bu hüküm sayesinde önerecekleri bir model olduğunu, bu model üzerinde çalışıp bize gelececeklerini ve Millî Eğitim Bakanlığıyla birlikte, vakıfla birlikte, Mezunlar Derneğiyle birlikte buranın Halide Hanım'ın sözünü ettiği görünümünden kurtulması için bir girişim başlatabileceğimizi konuştuk. Dolayısıyla, burada eğer başarılı olursak... Ben olacağımıza inanıyorum, çünkü gerek Mezunlar Derneği, gerek vakıf bu konuda daha önce yaşadığı birtakım tecrübelerden de yola çıkarak çok istekli görünüyor. Biz de Millî Eğitim Bakanlığı olarak gereken destek, katkı ve iş birliği için kendilerine söz verdik.

Şimdi, benim, burada terminolojiyle ilgili... Ha, bu, hazırlanmış olan Üstün Yetenekli Bireyler Strateji ve Uygulama Planı, Bilim ve Teknoloji Yüksek Kurulu kararıyla alınmış, oluşturulmuş bir doküman. Bu, Millî Eğitim Bakanlığı Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğü sitesinde var -"Çoğaltmak için vakit yok." dedi arkadaşlarımız, aslında vakit olsaydı sizlere dağıtacaklık ama orada var- oradan da bakılabilir. Zekâ Vakfının Türkiye Büyük Millet Meclisinde düzenlediği çalıştayda da söyledim -Sayın Halıcı hatırlayacaktır- terminolojiyle ilgili benim bir çekincem var, o da, burada kullanılan "üstün zekâlı" tabiri. Bu, pedagojik açıdan bana doğru gelmiyor, bize doğru gelmiyor, Millî Eğitim Bakanlığı olarak biz bunun özel yetenekli çocuk... Çünkü bir defa "üstün yetenekli", "üstün zekâlı" tabiri en başta, bir hiyerarşi ima ediyor, çocuklar arasında bir hiyerarşi ima ediyor. "Etsin, ne var, bunu hak etmiyor mu bu çocuklar?" denilebilir. Bu, bu çocukların ve ailelerinin çok aleyhine işliyor çünkü en başta aileler çocuklarına sıra dışı bir -kötü anlamda kullanmıyorum- yaratık muamelesi yapmaya başlıyorlar ve çocukluklarını yaşamalarını engelleyen bir tutum içerisine giriyorlar: "Sen üstün zekâlısın, bunu nasıl yaparsın? Sana yakışır mı?" Çocuğun her yaptığı, bir anlamda kabahat hâline gelmeye başlıyor. Bunu biz okullardan, velilerden gelen şikâyetlerden de çok sık yaşıyoruz.

Onun dışında, geçen yıl, hatırlayacaksınız, İstanbul'da özellikle bu çocuklarımıza yönelik bir projenin yürütüldüğü bir okul proje süresi bittiği için normal eğitime geçti. O okulda eğitim gören özel yetenekli çocuklar ve velileri -ki 19 civarındaydı sayıları- medyayla da çok iyi ilişkiler kurarak bunu gündeme getirdiler ve birtakım gösteriler yaptılar. O gösterilerde taşınan 2 tane pankart ne demek istediğimi çok iyi anlatacaktır. Pankartlardan bir tanesi: "Einsteinlar burada, Millî Eğitim Bakanlığı nerede?" Şimdi, 10-12 yaşındaki çocukların ve ailelerinin kendilerini, çocuklarını Einstein olarak görmeye başlamaları başlı başına bir sorun. "Dehalara kıymayın." pankartlardan bir tanesi de bu. Şimdi, deha ayrı bir şey, dehanın eğitimi yok zaten, bu çok özel, keşke bu eğilimi, bu yeteneği olan çocuklarımızın her biri için ayrı bir eğitim programı tasarlayabilsek. Çünkü burada bir paradoks var, hem çok özel yetenekli olduğunu söylüyoruz bu çocukların, yani her birinin çok özel bir yeteneği olduğunu varsayıyoruz, hem de bunları bir araya toplayıp onlar için standart bir eğitimin onlara uygulanabileceğini düşünüyoruz. Bu paradoksal bir şey.

Gerçekten özel yetenekler var. Nitekim, 1916'dan sonra çıkan Suna Kan'la ilgili yasa da âdeta adrese teslim. Bu, kişiye özel yasa çıkarmak yasa tekniğine uygun değil ama bu işin pedagojisine uygun. Yani her özel yetenekli çocuk için mümkün olsa da ayrı bir eğitim programı tasarlanabilse.

Ha, bunu yapamıyoruz, o zaman bunları bir araya toplayalım, bunlar için ayrı bir fabrika modeli geliştirelim. Bu yanlış. Bunlar, bu çocuklarımız ve aileleri için bu nimet bazen çok büyük külfete dönüşüyor. Bu konuda ailelerden ve öğretmenlerden, özellikle bu konudaki eğitimi yeterli olmayan eğitimcilerimizden ciddi şikâyetler alıyoruz. Onun için, bu Strateji ve Uygulama Planı çerçevesinde, biz yine de bu çocuklarımızı olabildiğince standardize etmeden, onların bir seri üretim nesnesi gibi muamele görmeyecekleri birtakım kurumlarda kendi özel yeteneklerine uygun eğitim almaları için çabalarımızı sürdürüyoruz.

Burada, "özel yetenek" veya "üstün zekâ" denilirken büyük ölçüde kastedilen -her zaman değil ama- genellikle kastedilen birtakım zihinsel beceriler, matematiksel zekâ ve yeti öne çıkartılıyor, ama biz biliyoruz ki artık her çocuğun kendine özgü bir becerisi var. Bunun illa matematiksel zekâda tezahür etmesi gerekmiyor; kimisi sportif alanda çok başarılı olabiliyor, kimisi sanatsal alanda çok başarılı olabiliyor, kimisi dil yetisi alanında çok başarılı olabiliyor; önemli olan her çocuğun mümkün olduğunca hangi alanda daha özel bir yeteneği olduğunu görmek, önceden tanılamak ve sonra, onu, kendisine benzeyen başka çocuklarla birlikte o yeteneğini olabildiğince geliştirebileceği eğitim ortamlarında eğitmek, amacımız bu. Bu, 4+4+4'teki seçmeli dersler, evet, o konuda yetersiz kalıyoruz henüz, yeterince her seçmeli ders için bir sınıf oluşturamıyoruz bazen. En az 10 öğrenci koşulunu onun için getirdik. Aslında imkânlarımız elverse de o 10 öğrenci kısıtını da kaldırsak ve mümkün olsa da her seçmeli ders için gerçekten o dersi bihakkın verebilecek öğretmenleri de istihdam edebilecek durumda olsak. Oraya doğru gidiyoruz, henüz orada değiliz ama oraya doğru gidiyoruz. En azından doğrultumuz bence doğru ama bu arada henüz ideal koşullar oluşturabilmiş değiliz. Özel yetenekli çocuklarımız için de henüz orada değiliz ama uygulama planı doğru bir plan, paydaşlar doğru belirlenmiş, Millî Eğitim Bakanlığı olarak koordinasyon görevi bizde, biz de bu görevimizi yerine getiriyoruz.

Ben, Komisyona çok teşekkür ediyorum, başta Komisyon Başkanı olmak üzere Komisyon üyelerine ayrı ayrı çok teşekkür ediyorum. Bizim için gerçekten yol gösterici bir rapor var, eksiğiyle fazlasıyla. Neyi ne kadar yaptığımızı, bundan sonra neleri öncelikli olarak yapmamız gerektiğini bize gösteren bir çalışma var elimizde. Biz bu çalışma doğrultusunda bugüne kadar yaptıklarımızı gözden geçiriyoruz. Millî Eğitim Bakanlığı Teşkilat Yasası'nda yaptığımız son değişiklikle, 1 Mart tarihli Yasa'da yaptığımız değişiklikle Özel Eğitim ve Rehberlik Genel Müdürlüğünde buna ilişkin bir daire başkanlığını da oluşturduk. Dolayısıyla, bundan sonra biraz daha hızlanarak çalışmalarımız sürecektir.

Hepinize çok teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (AK PARTİ, CHP ve MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Avcı.

Şahsı adına İstanbul Milletvekili Şirin Ünal.

Buyurunuz Sayın Ünal. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

ŞİRİN ÜNAL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; üstün yetenekli veya Bakanımızın ifadesiyle özel yetenekli çocukların keşfi, eğitimleriyle ilgili sorunların tespiti ve ülkemizin gelişmesine katkı sağlayacak etkin istihdamlarının sağlanması amacıyla kurulan Araştırma Komisyonumuzun raporu hakkında şahsım adına söz almış bulunmaktayım. Bu vesileyle yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, başarılı ve gelecek vadeden çocuklar, anlama, anlatma, algılama ve değerlendirme konusunda kendi akranlarından belirgin bir şekilde farklılık ve üstünlük sergileyebilen; beceri, yetenek, rasyonel zekâ ve liderlik alanlarında yaşitlarına göre daha fazla özelliğiyle nitelendirilebilen; kendi çağının gereksinimlerini kolayca karşılayabilen; bilgi ışığında, görgü kuralları çerçevesinde ve eğitim-öğretim terbiyesinde yetiştirilmesinin ötesinde, uzmanlarca sosyoloji içerisinde farklı tanımlama yapılabilecek çocuklardır. Başarılı ve gelecek vadeden çocuklardaki bu değişim organizmanın gelişimiyle doğru orantılı olarak belirginleşmekte, kendi yaşitlarından farklılıkları kolayca fark edilebilmektedir.

Bu amaçla iki yıl önce kurulan Araştırma Komisyonumuz vesilesiyle, başarılı ve gelecek vadeden bir çocuğun doğuştan var olan özelliklerinin üzerinde durularak, pozitif bir ayrımcılık kapsamında farklı bir şekilde değerlendirilmesi, bir çocuğu eğitim ve bilgiyle donatmaktan daha sonuç verici, daha çabuk ve garanti sonuç elde edici olmuştur. Ülkesine ve milletine faydalı bir neslin yetişmesinde büyük rol oynayacağı gibi, kendinden sonrakilere de örnek teşkil ederek rekabette başarı çitasının yüksekte tutulmasına katkı sağlamıştır.

Eğitimin ve öğretimin gelişmesine önemli bir ivme kazandıracak olan bu çalışmayla, başarılı gelecek vadeden çocukların tespiti yapıp örnek bir model oluşturulması, yaklaşık 77 milyon nüfusumuz içerisindeki nice cevherlerin ortaya çıkması adına önemli bir adım olmuştur. Tarihî, kültürel, sosyal yapısı ve ekonomisi güçlü olan Türkiye'den dünyaya yön verecek yöneticilerin, çağa ışık tutacak liderlerin çıktığına tarih defalarca şahit olmuştur. Şüphesiz, bugün dünyada itibarı olan, sözü geçen ülkenin evlatlarına dünyaya yön vermek yakışırdı. Daha önce yapılan birçok yasal düzenleme ve girişimler olsa da en geniş kapsamda örnek ve model olacak bir çalışma henüz geliştirilememiş ve oluşturulamamıştır. Netice itibarıyla, gelinen noktada kurumsal bir yapı içerisinde yeni tespit ve eğitim ihtiyacı olduğu anlaşılmıştır. Araştırmanın hedeflenen noktaya ulaşması büyük bir kazanç olduğu gibi, başarılı ve gelecek vadeden çocukların tespitinin tam anlamıyla yapılıyor olması, âdeta kaybın korunmasını ifade eder hâlinedir. Başarılı ve gelecek vadeden çocukların tespiti, eğitimi ve izlenme politikalarının belirlenip sürdürülebilir bir yapı içerisinde gerçekleştirilmesi amaçlanmıştır.

Değerli milletvekilleri, ülkenin makro politikalarının etkin ve hızlı biçimde hayata geçirilmesi, üstün yetenekli çocukların zamanında ve potansiyelleri doğrultusunda uygun eğitim almalarıyla yakından ilişkilidir. Bu kapsamda, üstün yetenekli çocuklar için ülke genelinde belirlenecek politikalar ve bu politikaların uygulanması aşamasında atılacak somut adımlar ülkenin gelişimi ve kalkınması için bir gereksinimdir. Türkiye imza attığı Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Beyannamesi, Çocuk Hakları Sözleşmesi ve Herkes İçin Eğitim Dünya Beyannamesi ile devlet olarak çocuklarına farklı yetenek, ilgi ve ihtiyaçları doğrultusunda eğitim vermeyi de taahhüt etmiş durumdadır. Bu durum ülkemizi uluslararası hukuk düzeninde üstün yeteneklilere farklılaştırılmış bir özel eğitim hizmeti sunmada sorumlu taraf hâline getirmektedir. Türkiye taraf olmanın gereği olarak uluslararası sözleşmelerde sorumlu olduğu yükümlülükleri yerine getirebilmek için kanun, kanun hükmünde kararname, yönetmelik, yönerge ve kararlarda üstün yetenekli çocukların özel eğitim hizmeti almalarına ilişkin hükümlere yer vermiştir. Türkiye'deki yasal dayanaklar özel gereksinimli bireyler grubunda yer alan üstün yetenekli

çocukların bireysel yetenek ve gereksinimleri doğrultusunda özel eğitim uygulamalarına imkân verecek kapsamda olmasına rağmen, uygulamalar tam anlamıyla üstün yetenekli çocukların ihtiyaçlarını karşılar nitelikte değildir. Üstün yetenekli çocukların eğitim ihtiyacına yönelik gereklilik ve zorunlulukların yerine getirilmesinin sonuçlarına, Türkiye Büyük Millet Meclisinde 16 Şubat 2010 tarih ve 958 karar numarasıyla kayıp çocuklar başta olmak üzere çocukların mağdur olduğu sorunların araştırılarak alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla kurulan Meclis Araştırma Komisyonu Raporu'nda "Çocuğu Mağdur Eden Şartlar" başlığı altında da değinilmiştir. Fakat üstün yeteneklilik konusunda daha önce yapılan araştırma, çalışma ve uygulamaların birey, aile, toplum ve ülke bağlamında nicelik ve nitelik olarak sınırlı kaldığı görülmüştür.

Değerli milletvekilleri, 5 Nisan 2012 tarihinde çalışmalarına başlayan Meclis Araştırma Komisyonu yerinde inceleme ve ülke ziyaretlerinin yapılması, alan uzmanlarının dinlenmesi ve görüşlerinin alınması, alan yazınındaki akademik araştırmaların incelenmesi tamamlanmıştır. Bu doğrultuda hazırlanan rapor 2012 yılının Kasım ayında Meclis Başkanlığına arz edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, toplumda üstün yeteneklilik eğitime önem verilmesi ve yeteneğin desteklenmesi, bireyin potansiyelini en üst düzeyde kullanmasına fırsat vererek bireysel mutluluğunu artırırken toplumsal gelişime ve ülke kalkınmasına da katkı sağlayacaktır. Gelişimsel özellikleriyle akranlarından farklılık gösteren çocuklar kendilerini gerçekleştirme sürecinde, desteklendikleri ölçüde, güçlü motivasyon ve moral değerleriyle toplumdaki diğer bireyleri de etkileyecek, toplumun gelişimi ve refahı açısından itici gücü oluşturacaklardır.

Sayın Bakanım, Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın, TÜBİTAK'ın 3 büyük şehrimizde açmayı planladığı okulların açılış müjdesini sizden bekliyoruz.

Sözlerime son verirken Özel Yetenekli Çocuklar Komisyonu çalışmalarımızı başarıyla yürüten, başta Sayın Başkanımız Halide İncekara olmak üzere, tüm Komisyon üyesi milletvekili arkadaşlarıma teşekkür ediyor, tüm üyelerimizi canı gönülden tebrik ediyor, hepinize saygılar sunuyorum. Raporumuz ülkemize hayırlı olsun.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ederiz Sayın Ünal.

Sayın milletvekilleri, Meclis araştırması komisyonu raporu üzerinde görüşmelerin devamı hususunda İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilmiş bir önerge vardır.

Önergeyi okutuyorum:

TBMM Başkanlığına

427 sıra sayılı Araştırma Komisyonu Raporu'nun görüşmelerine İç Tüzük'ün 72'nci maddesi uyarınca devam edilmesini arz ederim.

Oktay Vural

İzmir

Gerekçe:

Görüşülen rapor konusunda milletvekillerinin daha fazla bilgilendirilmesini temin etmek için devamda fayda vardır.

OKTAY VURAL (İzmir) – Karar yeter sayısı...

BAŞKAN – Karar yeter sayısı istiyorsunuz...

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.06

BEŞİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 22.12

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşiminin Beşinci Oturumunu açıyorum.

İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilen görüşmelere devam edilmesine dair önerenin oylamasında karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi, önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Karar yeter sayısı yoktur.

Birleşime beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 22.13

ALTINCI OTURUM

Açılma Saati:22.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Şükran Güldal MUMCU

KÂTİP ÜYELER: Mine LÖK BEYAZ (Diyarbakır), Fehmi KÜPÇÜ (Bolu)

----- 0 -----

BAŞKAN – Sayın milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 93'üncü Birleşiminin Altıncı Oturumunu açıyorum.

İç Tüzük'ün 72'nci maddesine göre verilen görüşmelere devam edilmesine dair önerenin ikinci oylamasında da karar yeter sayısı bulunamamıştı. Şimdi önergeyi tekrar oylarınıza sunacağım ve karar yeter sayısı arayacağım.

Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yapılan bu oylamada da karar yeter sayısı bulunamadığından, özel gündemde yer alan 427 ve 454 sıra sayılı Meclis Araştırması Komisyonu Raporları ile alınan karar gereğince kanun tasarı ve teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek üzere 28 Mayıs 2014 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 22.19